

- 1 -

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου: «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού- συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων»

ΜΕΡΟΣ Α' Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η πλήρης αναμόρφωση του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, του οποίου οι γενικές αρχές ορίζονται στο νόμο ως εξής: εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών.

Α- Αναποτελεσματικότητα, μη βιωσιμότητα και άδικο χαρακτήρας του υφιστάμενου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης

Το υφιστάμενο σύστημα κοινωνικής προστασίας είναι άναρχο, κοινωνικά άδικο, αναποτελεσματικό και μη βιώσιμο. Ο σχεδιασμός της κοινωνικής πολιτικής, ιδίως του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, δεν έγινε ποτέ με στρατηγικό σκοπό την καθολικότητα των παροχών. Αντιθέτως, χαρακτηρίζεται από έντονο κατακερματισμό, που αντανακλά την εν γένει πελατειακή λειτουργία του πολιτικού συστήματος πριν από την κρίση. Η έλλειψη γενικών ρυθμίσεων άφησε, βεβαίως, περιθώριο διεκδικήσεων και σε κοινωνικές ομάδες, που επιδίωκαν με συνέπεια και αγωνιστικότητα εκτός του πελατειακού συστήματος δίκαιες ασφαλιστικές παροχές. Το αποτέλεσμα όμως και στην περίπτωση αυτή, κατά την οποία οι κοινωνικές παροχές ήταν αποτέλεσμα κοινωνικών αγώνων και όχι πατρωνείας, ήταν ο κατακερματισμός των συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων με εξαιρετικά άνισες παροχές και καλύψεις.

Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, έτσι χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη πολυνομία, η οποία δημιουργεί έντονες κοινωνικές ανισότητες, αφού αντιμετωπίζει όμοιες περιπτώσεις πολιτών με διαφορετικό τρόπο. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (χρόνος ασφάλισης και όρια ηλικίας), τα ποσοστά αναπλήρωσης, οι κατώτατες συντάξεις, οι ασφαλιστικές και εργοδοτικές εισφορές, οι κοινωνικοί πόροι (καταργηθέντες ή υπό κατάργηση) και η κρατική χρηματοδότηση διαφέρουν τόσο μεταξύ των ταμείων όσο και μεταξύ ασφαλισμένων στο ίδιο ταμείο.

Η διοικητική διάσπαση του ασφαλιστικού συστήματος είναι εντυπωσιακή. Ενδεικτικό είναι ότι το 1990 λειτουργούσαν 327 φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, λοιπών παροχών και περιορισμένος αριθμός υπηρεσιών ασφάλισης καθώς και κρατικές υπηρεσίες για τη συνταξιοδότηση και υγειονομική περίθαλψη των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα του Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε. που συνολικά παρέχει 8.208 συντάξεις και αποτελείται από 10 τομείς ασφάλισης. Περαιτέρω, η εποπτεία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης μοιράζεται ανάμεσα στα Υπουργεία Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Αυτό δεν σημαίνει ότι το ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας είναι πιο γενναιόδωρο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει. Πριν από το 2010, σύμφωνα με το σύστημα στατιστικών κοινωνικής προστασίας ESSPROS, το σύνολο του κοινωνικού προϋπολογισμού αντιστοιχούσε μόνο στο 81% του μέσου όρου της Ευρώπης των 15 και από τότε, λόγω της κρίσης και των μέτρων λιτότητας, καταποντίστηκε σε πολύ κατώτερα επίπεδα. Όπως προκύπτει, πάντως, από τις ίδιες στατιστικές υφίσταται μια ανισορροπία των κοινωνικών δαπανών με υπερδιόγκωση των δαπανών για τις συντάξεις σε βάρος των άλλων κατηγοριών κοινωνικών δαπανών, με σημαντικότερη την πολύ μικρή προστασία σε αδύναμες κοινωνικές ομάδες με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τους ανέργους.

Ενόψει όλων αυτών, το σύστημα κοινωνικής προστασίας έχει ιδιαίτερα μειωμένη αποτελεσματικότητα και λειτουργεί αναδιανεμητικά σε βάρος των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι κοινωνικές παροχές μειώνουν το ποσοστό των ατόμων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια κατά πολύ μικρότερο ποσοστό από ό,τι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος. Και το σημαντικότερο, ο εν γένει κοινωνικός μισθός (οι κοινωνικές παροχές μείον τους αντίστοιχους φόρους) που η ελληνική εργατική τάξη εισπράττει από το κράτος είναι σταθερά αρνητικός, ενόψει και της εκτεταμένης φοροδιαφυγής σχεδόν όλων των κοινωνικών κατηγοριών, εκτός από τους μισθωτούς και συνταξιούχους.

Το σύστημα επίσης δεν είναι βιώσιμο. Εξαρχής οι παροχές δεν υπολογίζονταν βάσει αναλογιστικών μελετών, αλλά με τον άναρχο και πελατειακό τρόπο που περιγράφηκε πιο πάνω. Τα αποθεματικά των ταμείων διασπαθίσθηκαν αρχικά με την υποχρέωση κατάθεσης τους στην Τράπεζα της Ελλάδος με μηδενικά ή ελάχιστα επιτόκια, στη συνέχεια εξανεμίσθηκαν από το PSI. Η κρίση επιδείνωσε έτι περαιτέρω την

κατάσταση, γιατί δεν υπάρχει ασφαλιστικό σύστημα που να μπορεί να αντέξει οικονομικές συνθήκες στις οποίες το 1/4 του πληθυσμού να είναι άνεργο και το 50% των αυτοασχολουμένων να αδυνατούν να πληρώσουν τις εισφορές τους. Τα συνολικά έσοδα των ασφαλιστικών φορέων κατέγραψαν σημαντική μείωση την περίοδο της κρίσης από 12% στο Ν.Α.Τ. (το οποίο όμως χρηματοδοτείται κατά 92% από τον κρατικό προϋπολογισμό) έως και 48,9% στο Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε..

Επίσης, κατά την διάρκεια της κρίσης ο αριθμός των ασφαλισμένων μειώθηκε, ενώ ο αριθμός των συνταξιούχων αυξήθηκε σημαντικά. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τις χαμηλότερες αμοιβές των μισθωτών, επί των οποίων υπολογίζονται οι εισφορές υπονομεύει περισσότερο την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος. Ενόψει της κατάστασης αυτής, το κράτος επεμβαίνει, όπως έχει συνταγματική υποχρέωση, για να καλύψει τα εκρηκτικά ελλείμματα που αναπόφευκτα προκύπτουν, επιπλέον της συμμετοχής του στο πλαίσιο της ισχύουσας σήμερα τριμερούς κρατικής χρηματοδότησης. Ενδεικτικά, στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. η κρατική επιχορήγηση αποτελεί το 39% των εσόδων του ταμείου, στον Ο.Γ.Α. το 90% και στο Ν.Α.Τ. το 92%.

Τα μέτρα που ελήφθησαν έως σήμερα κατά την διάρκεια της κρίσης επιδείνωσαν αντί να θεραπεύσουν τις δομικές αυτές αδυναμίες. Οι σημαντικές περικοπές των συντάξεων αλλοίωσαν σημαντικά την αναλογική (ανταποδοτική) τους πλευρά. Οι περικοπές, περαιτέρω, υπονόμευσαν την αξιοπιστία των υποσχέσεων του συστήματος. Το μέσο εισόδημα από συντάξεις μειώθηκε από 1200 Ευρώ περίπου το 2010 σε 833 ευρώ περίπου σήμερα. Στην ουσία, έχει τεθεί σε λειτουργία μια διαδικασία συνεχούς απαξίωσης, όπου δημοσιονομικά θέματα οδηγούν σε προσαρμογές συντάξεων που υποτιμούν ακόμη περισσότερα το κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ των γενεών, οδηγώντας σε τάσεις απεμπλοκής, κυρίως εκ μέρους των νεότερων.

Περαιτέρω, οι ενοποιήσεις ταμείων που προβλέφθηκαν από προγενέστερη νομοθεσία δεν συνοδεύθηκαν από εναρμόνιση των κανόνων των ταμείων που συγχωνεύθηκαν. Συνεπώς, δεν εξασφαλίστηκε ούτε η ισονομία ούτε η αποτελεσματικότητα, μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών του συστήματος, αφού κάτω από την ίδια στέγη υπάρχουν ασφαλιστικά ταμεία που ακόμα και μετά την ενοποίησή τους εξακολουθούν να διατηρούν πλήρη οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια. Στο πλαίσιο αυτό το Ι.Κ.Α. έχει 930 διαφορετικούς τύπους ασφάλισης κάλυψης με αντίστοιχα διαφοροποιούμενες παροχές.

B. Οι στόχοι της Μεταρρύθμισης

Η μεταρρύθμιση επιχειρεί για πρώτη φορά την αντιμετώπιση όλων των δομικών αυτών παθογενειών του συστήματος, σε συνθήκες γενικευμένης κρίσης και πρόσθετων μνημονιακών υποχρεώσεων. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει όλες τις προβλέψεις του νόμου 4336/2015 (Μνημονίου) εντάσσοντας τις όμως στο πλαίσιο ενός εντελώς νέου θεσμικού πλαισίου που εξασφαλίζει κανόνες ισονομίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Εάν, αντιθέτως, οι εν λόγω προβλέψεις εφαρμόζονταν αυτοτελώς, χωρίς διορθωτικά μέτρα, χωρίς ισοδύναμα, εκτός του πλαισίου της μεταρρύθμισης, θα μετέτρεπαν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης από αναδιανεμητικό σε ένα σύστημα που θα προσιδίαζε στη λογική της ιδιωτικής ασφάλισης και θα υποβάθμιζε ακόμη περισσότερο την υφιστάμενη αναιμική και αναποτελεσματική κοινωνική, ιδίως για τους πιο αδύναμους.

Οι δύο θεμελιώδεις αρχές της μεταρρύθμισης είναι η ισονομία και η κοινωνική δικαιοσύνη. Ισονομία, γιατί για πρώτη φορά θεσπίζονται όμοιοι κανόνες για όλους, παλαιούς και νέους συνταξιούχους, εργαζόμενους στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους. Κοινωνική δικαιοσύνη, γιατί με το νέο θεσμό της εθνικής σύνταξης επιτυγχάνεται αναδιανομή, αμβλύνονται οι κοινωνικές ανισότητες και εξασφαλίζεται επαρκής σύνταξη και για τις επισφαλείς κοινωνικά ομάδες.

Ειδικότερα, η Μεταρρύθμιση:

- *Επιτυγχάνει τη διοικητική αποτελεσματικότητα του συστήματος και απλοποιεί τις διαδικασίες, ενοποιώντας τους φορείς ασφάλισης σε ένα και διακρίνοντας πλήρως προνοιακές και ασφαλιστικές παροχές. Για το σκοπό αυτό θεσπίζεται ένας, εθνικός φορέας κοινωνικής ασφάλισης με ένταξη σε αυτόν όλων των φορέων κύριας ασφάλισης, χωρίς εξαίρεση, γιατί διαφορετικά το εγχείρημα της ενοποίησης θα υπονομευθεί στο σύνολό του. Τούτο αποτελεί διαχρονικό αίτημα εξορθολογισμού από την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου, ο οποίος οραματίστηκε ένα φορέα για όλους τους Έλληνες. Η απλοποίηση του τρόπου ασφάλισης θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις στη λειτουργία τους, ενώ η μείωση της γραφειοκρατίας, κατά τη χορήγηση των παροχών, θα επιτρέψει την ευκολότερη και όχι χρονοβόρα πρόσβαση των ασφαλισμένων στις παροχές.*
- *Καθιερώνει πλήρη ισονομία, μέσω της ουσιαστικής ενοποίησης του υπάρχοντος καθεστώτος κοινωνικής ασφάλισης με θέσπιση ενιαίων κανόνων για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους και ανακαθορισμό των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων. Οι*

ενιαίοι κανόνες είναι αναγκαίοι, γιατί απέναντι στους βασικούς κινδύνους της ζωής πρέπει όλοι οι ασφαλισμένοι να απολαμβάνουν τον ίδιο βαθμό εθνικής/ κοινωνικής αλληλεγγύης. Εξαιρέσεις προβλέπονται μόνον για την προστασία των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (π.χ. των αναπήρων). Στην περίπτωση των αγροτών επίσης προβλέπονται ευεργετικές διατάξεις, γιατί το μέσο αγροτικό εισόδημα είναι πολύ κατώτερο από το μέσο αστικό και θα υπήρχε αντικειμενική αδυναμία κάλυψης των εισφορών από σημαντικό τμήμα του αγροτικού πληθυσμού. Όσον αφορά στις εισφορές προβλέπονται ενιαία ποσοστά εισφορών με βάση υπολογισμού τους το πραγματικό εισόδημα. Όσον αφορά στις παροχές, καθιερώνεται ενιαίος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, για παλιούς και νέους ασφαλισμένους, με βάση το μέσο εργασιακό εισόδημα και ίδια ποσοστά αναπλήρωσης για όλους. Η συμμετοχή του συνταξιοδοτικού συστήματος στη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας οριοθετείται από το σεβασμό της ισότητας στα βάρη (άρθρο 4, παρ. 5 Συντ/τος). Δεν πρέπει οι συνταξιούχοι να αναλάβουν ένα δυσανάλογο μέρος του κόστους της δημοσιονομικής προσαρμογής.

Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των εισφορών επί του πραγματικού εισοδήματος, όπως και εν γένει για τον προσδιορισμό της οικονομικής ισορροπίας και βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος ελήφθησαν υπόψη, πέραν των υφιστάμενων κανονιστικών ρυθμίσεων, αναλογιστικές μελέτες-προβολές της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, οι οποίες συντάχθηκαν με επιστημονική βοήθεια από την Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- *Θεσπίζει την εθνική σύνταξη, ώστε να εξασφαλισθεί επαρκής αναπλήρωση εισοδήματος και για τους μακροχρόνια ανέργους, όσους εργάζονται με ατυπικές μορφές εργασίας ή αμείβονται με χαμηλούς μισθούς.* Η πρόληψη της φτώχειας με την εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τον κάθε ηλικιωμένο είναι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της κοινωνικής ασφάλισης. Κατά τη διάρκεια της κρίσης δημοσίου χρέους η προστασία κατά της φτώχειας των ηλικιωμένων αποκτά διάσταση απόλυτης προτεραιότητας, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη Eurostat (SILC 2014), το 23,1% των ατόμων άνω των 65 ετών ζουν στο όριο της φτώχειας. Ο προσδιορισμός του επιπέδου της Εθνικής Σύνταξης σε 384 Ευρώ έγινε με βάση το 60% του διάμεσου εισοδήματος, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- *Διασφαλίζει τη βιωσιμότητα, τη διαγενεακή ισότητα, καθώς και την ίση κατανομή των θυσιών.* Η μέριμνα για την προστασία της βιωσιμότητας χάριν των

επόμενων γενεών ανάγεται στις συνταγματικές υποχρεώσεις του κράτους (ΣτΕ Ολομ. 2290/15, αρ. 7). Σύμφωνα με τη Λευκή Βίβλο (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τις Συντάξεις του 2012, το κόστος που συνεπάγεται η μεταρρύθμιση των συντάξεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τη δημοσιονομική στρατηγική κι όχι το αντίθετο, δηλαδή ορμώμενοι αποκλειστικά από τη δημοσιονομική εξυγίανση να στενεύουμε το βεληνεκές (κοινωνικό χαρακτήρα) και την αποτελεσματικότητα των ασφαλιστικών μεταρρυθμίσεων. Η αποκατάσταση της βιωσιμότητας, δηλαδή η διατήρηση της ικανότητας του συστήματος να χορηγεί συντάξεις στους τωρινούς και μελλοντικούς συνταξιούχους, δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά υπηρετεί το συμβόλαιο ανάμεσα στις γενεές που βρίσκεται στη βάση κάθε διανεμητικού συστήματος. Με το ισχύον σύστημα η σημερινή γενεά εργαζομένων θα πλήρωνε περισσότερα απ' όσα θα λάβει. Με τη μεταρρύθμιση η αναλογικότητα αποκαθίσταται πλήρως. Μόνον οι πιο αδύναμοι θα λάβουν περισσότερα από όσα έχουν δώσει μέσω των εισφορών τους στο σύστημα, λόγω της ύπαρξης της εθνικής σύνταξης και άλλων ειδικών προβλέψεων για αυτούς.

Για τον προσδιορισμό των ποσοστών αναπλήρωσης. Για τον προσδιορισμό των ποσοστών αναπλήρωσης εισοδήματος της αναλογικής/ανταποδοτικής σύνταξης, επί του πραγματικού εισοδήματος, όπως και εν γένει για τον προσδιορισμό της οικονομικής ισορροπίας και βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος ελήφθησαν υπόψη, πέραν των υφιστάμενων κανονιστικών ρυθμίσεων, αναλογιστικές μελέτες-προβολές της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, οι οποίες συντάχθηκαν με επιστημονική βοήθεια από την Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η κοινωνική δικαιοσύνη, με την έννοια της δικαιότερης κατανομής του εθνικού πλούτου, επιτυγχάνεται και με την σύνδεση των συντάξεων με την άνοδο του εθνικού πλούτου, εφόσον αυξάνονται ανάλογα με την εκάστοτε άνοδο του Α.Ε.Π.

- *Εγγυάται τη διαβίωση των συνταξιούχων με αξιοπρέπεια, και διατηρεί, στο βαθμό του δυνατού, την εγγύτητα με το κεκτημένο κατά τον εργασιακό βίο επίπεδο ζωής. Το Σύνταγμα (άρθρο 22 παρ. 5 του Συντ/τος), όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία, (Ολομ. του ΣτΕ 2287-2290/15), εγγυάται τη διαβίωση του συνταξιούχου με αξιοπρέπεια, ανεξάρτητα από δημοσιονομικές προτεραιότητες και σκοπιμότητες.*

- *Επαναφέρει τη συνταγματική νομιμότητα στη ρύθμιση των συντάξεων.*

Βάσει των ειδικών μελετών που έχουν ήδη καταρτισθεί, σύμφωνα με τα κριτήρια της νομολογίας και θα κατατεθούν στη Βουλή κατά τη ψήφιση του νόμου, ορίζονται τα

ποσοστά αναπλήρωσης των συντάξεων που επιτρέπει η οικονομική κατάσταση της χώρας, χωρίς οριζόντιες περικοπές, που υποσκάπτουν την ασφαλιστική συνείδηση, δημιουργούν κίνητρο για εισφοροδιαφυγή και για πρόωρες συνταξιοδοτήσεις και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στο ασφαλιστικό σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται ανακαθορισμός, κατ' επιταγή των αρχών της συμμετοχικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης των γενεών, των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων με αναφορά στο νέο, ενιαίο τρόπο υπολογισμού της κύριας και επικουρικής σύνταξης για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους. Παράλληλα όμως εξασφαλίζεται πλήρης προστασία των κυρίων συντάξεων, με πρόβλεψη προσωπικής διαφοράς, και προστασία του συντριπτικά μεγαλύτερου πληθυσμού των επικουρικών συνταξιούχων.

Ειδικότερα, ελήφθησαν υπόψη σχετικά όλες οι παρατηρήσεις του Πορίσματος της Επιτροπής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την πρόταση ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος (ΥΑ 37564/Δ9.10327/21.8.2015)], που έχουν ως εξής:

1. Βασικό περιεχόμενο της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφαλίσεως είναι η, έναντι καταβολής εισφοράς, προστασία του ασφαλισμένου από την επέλευση ασφαλιστικών κινδύνων (γήρας, ασθένεια, αναπηρία, θάνατος) οι οποίοι αναιρούν την ικανότητά του να εργάζεται. Η προστασία έγκειται σε παροχή η οποία εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης όσο το δυνατόν εγγύτερο εκείνου που είχε κατακτηθεί κατά την διάρκεια του εργασιακού βίου.
2. Το Κράτος εγγυάται την βιωσιμότητα του ασφαλιστικού κεφαλαίου και την επάρκεια των παροχών υποχρεούμενο σε χρηματοδότηση μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Όριο στην ελευθερία επιλογής του ύψους της κρατικής χρηματοδότησεως αποτελεί η διασφάλιση παροχής για αξιοπρεπή διαβίωση, υπό την έννοια της χορηγήσεως συντάξεως η οποία θα εξασφαλίζει στους συνταξιούχους επίπεδο ζωής που δεν θα αφίσταται ουσιωδώς εκείνου που είχαν κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου και όχι τέτοιας που θα εξασφαλίζει την διαβίωση απλώς πάνω από το όριο της φτώχειας.
3. Το Σύνταγμα δεν εγγυάται το ύψος της συντάξεως που προσδοκά να λάβει ο ασφαλισμένος. Δεν κατοχυρώνει δε την πλήρη αναλογία εισφορών και παροχών. Τούτο δε έχει ως συνέπεια εν όψει της επιδιώξεως της ικανοποιήσεως της κοινωνικής αλληλεγγύης (βλ. άρθρο 24 παρ. 5 του συντάγματος), ότι δεν παραβιάζονται οι συνταγματικές διατάξεις από την καταβολή συντάξεως μικρότερης από αυτήν που θα

ελάμβανε ο δικαιούχος αν εφαρμοζόταν αμιγώς ανταποδοτικό σύστημα υπολογισμού των παροχών.

4. Το Σύνταγμα δεν αποκλείει την μείωση ήδη απονεμηθεισών παροχών. Η σχετική δυνατότητα του νομοθέτη δεν είναι απεριόριστη αλλά οριοθετείται από τις αρχές της αναλογικότητας (25 παρ. 1), της ισότητας συμμετοχής στα δημόσια βάρη (4 παρ.5) και της κοινωνικής αλληλεγγύης (25 παρ. 4). Επομένως, υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο. Απαραίτητη προϋπόθεση η προηγούμενη σύνταξη ειδικής, εμπειριστατωμένης και επιστημονικά τεκμηριωμένης μελέτης από την οποία να προκύπτει ότι α) η μείωση είναι σύμφωνη προς τις ως άνω συνταγματικές αρχές και β) οι επιπτώσεις της μείωσης δεν έχουν αποτέλεσμα που ισοδυναμεί με παραβίαση του πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος, δηλαδή παροχή αξιοπρεπούς διαβίωσης.

5. Ο νομοθέτης είναι ελεύθερος να οργανώσει το ασφαλιστικό σύστημα, υπό τον όρο ότι η υποχρεωτική ασφάλιση παρέχεται αποκλειστικά από το ίδιο το Κράτος ή από ΝΠΔΔ. Είναι δυνατή η συγχώνευση ασφαλιστικών φορέων σε ήδη υφιστάμενο ή το πρώτον δημιουργούμενο υπό την προϋπόθεση της συντάξεως μελέτης από την οποία να προκύπτει η βιωσιμότητα του συγχωνεύοντος ή του νέου ασφαλιστικού φορέα.

Εν όψει τούτων:

Η δημιουργία ενός φορέα κοινωνικής ασφάλισης με ένταξη σ' αυτόν όλων φορέων ασφάλισης (κύριας, επικουρικής και εφ' άπαξ παροχών) με ενιαίους κανόνες για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους δεν αντίκειται στο Σύνταγμα υπό την προϋπόθεση ότι στηρίζεται σε μελέτη βιωσιμότητας. Ο ανακαθορισμός των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων με αναφορά στον νέο, ενιαίο, τρόπο υπολογισμού της κύριας και επικουρικής συντάξεως για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους, εφ' όσον συνεπάγεται μείωση των συντάξεων, δεν αντίκειται στο Σύνταγμα υπό την προϋπόθεση ότι σέβεται τις αρχές της ισότητας της συμμετοχής στα δημόσια βάρη και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Δεν είναι επιτρεπτή μείωση η οποία εν τοις πράγμασι ισοδυναμεί με παροχή που δεν εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση.

Για τον προσδιορισμό των οικονομικών παραμέτρων των κανονιστικών ρυθμίσεων του νόμου ελήφθησαν περαιτέρω υπόψη, πέραν των αναλογιστικών μελετών-προβολών της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής οι εξής ειδικές μελέτες, οι οποίες συντάχθηκαν από το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), το Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομών (ΣΟΕ) του Υπουργείου Οικονομικών και ειδική επιτροπή του Υπουργείου Εργασίας: Εύλογες δαπάνες διαβίωσης: ΣΟΕ, Χρήση των ορίων για το ασφαλιστικό σύστημα, Αθήνα, 2016, ΚΕΠΕ, Επίκαιρα

θέματα του ασφαλιστικού συστήματος, Αθήνα, 2016 και ειδική οικονομική μελέτη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Κεφάλαιο Α'- Αρχές και όργανα του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας

Άρθρο 1 Θεμελιώδεις αρχές του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας

Με το άρθρο αυτό τίθενται οι βασικές αρχές του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, βασικό συστατικό του οποίου είναι το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Η εν λόγω ρύθμιση, σε εφαρμογή των σύγχρονων τάσεων του δικαίου κοινωνικής ασφάλειας διευρύνει το εύρος της συνταγματικής προστασίας και προσδιορίζει ως φορείς των κοινωνικών δικαιωμάτων στην κοινωνική ασφάλιση, στην υγεία και στην κοινωνική πρόνοια, όχι μόνον τους έλληνες πολίτες αλλά όσους διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στη χώρα. Από το Σύνταγμα και ειδικότερα τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 21, 22 και 25 παρ. 1 προκύπτει ο δημόσιος, καθολικός και αναδιανεμητικός χαρακτήρας του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας έχει ως στόχο την ουσιαστική απλοποίηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, την αποκατάσταση της ισότητας, μέσω καθιέρωσης ενιαίων κανόνων, τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, την ενίσχυση του κοινωνικού, αναδιανεμητικού χαρακτήρα, ενώ, παράλληλα, εγγυάται τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος, με γνώμονα την εξασφάλιση πλήρους κοινωνικής προστασίας και αξιοπρεπούς διαβίωσης, με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και αναδιανομής.

Το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας προσδιορίζει το σύνολο των κρατικών πολιτικών στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, της κοινωνικής πρόνοιας και της υγείας, που αποσκοπούν στην παροχή υπηρεσιών υπερκαλύπτουν τις βασικές ανάγκες του πληθυσμού και αμβλύνουν τις κοινωνικές ανισότητες. Στο παρελθόν οι πολιτικές αυτές αναπτύσσονταν άναρχα και όχι συμπληρωματικά, με σχετική υπερτροφία των συνταξιοδοτικών δαπανών έναντι άλλων, ιδίως αυτών που αφορούν ευάλωτες ομάδες, όπως οι άνεργοι και οι κοινωνικά αποκλεισμένοι. Ο βασικός σκοπός της πρόβλεψης «συστήματος» κοινωνικής ασφάλειας είναι ακριβώς η αποκατάσταση της συμπληρωματικότητας και της ισορροπίας μεταξύ των συνιστωσών του. Ο νόμος συμβάλλει στην κατεύθυνση αυτή διακρίνοντας πλήρως τις

συνταξιοδοτικές από τις προνοιακές παροχές, μεριμνώντας όμως παράλληλα για την παραπληρωματικότητά τους, ιδίως μέσω της πρόβλεψης της εθνικής σύνταξης.

Τέλος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην τρίτη παράγραφο, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, όπως αυτό προσδιορίζεται με το νόμο αυτό, εφαρμόζεται κατά τρόπο όμοιο, ενιαίο και σύμφωνο με τη συνταγματική αρχή της ισότητας, για όλους χωρίς διάκριση, τόσο στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα όσο και στις διαφορετικές κατηγορίες εργαζομένων, είτε είναι μισθωτοί είτε αυτοαπασχολούμενοι, με ειδικές προσαρμογές, αυτονοήτως, όπου υφίσταται διαφοροποίηση των πραγματικών συνθηκών.

Άρθρο 2 Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Το άρθρο 2 εισάγει τους ορισμούς των δύο τμημάτων το άθροισμα των οποίων αποτελεί τη σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπό το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. Τα δύο αυτά τμήματα αντιστοιχούν σε δύο βασικές και αλληλοσυμπληρούμενες αρχές του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, την αρχή της εξασφάλισης ενός ελάχιστου πυρήνα αξιοπρεπούς παροχής και την αρχή της ανταποδοτικότητας, που σκοπεί στην αποκατάσταση, κατά το δυνατό, του προτέρου εισοδήματος, βάσει της αναλογικής σχέσης εισφορών-παροχών.

Ειδικότερα, το μεν τμήμα της Εθνικής Σύνταξης αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς εγγυάται ένα κατώτατο ποσό σύνταξης που δεν εξαρτάται από την καταβολή εισφορών ούτε από το ύψος των αποδοχών ή του εισοδήματος του ασφαλισμένου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αφενός, εξασφαλίζει στην ευπαθή ομάδα των χαμηλοσυνταξιούχων ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, αφετέρου, παρέχει, κατ' αποτέλεσμα, υψηλότερα ποσοστά αναπλήρωσης σε ασφαλισμένους με χαμηλότερες συντάξιμες αποδοχές ή λίγα χρόνια ασφάλισης. Τέλος, δεδομένου ότι η Εθνική Σύνταξη δεν χρηματοδοτείται από εισφορές των ασφαλισμένων, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο κοινωνικής αναδιανομής υπέρ των ασθενέστερων κοινωνικών κατηγοριών.

Από την άλλη, η ανταποδοτική σύνταξη υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και των ποσοστών αναπλήρωσης που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. Η ανταποδοτική σύνταξη στηρίζεται στην αρχή της ανταποδοτικότητας και αποτελεί το σύνδεσμο μεταξύ συνταξιοδοτικής παροχής,

εισφορών και εισοδήματος. Παράλληλα, σύμφωνα με την αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης, το αναλογικό μέρος της σύνταξης χρηματοδοτείται από τις τρέχουσες εισφορές των ασφαλισμένων.

Συνολικά, η κατά τα ανωτέρω σύνταξη, δηλαδή, το άθροισμα Εθνικής Σύνταξης και ανταποδοτικού μέρους, αφενός, εξασφαλίζει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης σε όλους τους ασφαλισμένους, αφετέρου, εγκαθιδρύει ένα στενό δεσμό μεταξύ παροχής, εισφορών και εισοδήματος, με αποτέλεσμα η παροχή να αντιστοιχεί στο επίπεδο διαβίωσης που διήγε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου. Η κανονισθείσα σύνταξη καταβάλλεται ανά μήνα. Τέλος ορίζεται ότι το κράτος, πέραν της υποχρέωσης κάλυψης της δαπάνης της εθνικής σύνταξης από τη φορολογία, έχει πλήρη εγγυητική υποχρέωση για το σύνολο των ασφαλιστικών παροχών και για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των ταμείων, κατά τα οριζόμενα και στο άρθρο 22 παράγραφος 5 του Συντάγματος. Η εγγυητική ευθύνη του κράτους δεν περιορίζεται στη ρυθμιστική υποχρέωση του για την κανονιστική ρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος με τρόπο τέτοιο που να εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του, αλλά και για την κάλυψη τυχόν ελλειμμάτων που παρόλα αυτά θα προκύψουν στον ΕΦΚΑ.

Άρθρο 3 Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας

Το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.ΣΥ.Κ.Α.) συνίσταται για να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των κοινωνικών πολιτικών που ασκούνται από τα Υπουργεία Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το όργανο αυτό λειτουργεί συμβουλευτικά και επικουρικά για την αποτελεσματικότερη χάραξη της εθνικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας.

Το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.ΣΥ.Κ.Α.) θα απαρτίζεται, τόσο από εξειδικευμένο σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό που βρίσκεται σε θέσεις εγνωσμένου κύρους, όσο και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, καθώς και των συνταξιούχων και των Ατόμων με Αναπηρία, ώστε, κατά τη χάραξη της πολιτικής, να λαμβάνεται υπόψη –κατά το δυνατόν- το σύνολο των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων. Η θητεία των μελών του Ε.ΣΥ.Κ.Α. είναι τριετής. Επειδή πρόκειται για ένα πολυπληθές συλλογικό όργανο, η λειτουργία του θα επικουρείται από την ύπαρξη εκτελεστικής επιτροπής. Η εκτελεστική επιτροπή θα λειτουργεί, επιπλέον, ως παρατηρητήριο εφαρμογής της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, εισηγούμενη προς τον Υπουργό επί θεμάτων

επιχειρησιακού σχεδιασμού, οργανωτικού και λειτουργικού εκσυγχρονισμού των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Κεφάλαιο Β' Συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών

Άρθρο 4 Υπαγωγή στον ΕΦΚΑ των υπαλλήλων – λειτουργών του Δημοσίου καθώς και των στρατιωτικών

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 και προκειμένου να υπάρξουν οικονομίες κλίμακας, έτσι ώστε να μειωθεί κατά τρόπο απολύτως ανώδυνο για τους ενδιαφερόμενους η συνταξιοδοτική δαπάνη, ορίζεται ότι από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου αυτού, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, των ιερέων και των υπαλλήλων των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που αποχωρούν από την Υπηρεσία από την ανωτέρω ημερομηνία και μετά, υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ε.Φ.Κ.Α. Επιπλέον με την υπαγωγή αυτή διασφαλίζεται η ισότητα ως προς την ασφαλιστική αντιμετώπιση των ανωτέρω προσώπων με τους ασφαλισμένους των Φορέων Κύριας Ασφάλισης της Χώρας (περ. α).

Οι ισχύουσες κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος καθώς και τα όρια ηλικίας καταβολής της σύνταξης εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την υπαγωγή των ανωτέρω προσώπων στον ΕΦΚΑ (περ. β).

Με τις διατάξεις της παρ. 2 προβλέπεται ότι μέχρι την 31.12.2016 και την πλήρη λειτουργία του ΕΦΚΑ, το Δημόσιο εξακολουθεί να εισπράττει τις ασφαλιστικές εισφορές των προσώπων της παραγράφου 1 και να καταβάλλει όσες συντάξεις έχουν κανονισθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή. Επίσης το Δημόσιο εξακολουθεί να κανονίζει τις συντάξεις όσων έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού και μέχρι την 31-12-2016 με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου (περ. α και β).

Οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο συντάξεις, κατά την ημερομηνία έναρξης πλήρους λειτουργίας του ΕΦΚΑ, καθώς και οι συντάξεις που θα κανονισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β, μεταφέρονται στον ΕΦΚΑ και καταβάλλονται

από αυτόν, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων περί ανωτάτου ορίου σύνταξης του άρθρου 13 (περ.γ).

Με τις διατάξεις της παρ. 3 εξαιρούνται από την υπαγωγή στον ΕΦΚΑ, τα πρόσωπα που ρητά αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, λόγω των απολύτως ιδιαίτερων συνθηκών ασφάλισης/συνταξιοδότησής τους, αφού εκ των πραγμάτων τυχόν υπαγωγή τους στον ΕΦΚΑ θα δημιουργήσει επί του παρόντος μείζονα διαχειριστικά προβλήματα. Συγκεκριμένα τα πρόσωπα που εξαιρούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι τα ακόλουθα:

- α. οι παθόντες από τρομοκρατική ενέργεια ή βίαιο συμβάν.
- β. όσοι δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης ΟΓΑ. ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης
- γ. οι λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο
- δ. όσοι λαμβάνουν προσωπικές συντάξεις καθώς και
- ε. όσοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας η οποία προήλθε εξαιτίας της Υπηρεσίας και ένεκα ταύτης.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εξακολουθούν να υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου και οι συντάξεις τους κανονίζονται και καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Η υπαγωγή στον προαναφερόμενο φορέα και των προσώπων αυτών θα εξετασθεί σε δεύτερη φάση και αφού εξασφαλισθεί η ομαλή ένταξή τους στο φορέα αυτό.

4. Επειδή το ανωτέρω εγχείρημα είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι αφορά ασφαλισμένους και συνταξιούχους που προσεγγίζουν τις 900.000, με ιδιαίτερες ανά κατηγορία ασφαλιστικές/συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις, με τις διατάξεις της παρ. 4 ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα ορισθεί κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προεκτεθεισών διατάξεων.

Άρθρο 5 Ενιαίοι κανόνες ασφάλισης – παροχών των υπαλλήλων – λειτουργών του Δημοσίου καθώς και των στρατιωτικών

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 και προκειμένου να διασφαλιστεί η αναφερόμενη στο άρθρο 4 ίση αντιμετώπιση των ασφαλισμένων του Δημοσίου με τους ασφαλισμένους

των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, ορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης και παροχών και συγκεκριμένα:

Ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ασφαλισμένου και εργοδότη, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 20% επί των μηνιαίων αποδοχών των προαναφερόμενων προσώπων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, το οποίο κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του εργοδότη και εν προκειμένω του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (παρ.1) .

Ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών που συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, το οποίο ισχύει και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά την εισφορά ασφαλισμένου (παρ. 2).

Άρθρο 6 Ειδικές-Μεταβατικές συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση των ασφαλισμένων του Δημοσίου στο νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι:

Με τις διατάξεις της παρ, 1 ορίζεται ότι:

α. Οι συντάξεις όσων αποχωρούν από την Υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ίσχυαν κατά την 31.12.2014, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του άρθρου 13 περί ανωτάτου ορίου σύνταξης (περ. α).

β. Όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου δεν έχουν συμπληρώσει το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης, υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού (περ.β)

γ. Όσοι αποχωρούν από την Υπηρεσία και υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος αλλά εντός του έτους 2016, σε περίπτωση κατά την οποία το ακαθάριστο ποσό της κανονιζόμενης σύνταξης υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20% του ποσού της σύνταξης που θα ελάμβαναν με βάση τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ισχύουν κατά την 31.12.2014, το ήμισυ της διαφοράς αυτής καταβάλλεται στον

δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 13, ενώ για όσους θα αποχωρήσουν εντός του έτους 2017 ή εντός του έτους 2018, η κατά τα ανωτέρω προσωπική διαφορά, ανέρχεται στο ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς και στο ένα τέταρτο (1/4) αυτής αντίστοιχα (περ.α).

δ. Για τους υπαγομένους στις διατάξεις του νόμου αυτού, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περ. α της παρ.2 του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007, με τις οποίες ορίζεται ότι στην περίπτωση που ο υπάλληλος αποχωρεί από την Υπηρεσία έχοντας συμπληρώσει τα έτη ασφάλισης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος αλλά όχι και το όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξής του, μπορεί να ζητήσει την έκδοση πράξης κανονισμού της σύνταξης του με αναστολή καταβολής αυτής μέχρι τη συμπλήρωση του προαναφερομένου ορίου ηλικίας (περ.β).

ε. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ) καταβάλλεται στα πρόσωπα των παρ.1 και 3 του άρθρου 4, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που καταβάλλεται και στους συνταξιούχους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης που εντάσσονται στον ΕΦΚΑ.

Με τις διατάξεις της παρ.2 ορίζεται ότι οι συνταξιούχοι του Δημοσίου που κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον ΕΦΚΑ λαμβάνουν και δεύτερη σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, δικαιούνται από τον ΕΦΚΑ σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων. Σε περίπτωση που οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετική αιτία, ο ΕΦΚΑ εξακολουθεί να καταβάλλει αυτές χωριστά (παρ. 3).

Άρθρο 7 Εθνική Σύνταξη

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 καθιερώνεται η Εθνική Σύνταξη, η οποία αποτελεί νέο θεσμό, η λειτουργία του οποίου είναι αφενός αναδιανεμητική, εξασφαλίζοντας υψηλότερες συντάξιμες αποδοχές από όσες θα δικαιολογούσε η αυστηρή ανταποδοτικότητα σε όσους έχουν χαμηλότερα εισοδήματα ή λίγα χρόνια ασφάλισης και αφετέρου εγγυητική, εξασφαλίζοντας για όλους προστασία από την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται, υπό την προϋπόθεση θεμελίωσης δικαιώματος σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Ειδικά για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος απαιτείται επιπροσθέτως νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη, μεταξύ του 15^{ου} και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο καταβολής της σύνταξης.

Η μόνιμη διαμονή του ασφαλισμένου στην Ελλάδα αποδεικνύεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται για τη χορήγηση άδειας διαμονής στους πολίτες Χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσό της Εθνικής Σύνταξης μειώνεται κατά 1/40 για κάθε έτος που υπολείπεται των σαράντα (40) ετών διαμονής στην Ελλάδα μεταξύ του 15^{ου} και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο καταβολής της σύνταξης. Σημειωτέον, πως το ποσό της εθνικής σύνταξης που προσδιορίζεται για τον εκάστοτε δικαιούχο, κατόπιν της υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης, δεν αυξάνεται για κάθε επιπρόσθετο έτος παραμονής στην Ελλάδα μετά τη συνταξιοδότηση του εν λόγω δικαιούχου.

Οι εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχοι, οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σε πλήρη σύνταξη και έχουν συμπληρώσει σαράντα (40) έτη ασφάλισης, λαμβάνουν πλήρες το ποσό της εθνικής σύνταξης. Στις περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται της συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης. Αντιστοίχως με τα προβλεπόμενα για τα έτη παραμονής στην Ελλάδα, το ποσό της εθνικής σύνταξης που προσδιορίζεται για τον εκάστοτε δικαιούχο μειωμένης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, δεν αυξάνεται για κάθε μήνα που ο δικαιούχος, κατόπιν της συνταξιοδότησής του, προσεγγίζει το όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης, ούτε, επίσης, χορηγείται πλήρης η Εθνική Σύνταξη, όταν ο δικαιούχος συμπληρώσει το ως άνω όριο ηλικίας.

Στις περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη ανικανότητας, χορηγείται το 75% της Εθνικής Σύνταξης για συνταξιούχους με ποσοστό ανικανότητας από 67% έως και 79,99% και το 50% της Εθνικής Σύνταξης για συνταξιούχους με ποσοστό ανικανότητας από 50% έως και 66,99%. Στους συνταξιούχους με ποσοστό ανικανότητας άνω του 79,99% χορηγείται πλήρες το ποσό της εθνικής σύνταξης. Οι ως άνω προσαρμογές δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του ν. 2084/1992 (Α' 165), όπως, επίσης, και για τα πρόσωπα του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210). Η εν λόγω ρύθμιση επαναλαμβάνει αυτούσια την διάταξη για την βασική σύνταξη του νόμου 3865/2010, (όπως επαναλαμβάνεται στο οικείο άρθρο για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα και η ανάλογη ρύθμιση του νόμου 3863/2010). Η εναρμόνιση και ομοιογενοποίηση των σχετικών διατάξεων θα αποτελέσει αντικείμενο της νομοτεχνικής επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 11.

Στις περιπτώσεις σώρευσης περισσότερων συντάξεων χορηγείται μόνο μία εθνική σύνταξη. Σε περίπτωση σώρευσης μίας πλήρους και μίας μειωμένης κύριας σύνταξης, χορηγείται πλήρες το ποσό της εθνικής σύνταξης. Τέλος, σε περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούχου δύο μειωμένων κύριων συντάξεων, καταβάλλεται το ποσοστό της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε καθεμία απ' αυτές, εφόσον το άθροισμά τους είναι μικρότερο ή ίσο με το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης.

Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου, το ποσό της εθνικής σύνταξης ορίζεται στα τριακόσια ογδόντα τέσσερα (384) ευρώ μηνιαίως και καταβάλλεται εις ολόκληρον εφόσον έχουν συμπληρωθεί είκοσι (20) έτη ασφάλισης. Το ως άνω ποσό δεν υπολείπεται του ορίου της φτώχειας, ήτοι του 60% του διάμεσου εισοδήματος. Επιπροσθέτως, το ως άνω ποσό βαίνει μειούμενο κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των 20 ετών, εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης. Παρά τον κατ' αρχήν καθολικό χαρακτήρα της Εθνικής Σύνταξης, κρίνεται σκόπιμο να υπάρχει μία μικρή διαφοροποίηση για τους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει λιγότερα από είκοσι (20) έτη ασφάλισης και τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη, ώστε να δοθούν κίνητρα παραμονής στην αγορά εργασίας, κάτι το οποίο θα συμβάλλει, ταυτόχρονα, στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Τέλος, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόζονται με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14, δηλαδή, από 1.1.2017 αυξάνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Άρθρο 8 Ανταποδοτική σύνταξη

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 καθιερώνεται το αναλογικό μέρος της σύνταξης, το οποίο χορηγείται, εφόσον ο ασφαλισμένος κύριας ασφάλισης θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση. Το ποσό του αναλογικού μέρους της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των συντάξιμων αποδοχών και του χρόνου ασφάλισης του ασφαλισμένου, σύμφωνα με το άρθρο 15, καθώς και βάσει των ποσοστών αναπλήρωσης του πίνακα της παραγράφου 4.

Οι συντάξιμες αποδοχές καθορίζονται ανάλογα με την κατηγορία, στην οποία ανήκει ο ασφαλισμένος. Ειδικότερα, για τους μισθωτούς λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος

των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος προκύπτει από το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου διά του συνολικού χρόνου ασφάλισης. Ως προς τα δύο αυτά μεγέθη, το σύνολο των μηνιαίων αποδοχών ισοδυναμεί με το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος και υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Όσον αφορά στο χρόνο ασφάλισης, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15. Τέλος, κατά τον υπολογισμό των μηνιαίων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ενώ δεν προσμετράται το τελευταίο έτος ή τμήμα του έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση.

Στις περιπτώσεις των αυτοαπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών, ως συντάξιμες αποδοχές, λαμβάνονται υπόψη: α) για το χρονικό διάστημα μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι ασφαλιστικές κατηγορίες βάσει των οποίων γίνονταν ο υπολογισμός των εισφορών για κύρια σύνταξη, σύμφωνα με το τότε ισχύον δίκαιο, β) για το χρονικό διάστημα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το εισόδημα του ασφαλισμένου που υπόκειται σε εισφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα του παρόντος νόμου, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου.

Το τελικό ποσό του αναλογικού μέρους της σύνταξης που δικαιούται ο ασφαλισμένος για το σύνολο του χρόνου ασφάλισης, προκύπτει βάσει των ποσοστών αναπλήρωσης του πίνακα της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της. Ειδικότερα, στην πρώτη και δεύτερη στήλη του πίνακα αναγράφονται, αντιστοίχως, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της κάθε κλίμακας ετών ασφάλισης, ενώ στην τρίτη στήλη αναγράφεται το ποσοστό αναπλήρωσης για την αντίστοιχη κλίμακα. Σε περίπτωση συμπλήρωσης των ετών ασφάλισης της δεύτερης στήλης, το ποσοστό αναπλήρωσης, στο ύψος που έχει διαμορφωθεί κατά τα ανωτέρω, προσαυξάνεται περαιτέρω κατά το προβλεπόμενο ποσοστό για την επόμενη κατηγορία ετών ασφάλισης. Το ποσοστό αναπλήρωσης της εκάστοτε κλίμακας ετών ασφάλισης καλύπτει μόνο τα έτη ασφάλισης της συγκεκριμένης κλίμακας, ενώ για τα έτη ασφάλισης της προηγούμενης ή της επόμενης κλίμακας εφαρμόζεται το ποσοστό αναπλήρωσης της κλίμακας αυτής. Η προοδευτική αύξηση του ποσοστού αναπλήρωσης ανά κλίμακα ετών ασφάλισης ανταμείβει τους ασφαλισμένους με μεγαλύτερο εργασιακό βίο και αντίστοιχη συνεισφορά στα ασφαλιστικά ταμεία και,

συνακόλουθα, παρέχει κίνητρα για παραμονή στην εργασία. Ταυτόχρονα, λαμβάνοντας υπόψη και περιπτώσεις ασφαλισμένων, οι οποίοι, λόγω της υψηλής ανεργίας, έχουν διακοπτόμενο εργασιακό βίο, η διαφορά στα ποσοστά αναπλήρωσης ανά κλίμακα ετών ασφάλισης δεν είναι δυσανάλογα μεγάλη.

Στις περιπτώσεις προσώπων που είναι συνταξιούχοι των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων, τομέων και κλάδων, κατά την ημερομηνία της ένταξης αυτών στον ΕΦΚΑ, εφόσον είναι δικαιούχοι περισσότερων της μίας συντάξεων και οι συντάξεις τους είναι της αυτής αιτίας ήτοι δύο συντάξεις εξ ιδίου δικαιώματος ή δύο συντάξεις κατά μεταβίβαση ή δύο συντάξεις ανικανότητας, δικαιούνται από τον ΕΦΚΑ σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων από τους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς, τομείς και κλάδους. Σε περίπτωση που οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετικές αιτίες, ο ΕΦΚΑ εξακολουθεί να τις καταβάλλει χωριστά.

Τέλος, με την παράγραφο 6, καταργούνται για τα πρόσωπα των περ. β και γ της παρ. 1 του άρθρου 6, οι διατάξεις που προέβλεπαν κατώτατο όριο σύνταξης, καθώς και αυτές που προέβλεπαν ότι εάν κατά τη συνάθροιση του συντάξιμου χρόνου το χρονικό διάστημα που είναι μικρότερο από 12 μήνες υπολογιζόταν σαν ολόκληρο έτος υπό την προϋπόθεση ότι ήταν τουλάχιστον ίσο με 6 μήνες. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η δικαιούμενη σύνταξη θα είναι το άθροισμα εθνικής σύνταξης και αναλογικού μέρους, χωρίς να υπάρχει κατώτατο όριο γι' αυτό το άθροισμα.

Τα ποσοστά αναπλήρωσης του άρθρου ορίστηκαν στο ανώτατο επιτρεπόμενο όριο που επιτρέπει η κατάσταση της εθνικής οικονομίας, βάσει των αναλογιστικών μελετών-προβολών της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής και των προαναερθεισών ειδικών οικονομικών μελετών. Εξασφαλίζουν μεγαλύτερη αναπλήρωση εισοδήματος στις χαμηλότερες οικονομικά κατηγορίες εργαζομένων, κατ' εφαρμογή των επιταγών του άρθρου 25 του Συντάγματος. Άλλωστε, κατά την πάγια εθνική και ευρωπαϊκή νομολογία, κρίνεται σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας η αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συνταξιοδοτικών παροχών, με συντελεστές που καταλήγουν σε μικρότερες συντάξεις, ιδίως για κατηγορίες συνταξιούχων που είχαν πολύ υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης, όταν τείνουν στον εν γένει εξορθολογισμό της κοινωνικής ασφάλισης.

Άλλωστε, με την πρόβλεψη αυξητικής αναπροσαρμογής των συντάξεων ανάλογα με την αύξηση του ΑΕΠ εξασφαλίζεται ότι η άνοδος της εθνικής οικονομίας θα

αντανακλασθεί αμέσως και στο επίπεδο των συντάξεων, αυξάνοντας τις στο μέλλον αναλόγως.

Άρθρο 9 Προσωρινή σύνταξη

Με τις διατάξεις του άρθρου 9, προβλέπεται ότι η προσωρινή σύνταξη για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007 λαμβανομένων υπόψη και των εδαφίων που προστίθενται σε αυτές με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, με τις προαναφερόμενες προσθήκες προβλέπεται ότι δεν καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη και: α) στην περίπτωση της ταυτόχρονης λήψης και άλλης σύνταξης από οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης και β) στην περίπτωση που, προκειμένου να θεμελιωθεί το σχετικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης.

Η προσθήκη των ανωτέρω περιπτώσεων μη καταβολής προσωρινής σύνταξης κρίθηκε επιβεβλημένη αφού και στις δύο περιπτώσεις η τελική θετική κρίση ως προς την απονομή της σύνταξης είναι επισφαλής με ότι αυτό συνεπάγεται για την αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των ποσών που θα έχει λάβει ο ενδιαφερόμενος ως προσωρινή σύνταξη.

Άρθρο 10 Οικογενειακή παροχή – προσαύξηση σύνταξης

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 ρυθμίζεται το επίδομα τέκνων και οικογενειακής παροχής. Στο εξής, σύμφωνα με τους ενιαίους κανόνες υπολογισμού των συντάξεων που ορίζουν το ανταποδοτικό τμήμα της στη βάση του μέσου μισθού, στις μελλοντικές συντάξεις θα ενσωματώνονται αυτομάτως οι πρόσθετες κρατήσεις όσων ασφαλισμένων του δημοσίου έχουν τέκνα, προσαυξάνοντας τις. Επιπλέον οι ίδιοι θα εισπράττουν, αν το δικαιούνται, τα επιδόματα που προβλέπονται από τις γενικές ισχύουσες διατάξεις. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2, για τους νυν συνταξιούχους η οικογενειακή παροχή εξακολουθεί να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 11 Σύνταξη αναπηρίας

Με το άρθρο 11 θεσπίζεται μια μεταβατική περίοδος μέχρι την θέσπιση νέων κανόνων για την εναρμόνιση για όλους τους ασφαλισμένους των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, προκειμένου να εξαλειφθούν οι ανισότητες που απορρέουν από τη διαφορετική μεταχείριση όμοιων περιπτώσεων. Μέχρι την εναρμόνιση αυτή οι εντασσόμενοι στον ΕΦΚΑ φορείς, κλάδοι και τομείς, εξακολουθούν να καταβάλλουν τις συντάξεις αναπηρίας σύμφωνα με τις μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού γενικές και καταστατικές τους διατάξεις.

Προς το σκοπό της ολοκλήρωσης της εναρμόνισης, συστήνεται επιτροπή, η οποία θα στελεχωθεί από εμπειρογνώμονες των εντασσόμενων ασφαλιστικών φορέων με αντικείμενο την επανεξέταση των υφιστάμενων διατάξεων και τη θέσπιση νέων ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους.

Άρθρο 12 Σύνταξη λόγω θανάτου

Το άρθρο 12 ρυθμίζει θέματα σχετικά με την κατά μεταβίβαση σύνταξη, εισάγοντας, για πρώτη φορά, ενιαίες αρχές και κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως ασφαλιστικού φορέα προέλευσης. Κατά αυτόν τον τρόπο αίρονται οι αδικίες που είχαν συντελεσθεί κατά το παρελθόν, και συγχρόνως, με την κατάργηση της πολυνομίας, καθίσταται απλούστερος ο υπολογισμός της κατά μεταβίβαση σύνταξης και επομένως πιο προσιτή η νομοθεσία για τους πολίτες και ταχύτερη η διαδικασία απονομής της.

Πιο αναλυτικά, στην παρ. 1 ορίζονται οι δικαιούχοι καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την κάθε κατηγορία. Σημειώνεται ότι, ως προς τις έννομες συνέπειες, το σύμφωνο συμβίωσης εξομοιώνεται πλήρως με τον γάμο, επομένως επιζών σύζυγος θεωρείται και ο τελέσας σύμφωνο συμβίωσης με τον θανόντα (βλ και άρθρο 16). Ιδίως σε ό,τι αφορά στον επιζώντα σύζυγο προβλέπεται όριο ηλικίας για τη θεμελίωση δικαιώματος κατά μεταβίβαση σύνταξης, το οποίο πρέπει να έχει συμπληρωθεί κατά το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου ή ασφαλισμένου. Η προσθήκη ορίου ηλικίας κρίνεται σκόπιμη με δεδομένο πως η παροχή κατά μεταβίβαση σύνταξης σε πρόσωπα κάτω του ως άνω ορίου παρέχει αντικίνητρα παραμονής ή εισόδου στην αγορά εργασίας και επιβαρύνει το ασφαλιστικό σύστημα με δυσανάλογο τρόπο και κατά παράβαση της αρχής της ανταποδοτικότητας. Παράλληλα, η εν λόγω ρύθμιση αναγνωρίζει την εγγενή δυσκολία εύρεσης εργασίας σε πρόσωπα άνω των 55 ετών. Σε κάθε περίπτωση, ο

επιζών σύζυγος δικαιούται κατά μεταβίβαση σύνταξη, ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον και για όσο χρόνο, έχει τέκνο ή τέκνα που υπάγονται στην παράγραφο 1B του παρόντος ή είναι ανίκανος για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη πως, ενδεχομένως, ο επιζών σύζυγος είχε μείνει εκτός αγοράς εργασίας κατά τη διάρκεια του γάμου ή λόγω μεγάλης ηλικίας θα αντιμετωπίσει δυσκολίες κατά την αναζήτηση εργασίας προβλέπεται στην παράγραφο 6 πως εφόσον, εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την πρώτη καταβολή της κατά μεταβίβαση σύνταξης, ο επιζών σύζυγος ξεκινήσει να εργάζεται ή να αυτοαπασχολείται, οι ασφαλιστικές του εισφορές καταβάλλονται (ή χρηματοδοτούνται) από το Δημόσιο για διάστημα δύο (2) ετών, όπως αυτό προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου αυτού.

Στην παρ. 2 προβλέπεται πως ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται τη σύνταξη, αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συζύγου επήλθε προ της παρόδου πέντε ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός των περιπτώσεων που περιοριστικά αναφέρονται στα στοιχεία από (α) έως (δ). Σκοπός της συγκεκριμένης διάταξης είναι αποφυγή τελέσεως εικονικών γάμων καθώς και καταβολής για μακρό χρονικό διάστημα εκ μεταβιβάσεως συντάξεων.

Η παρ. 3 αναφέρει περιοριστικά τους λόγους για τους οποίους καταργείται το δικαίωμα κατά μεταβίβαση σύνταξης των δικαιούχων της παρ. 1.

Η παρ. 4 ορίζει το ποσοστό της σύνταξης που δικαιούται η κάθε κατηγορία. Ειδικότερα, για την περίπτωση που ο γάμος έλαβε χώρα μετά την απονομή της εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξης του θανόντος (παρ. 4 Αα), περιορίζεται το ποσοστό του επιζώντος συζύγου επί της συντάξεως του θανόντος, εφόσον αυτό, πλέον, συναρτάται από τη διάρκεια του γάμου και τη διαφορά ηλικίας μεταξύ των συζύγων. Η συγκεκριμένη διάταξη έχει συνταχθεί στο πρότυπο σχετικής διάταξης του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων της Ε.Ε.. Η εν λόγω πρόβλεψη αποσκοπεί στην αποφυγή, αφενός μεν, τελέσεως εικονικών γάμων; και αφετέρου δε, καταβολής για μακρό χρονικό διάστημα εκ μεταβιβάσεως συντάξεων σε περίπτωση γάμων με εξαιρετικά μεγάλη διαφορά ηλικίας μεταξύ των συζύγων, η οποία θα επιβάρυνε σημαντικά τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ομοίου περιεχομένου ρύθμιση προβλεπόταν και στο ν. 4002/2011 (άρθ. 2 παρ. 2 στοιχ. γ).

Η παρ. 5 προβλέπει τη μείωση της συντάξεως του επιζώντα συζύγου, σε περίπτωση που ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή ως προβλεπόταν με βάση το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς. Με την παρ. 7

καταργείται κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το συγκεκριμένο θέμα και ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο θάνατος επέρχεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου.

Άρθρο 13 Ανώτατο όριο καταβολής σύνταξης

Με το άρθρο 13 προβλέπονται τα ανώτατα ποσά συντάξεων που θα καταβάλλονται μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Σκοπός της μεταβατικής αυτής διάταξης είναι η οικονομική εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος και η άμβλυνση κοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων, ενώ με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η περαιτέρω επιβάρυνση των δικαιούχων μεσαίων και χαμηλών και παράλληλα διασφαλίζεται μεσοπρόθεσμα η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Σημειωτέον ότι η ρύθμιση αυτή δεν είναι διαρκής, εφόσον δεν καθιερώνει εις το διηνεκές το προβλεπόμενο ανώτατο όριο. Απλώς αναστέλλεται η καταβολή του επιπλέον του ανωτάτου ορίου τμήματος της σύνταξης, δεν περικόπτεται αυτό οριστικά. Θα καταβληθεί αυτό μετά τη λήξη του προγράμματος προσαρμογής και μετά τον επανυπολογισμό της οικείας σύνταξης σύμφωνα με το άρθρο 14.

Άλλωστε, κατά την πάγια νομολογία το ύψος των συνταξιοδοτικών παροχών δεν αποτελεί σταθερό ποσό, αλλά δύναται να μεταβάλλεται είτε επί τα βελτίω είτε επί τα χείρω, ανάλογα με τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες και σύμφωνα πάντοτε με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία εξειδικεύει ο νομοθέτης, εντός των ορίων της ευρείας εξουσίας που αυτός διαθέτει (πρβλ. ΣτΕ Ολ. 2288/2015 σκέψη 10).

Εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας «ο κοινός νομοθέτης και η κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικώς δρώσα διοίκηση δεν εμποδίζονται να μεταβάλλουν το σύστημα συνταξιοδοτήσεως κατηγοριών ασφαλισμένων, ιδίως δε το ύψος των ασφαλιστικών παροχών και με μείωση αυτών για τον εφεξής χρόνο- μείωση που μπορεί να πραγματοποιηθεί και κατά προοδευτική κλίμακα σε βάρος των υψηλότερων παροχών ή με τη θέσπιση ανώτατου ορίου των παροχών που ήδη χορηγούνται, κατά τρόπον ώστε να προκύπτει μεγαλύτερη, σε αναλογία με τη σύνταξη που θα χορηγηθεί, οικονομική επιβάρυνση εκείνων από τους ασφαλισμένους οι οποίοι έχουν καταβάλει περισσότερες εισφορές» (ΣτΕ 2499/2004 και 892/2009). Περαιτέρω, δεν κατοχυρώνεται, με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ δικαίωμα σε μισθό ή σύνταξη ορισμένου ύψους (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 18.2.2009, Andrejeva κατά Λετονίας, αριθμ. 55707/00, ΕΔΔΑ, 1.6.1999, Skorkiewicz

κατά Πολωνίας, αριθμ. 9860/98 απόφαση επί του παραδεκτού, 12.10.2000 Janković κατά Κροατίας, αριθμ. 43440/98 απόφαση παραδεκτού, 10.4.2001, Kuna κατά Γερμανίας, αριθμ. 52449/99 απόφαση επί του παραδεκτού, 20.9.2001, Αθανάσιος Κανάκης κ.ά. κατά Ελλάδος, αριθμ. 59142/00 απόφαση επί του παραδεκτού, 27.9.2001, Lenz κατά Γερμανίας, αριθμ. 40862/98, απόφαση επί του παραδεκτού, 28.1.2003, Juhani Saarinen κατά Φινλανδίας, αριθμ. 69136/01 απόφαση επί του παραδεκτού, 12.10.2004, Kjartan Ásmundsson κατά Ισλανδίας, αριθμ. 60669/00, 19.4.2007, 22.10.2009, Αποστολάκης κατά Ελλάδα, αριθμ. 39574/07, 8.12.2009, Wiczorek κατά Πολωνίας, αριθμ. 18176/05, 8.2.2011, Roulain κατά Γαλλίας, αριθμ. 52273/08 απόφαση επί του παραδεκτού, 31.5.2011, Maggio κ.ά. κατά Ιταλία, αριθμ. 46286/09 52851/08 53727/08 54486/08 56001/08, 25.10.2011, Valkov κ.α. κατά Βουλγαρίας, αριθμ. 2033/04 171/05 19125/04 19475/04 19490/04 19495/04 19497/04 2041/05 24729/04, 7.2.2012, Frimu κ. ά. Κατά Ρουμανίας αριθμ. 5312/11 45581/11 45583/11 45587/11 45588/11 απόφαση επί του παραδεκτού) με συνέπεια να μην αποκλείεται, κατ' αρχήν, διαφοροποίηση του ύψους συνταξιοδοτικής παροχής αναλόγως με τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες.

Επιπρόσθετα, εξασφαλίζεται με την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης η δίκαιη ισορροπία ανάμεσα στον περιορισμό δικαιωμάτων των συνταξιούχων και την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού με βάση το ευρωπαϊκό δίκαιο και την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ, εξασφαλίζεται δίκαιη ισορροπία ανάμεσα στην προσβολή των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, ο οποίος έγκειται στην αποκατάσταση της ισορροπίας του κοινωνικού προϋπολογισμού (ΕΔΔΑ, 6.12.2011, Sulcs κατά Λετονίας, αριθμ. 42923/10 κ.α. απόφαση επί του παραδεκτού, σκέψη 25). Άλλωστε, βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη, όταν θεσπίζουν μέτρα στον τομέα των συντάξεων, να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο λόγους πολιτικού, κοινωνικού ή δημογραφικού χαρακτήρα, αλλά και δημοσιονομικούς λόγους, εφόσον διασφαλίζεται η γενική αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων λόγω ηλικίας. (βλ. 21.7.2011, Fuchs και Köhler, C-159/10, σκέψη 73, 11.11.2014, Schmitzer, C-531/13, σκέψη 41, 28.5.2015, Starjakob. C-417/13 σκέψη 36).

Άρθρο 14 Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

Με βάση το άρθρο 14, επανυπολογίζονται οι συντάξεις που ήδη καταβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Περαιτέρω, ρητώς προστατεύονται οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις. Ειδικότερα, η επέμβαση στις υφιστάμενες έννομες σχέσεις αποτελεί θεσμό διαχρονικού δικαίου. Εντούτοις, ο νομοθέτης επιλέγει να εισάγει μία ευνοϊκή μεταχείριση για τους ήδη συνταξιούχους προβλέποντας ρητά ότι μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής οι συντάξεις συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31.12.2014, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, παρακρατούμενης της εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, όπως αυτή προβλέπεται στο α. 1 παρ. 30 του Νόμου 4334/2015. Με τον τρόπο αυτό, επιλέγεται να διατηρηθούν τα ποσά των καταβαλλόμενων συντάξεων στα όρια που προδιαγράφονται με βάση τον ως άνω τρόπο υπολογισμού. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη πρόβλεψη στοχεύει στο σεβασμό της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όπως αυτή προστατεύεται, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στην περίπτωση που το ποσό της σύνταξης, όπως επανυπολογίζεται, είναι μεγαλύτερο από το ήδη καταβαλλόμενο, η διαφορά καταβάλλεται σταδιακά, σε βάθος πενταετίας.

Περαιτέρω, με την παράγραφο 3, εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να αυξάνουν ετησίως, αρχής γενομένης από 1.1.2017, το συνολικό ποσό της σύνταξης, στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται από τη μεταβολή του ΑΕΠ (κατά 50%) και του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (κατά 50%) του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Επιπλέον, με σεβασμό στη βασική αρχή του νέου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, το οποίο στηρίζεται σε ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους, τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού τομέα, καταργούνται οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων, που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο στο άρθρο αυτό ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις.

Από την 1.1.2017 και ανά τριετία, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή

παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Οι μελέτες αυτές συμβάλλουν στην αποτύπωση οικονομικών δεδομένων κρατικής συνεισφοράς σε συνταξιοδοτικές δαπάνες σε συνάρτηση με την εν γένει παρακολούθηση βασικών παραγόντων που επηρεάζουν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Τέλος, ο προβλεπόμενος ειδικός νόμος αποσκοπεί στον ανακαθορισμό συντάξεων, με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Για το λόγο αυτό, ορίζεται ότι το ύψος των ανωτέρω δαπανών για την εθνική, την ανταποδοτική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

Άρθρο 15 Χρόνος ασφάλισης

Το άρθρο 15 αποσκοπεί στην ομαλή μετάβαση των ασφαλισμένων από τους εντασσόμενους ασφαλιστικούς φορείς στον νέο Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με βάση τις διατάξεις του παρόντος, ο χρόνος ασφάλισης που διανύθηκε στους υφιστάμενους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας (κυρίως στρατιωτικοί) καθώς και του χρόνου που αναγνωρίστηκε, εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Αναγνωρίσεις ετών εργασίας που δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί με την πλήρη εξόφληση του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς συνεχίζονται στον ΕΦΚΑ μέχρι την ολοκλήρωση της εξαγοράς.

Άρθρο 16 Δικαιώματα αντισυμβαλλομένου συμφώνου συμβίωσης

Στο άρθρο 16 αναφέρεται ρητώς ότι τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης εξισώνονται με τους συζύγους, ως προς την αναγνώριση δικαιωμάτων, παροχών ή περιορισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή της εν γένει ασφαλιστικής ή προνοιακής νομοθεσίας.

Η παραπάνω ρύθμιση έρχεται σε εφαρμογή του Νόμου 4356/2015, και συγκεκριμένα του άρθρου 12 αυτού, σύμφωνα με το οποίο αναγνωρίζονται οικογενειακοί δεσμοί μεταξύ των μερών του συμφώνου συμβίωσης και περαιτέρω αναγνωρίζονται και

κατοχυρώνονται δικαιώματα, ενυπάρχοντα σε όλη την εθνική έννομη τάξη και σε πληθώρα διατάξεων και κλάδων δικαίου, μεταξύ αυτού και του ασφαλιστικού, τα οποία μέχρι σήμερα δεν απολάμβαναν.

Επιπλέον, κατ' επιταγή του Συντάγματος και συγκεκριμένα των άρθρων 2 παρ. 1, περί σεβασμού και προστασίας της αξίας του ανθρώπου, 4 παρ. 1 περί ισότητας των Ελλήνων ενώπιον του Νόμου, 51 περί δικαιώματος να αναπτύσσει ο καθένας ελεύθερα την προσωπικότητά του και 9 παρ. 1 περί προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του κάθε ανθρώπου, πλέον τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης απολαμβάνουν δικαιώματα της ασφαλιστικής νομοθεσίας. Έτσι, διασφαλίζεται η απόλαυση της οικογενειακής ζωής και ο σεβασμός της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, σύμφωνα με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τους κανονισμούς των ασφαλιστικών οργανισμών παρέχεται η δυνατότητα στον άμεσα ασφαλισμένο των φορέων κοινωνικής ασφάλισης ή κλάδου ή τομέα να ασφαλίσει για υγειονομική περίθαλψη τα μέλη της οικογένειάς του, όπως αυτά ορίζονται και με τις προϋποθέσεις που ορίζονται με την παρ. 10 του άρθρου 48 του Ν. 3996/2011. Ως μέλος οικογενείας, δηλαδή, του ασφαλισμένου ή του εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχου ή του συνταξιούχου λόγω ανικανότητας, αναγνωρίζεται μεταξύ άλλων, όπως ο σύζυγος, το αντισυμβαλλόμενο μέρος του συμφώνου συμβίωσης του Νόμου 4356/2015.

Άρθρο 17 Παράλληλη ασφάλιση

Το άρθρο 17 ρυθμίζει την παράλληλη ασφάλιση. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι, ασφαλισμένοι υποχρεωτικώς σε δύο ή περισσότερους εντασσόμενους φορείς ή Τομείς ασφάλισης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση. Επίσης, προβλέπεται ο υπολογισμός του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης και της επιπλέον παροχής.

Άρθρο 18 Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

Το άρθρο 18 ρυθμίζει την προαιρετική ασφάλιση για κύρια σύνταξη ή/και για ασθένεια σε είδος και σε χρήμα. Η προαιρετική ασφάλιση αρχίζει από την

ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον ΕΦΚΑ και διενεργείται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπολείπεται των 25 ημερών ασφάλισης ανά μήνα και των 300 ημερών ανά έτος. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό προβλέπονται εξαιρέσεις από την υπαγωγή στην προαιρετική ασφάλιση καθώς και λόγοι διακοπής της και λόγοι απώλειας του δικαιώματος συνέχισης της προαιρετικής ασφάλισης. Ασφαλισμένοι που έχουν υπαχθεί στην προαιρετική ασφάλιση μέχρι 31/12/2016 συνεχίζουν την προαιρετική ασφάλιση με τους ίδιους όρους. Παρέχεται, επίσης, εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών προκειμένου να καθορίσουν την έναρξη, αναστολή, διακοπή/λήξη της προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης, ζητήματα υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση στην περίπτωση πολλαπλής ή παράλληλης απασχόλησης, τον τρόπο απόδειξης τήρησης των όρων της ρύθμισης οφειλών και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 19 Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης

Με το άρθρο 19 ρυθμίζονται τα ζητήματα της διαδοχικής ασφάλισης για τα πρόσωπα που έχουν ασφαλιστεί σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς οι οποίοι εντάσσονται στον ΕΦΚΑ. Ένας από τους βασικούς σκοπούς της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης είναι η απλοποίηση και η συνακόλουθη επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής των συντάξεων μέσω της ένταξης των ασφαλιστικών οργανισμών κύριας σύνταξης στον ΕΦΚΑ.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η αίτηση συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων θα υποβάλλεται στον ΕΦΚΑ και θα εξετάζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Φορέα ή Τομέα ή Κλάδου στην οποία υπάγονταν λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξης εφόσον πραγματοποίησαν έναν ελάχιστον αριθμό ημερών ασφάλισης, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ.1 του άρθρου 5 του ν.3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α') και έχει συμπληρώσει το νόμιμο κατά τις διατάξεις του εντασσόμενου Φορέα, Τομέα ή Κλάδου όριο ηλικίας συνταξιοδότησης. Για την συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης υπολογίζεται ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης καθώς και ο χρόνος αναγνώρισης της στρατιωτικής θητείας για την οποία καταβλήθηκαν εισφορές.

Ορίζεται ότι προκειμένου να υπολογιστεί η σύνταξη του ασφαλισμένου οι εντασσόμενοι φορείς ενημερώνουν την αρμόδια υπηρεσία του ΕΦΚΑ για κάθε στοιχείο που απαιτείται για τον υπολογισμό της σύνταξης του ασφαλισμένου ώστε η

αρμόδια υπηρεσία του ΕΦΚΑ να έχει τη δυνατότητα να υπολογίσει τη σύνταξη βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Όλοι οι ασφαλισμένοι ανεξαιρέτως δικαιούνται το ποσό της σύνταξης που αναλογεί σε κάθε εντασσόμενο φορέα κοινωνικής ασφάλισης όταν συμπληρωθεί το όριο ηλικίας που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις εκάστοτε φορέα.

Διευκρινίζεται ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων βάσει της χρονικής στιγμής υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Για τις εκκρεμούσες αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβλήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος ισχύουν οι διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, ως ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου θα εφαρμόζονται για όσες αιτήσεις υποβληθούν μετά την έναρξη ισχύος του.

Κάθε αντίθετη διάταξη αναφορικά με τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης καταργείται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΦΚΑ και την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Διευκρινίζεται το νομικό πλαίσιο που θα διέπει τις αιτήσεις συνταξιοδότησης των προσώπων που προσελήφθησαν πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν την 01/01/1983 και ορίζεται ότι οι ασφαλισμένοι έχουν τη δυνατότητα επιλογής του συνυπολογισμού του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς/τομείς/κλάδους διαδοχικής ασφάλισης εφόσον μετά την ένταξή τους στον ΕΦΚΑ δεν συνεχίζουν να ασφαρίζονται για δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα, τομέα ή ταμείου που δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου του. Επιπλέον, ορίζεται ότι σε περιπτώσεις παράλληλου χρόνου ασφάλισης οι ασφαλισμένοι μπορούν να επιλέξουν τον χρόνο ασφάλισης που επιθυμούν να υπολογιστεί βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης. Για τον χρόνο παράλληλης ασφάλισης που δεν υπολογίζεται βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης ισχύουν οι διατάξεις περί παράλληλης ασφάλισης του παρόντος νόμου.

Περαιτέρω ορίζεται ότι για τον χρόνο διαδοχικής ασφάλισης σε οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης ισχύουν οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 5 του Ν.3863/2010 ενώ για τους ενταχθέντες στο ΕΤΕΑΕΠ φορείς ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Η αίτηση για την χορήγηση εφάπαξ παροχών υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία του ΕΤΕΑΕΠ στην οποία υπάγεται ο ασφαλισμένος πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Για την απονομή του εφάπαξ λαμβάνεται

υπόψη το σύνολο του χρόνου ασφάλισης που έχει διανυθεί σε όλους τους εντασσόμενους Φορείς/Τομείς/ Κλάδους/Λογαριασμούς σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο για τον υπολογισμό της εφάπαξ παροχής του παρόντος νόμου. Για εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής, αυτή υπολογίζεται βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Περί επίλυσης αμφισβητήσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.δ 4202/1961 ενώ η επίλυση των αμφισβητήσεων που αφορούν συντάξεις υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου υπάγεται στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 20 Απασχόληση Συνταξιούχων

Το άρθρο 20 ρυθμίζει την απασχόληση των συνταξιούχων προβλέποντας ότι σε περίπτωση που συνταξιούχοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ, οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο καιρό απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή την δραστηριότητα. Για το διάστημα αυτό καταβάλλονται για τον απασχολούμενο συνταξιούχο οι εισφορές κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Πριν αναλάβουν εργασία ή αυταπασχοληθούν οι συνταξιούχοι υποχρεούνται να δηλώσουν τούτο στον ΕΦΚΑ καθώς και στο ΕΤΕΑ ή στο φορέα επικουρικής ασφάλισης από τον οποίο συνταξιοδοτούνται.

Άρθρο 21 Αναλογική Εφαρμογή διατάξεων- Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Δεδομένου ότι με το νόμο λαμβάνει χώρα για πρώτη φορά η ουσιαστική ενοποίηση των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και προκειμένου η ένταξή τους στον ΕΦΚΑ να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα, στο παρόν άρθρο ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων.

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται σε αυτό, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου, όπως ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος νόμου αυτού.

Ειδικότερα, από την ημερομηνία υπαγωγής των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 4 στον ΕΦΚΑ, για τις εισφορές, παροχές και οφειλές, εφαρμόζονται αναλογικά οι γενικές ή ειδικές διατάξεις που ισχύουν κατά την ανωτέρω ημερομηνία για το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Με όμοια απόφαση επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ) και η είσπραξη εισφορών και οφειλών μέσω ΚΕΑΟ. Ειδικά για το Δημόσιο τα ανωτέρω αφορούν μόνον τις εισφορές.

Άρθρο 22 Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 169/2007

Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β5 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η καταβολή της σύνταξης των αγάμων ή διαζευγμένων θυγατέρων αναστέλλεται, εάν όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, έχουν και άλλα εισοδήματα, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξή τους, τα οποία υπερβαίνουν το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό των 720€ δηλαδή το ποσό των 8.640€. Εάν τα εισοδήματα αυτά δεν υπερβαίνουν το ποσό των 8.640€ τότε το μηνιαίο ποσό της σύνταξης (720€) μειώνεται κατά το υπερβάλλον ποσό αναγομένου αυτού σε μηνιαία βάση. Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, παρουσιάστηκε το οριακό φαινόμενο στην περίπτωση καταβολής στο ίδιο πρόσωπο δύο κατά μεταβίβαση συντάξεων, κατά τον έλεγχο των εισοδημάτων να αναστέλλεται ταυτόχρονα η καταβολή και των δύο, αφού το ετήσιο ποσό της μίας αποτελεί το εισόδημα που ελέγχεται για την καταβολή της άλλης. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να αποφευχθεί το προαναφερόμενο φαινόμενο και να εξασφαλισθεί ότι τα πρόσωπα αυτά θα λαμβάνουν τουλάχιστον μία σύνταξη, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 προβλέπεται η αναστολή καταβολής της μίας εκ των δύο συντάξεων, κατόπιν επιλογής των ενδιαφερομένων.

Εξυπακούεται ότι η καταβαλλόμενη σύνταξη αφενός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 720€, όπως ισχύει για όλες τις συντάξεις των άγαμων θυγατέρων, αφετέρου δε εάν υπάρχουν και άλλα εισοδήματα εκτός των δύο αυτών συντάξεων, υπόκειται στους ελέγχους που προβλέπονται για όλες τις άγαμες ενήλικες θυγατέρες. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013, ορίστηκε ότι προκειμένου να ενσωματωθεί στο συντάξιμο μισθό των Προϊσταμένων Οργανικών Μονάδων, το επίδομα θέσης ευθύνης, πρέπει τα πρόσωπα αυτά να έχουν ασκήσει καθήκοντα Προϊσταμένου για μια τουλάχιστον διετία.

Επειδή κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε άσκηση καθηκόντων Προϊσταμένου διαφορετικής βαθμίδας (λ.χ.

Προϊσταμένου Τμήματος και Δ/ντή), χωρίς να συμπληρώνεται η ανωτέρω διατήρηση σε καμία από αυτές, με αποτέλεσμα για τον κανονισμό της σύνταξης να μη μπορεί να ληφθεί υπόψη κανένα από τα επιδόματα θέσης ευθύνης, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 2 ορίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν ασκηθεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας διαφορετικής βαθμίδας και έχει συμπληρωθεί αθροιστικά η προβλεπόμενη διατήρηση, λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης το επίδομα θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.

Επιπλέον με τις ίδιες διατάξεις, σε εφαρμογή όσων έγιναν δεκτά με τη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη δεύτερη Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειάς του την 29η Οκτωβρίου 2014, οι προαναφερόμενες διατάξεις καθώς και αυτές της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013 ενσωματώνονται ως εδάφια στην περ. ι της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), με κατάργηση των προαναφερομένων διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται ρητά ότι για τη συμπλήρωση του απαραίτητου χρόνου των 12 ετών, προκειμένου να αναγνωρισθεί, ως συντάξιμος ο χρόνος σπουδών, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός χρόνος ασφάλισης και όχι μόνον ο χρόνος δημόσιας υπηρεσίας.

Με τις διατάξεις της παρ. 4, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2510/1997 (136 Α') για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στο οποίο υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν την εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις (αντιρρησίες συνείδησης).

Η θέσπιση της αναγνώρισης ως συντάξιμου του προαναφερόμενου χρόνου κρίθηκε επιβεβλημένη, αφού ήδη στους καταταγόμενους στο στρατό από 27-6-1997 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 2510/1997) παρέχεται η δυνατότητα στους αντιρρησίες συνείδησης να υπηρετούν άοπλη στρατιωτική θητεία ή εναλλακτική πολιτική θητεία. Ο χρόνος της θητείας τους αυτής μπορεί να αναγνωρισθεί συντάξιμος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη συνταξιοδοτική νομοθεσία για την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου στρατιωτικής θητείας.

Με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ.1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προβλέπεται η συνταξιοδότηση των στρατιωτικών που απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως από την Υπηρεσία, χωρίς τη θέλησή τους, με τη συμπλήρωση 15 ετών

υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 5 επαναδιατυπώνονται οι ανωτέρω διατάξεις, έτσι ώστε να έχουν εφαρμογή μόνο για όσους απομακρύνονται χωρίς υπαιτιότητά τους και όχι και για περιπτώσεις που ο στρατιωτικός αποτάσσεται ή απομακρύνεται της Υπηρεσίας για πειθαρχικά παραπτώματα κλπ.

Με τις διατάξεις της παρ. 6 επεκτείνεται το δικαίωμα υπολογισμού αυξημένου του χρόνου πτητικής ενέργειας και στα στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος. Η συμπλήρωση των απαραίτητων ωρών πτήσης, προκειμένου να υπολογισθεί η προσαύξηση του ανωτέρω χρόνου βεβαιώνεται με διαταγή του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος.

Με τις διατάξεις της παρ. 7 ορίζεται ότι για τους υπαλλήλους – λειτουργούς του Δημοσίου που απολύονται για πειθαρχικούς λόγους, η σύνταξή τους καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας τους.

Τα πρόσωπα αυτά, εκ παραδρομής είχαν παραλειφθεί από τις οικείες διατάξεις της υποπαραγράφου Β.2 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίστηκε ως γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 67ο έτος της ηλικίας για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2013 και μετά.

Με τις διατάξεις της παρ. 8 και προκειμένου να μην υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, προβλέπεται ρητά ότι ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007, μπορεί να διακόπτει την καταβολή της προκαταβολής της σύνταξης εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την καταβολή της, είναι αρμόδιος για την έκδοση καταλογιστικής πράξης με την οποία θα αναζητούνται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα στην περίπτωση αυτή ποσά προκαταβολής σύνταξης.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 προβλέπεται ότι δεν μπορεί να αναγνωρισθούν αναδρομικά οικονομικά δικαιώματα από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των 3 ετών. Επειδή λόγω της αθρόας εξόδου των υπαλλήλων του Δημοσίου κατά τα τελευταία έτη, παρατηρήθηκε υπέρμετρη καθυστέρηση στην απονομή των συντάξεων, στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, όπου για τον προσδιορισμό του τελικού ποσού σύνταξης μεσολαβούν και άλλοι ασφαλιστικοί φορείς, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις η αναδρομικότητα των συντάξεων να ανατρέχει πέραν της τριετίας, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 9

προβλέπεται ότι ο υφιστάμενος περιορισμός των τριών (3) ετών ως προς την καταβολή αναδρομικών συντάξεων δεν ισχύει για τις προαναφερόμενες περιπτώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η υπέρβαση της τριετίας οφείλεται σε αδυναμία της συνταξιοδοτικής διοίκησης για απονομή της οριστικής σύνταξης και όχι σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου (καθυστέρηση προσκόμισης αναγκαίων δικαιολογητικών που του ζητήθηκαν κλπ).

Με τις διατάξεις της παρ. 10 διορθώνεται φράση της διάταξης της παρ. 12 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007, στην οποία εκ παραδρομής αναγράφεται «στην παράγραφο 2β» αντί της σωστής φράσης «στην παράγραφο 2α», με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 23 Ρυθμίσεις διαφόρων συνταξιοδοτικών θεμάτων

Με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2703/1999 ρυθμίζεται η συνταξιοδοτική αντιμετώπιση των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ που τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων τους. Επειδή πλέον μπορούν να τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων και τα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού των ΤΕΙ, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 επεκτείνεται η προαναφερόμενη ρύθμιση και στα πρόσωπα αυτά.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 (περ. α και β) ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2703/1999, οι οποίες ρυθμίζουν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς των Προέδρων και των Μελών των Ανεξαρτήτων Αρχών (εξακολούθηση υπαγωγής στο ασφαλιστικό καθεστώς που υπάγονταν πριν από το διορισμό τους στις θέσεις αυτές, ασφαλιστικές εισφορές κλπ) έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και των δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Η διάταξη κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου να διευκολυνθεί η κινητικότητα ως προς την κάλυψη των προαναφερόμενων θέσεων μέσω της μη διάψευσης των συνταξιοδοτικών προσδοκιών των προσώπων αυτών.

Επίσης με τις διατάξεις της περ. γ της ίδιας παραγράφου ορίζεται ότι όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί μπορούν να αναγνωρίσουν με καταβολή των προβλεπομένων ασφαλιστικών εισφορών, το χρόνο που διετέλεσαν στις προαναφερόμενες θέσεις ως συντάξιμο εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση στην

αρμόδια Δ/ση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους εντός εξαμήνου από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού. Στην περίπτωση αυτή η αναπροσαρμογή της σύνταξής τους διενεργείται αναδρομικά από την πρώτη του επομένου της δημοσίευσης του νόμου αυτού μήνα.

Με τις διατάξεις της παρ. 10 του ν. 3865/2010 ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που ο συνταξιούχος εργάζεται ως μισθωτός, περικόπτεται κατά 70% το ποσό της σύνταξης το οποίο υπερβαίνει τα 30 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη ενώ εάν αυτοαπασχολείται περικόπτεται το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα 60 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 3 προβλέπεται ότι ως ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη λαμβάνεται υπόψη εκείνο που ίσχυε την 31-12-2011.

Με τη διάταξη της περ. γ' της παρ. 16 του άρθρου 6 του ν. 4002/2011 ορίζεται ότι «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζεται το μέγεθος και τα κριτήρια του δείγματος των ελέγχων που διενεργεί η Διεύθυνση Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων.»

Επειδή διαπιστώθηκε από την ανωτέρω Διεύθυνση ότι ο καθορισμός του ως άνω δείγματος σε ετήσια βάση είναι ιδιαίτερα δυσχερές, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 4 (περ. α') προτείνεται η απάλειψη της λέξεως «ετησίως», έτσι ώστε να γίνει χρονικά πιο ευέλικτος ο προαναφερόμενος καθορισμός.

Με δικαστικές αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν.3691/2008 πρέπει να έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα που έχουν δικαιωθεί σύνταξη από το Δημόσιο, με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 99/1974. Επειδή έκτοτε έχουν εκδοθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο αμετάκλητες αποφάσεις σχετικές με το προαναφερόμενο θέμα, οι οποίες με βάση πρακτικά του Τριμελούς Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να εκτελεσθούν άμεσα, γεγονός που επιφέρει ξαφνική και ιδιαίτερα σημαντική δαπάνη του Κρατικού Προϋπολογισμού, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 4 (περ. β') προβλέπεται ότι ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, θα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία ώστε να μετριασθεί ο αιφνιδιασμός του Κρατικού Προϋπολογισμού από τη δαπάνη που συνεπάγεται η εφαρμογή των ανωτέρω αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης με τις διατάξεις της περ. γ της ίδιας παραγράφου προβλέπεται ότι σε κάθε περίπτωση αναδρομικά που επιδικάζονται με δικαστικές αποφάσεις, συμψηφίζονται με τυχόν ποσά που οφείλει ο δικαιούχος στο Δημόσιο, σύμφωνα με τις ισχύουσες οικείες διατάξεις.

Με τις διατάξεις της παρ. 5 ικανοποιείται πάγιο αίτημα των ενδιαφερομένων, προκειμένου η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρία (ΚΕΠΑ) να λαμβάνεται εξίσου υπόψη για την εξαίρεση από τις μειώσεις του άρθρου 11 του ν. 3865/2010, της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012, έτσι ώστε να αποφεύγεται η επανεξέταση από την Α.Σ.Υ.Ε. και η διπλή ταλαιπωρία του αναπήρου, σε περίπτωση που έχει ήδη εξετασθεί από το ΚΕ.Π.Α. και έχει τη σχετική γνωμάτευση αυτού.

Η ρύθμιση αυτή ήδη ισχύει προκειμένου να εξαιρεθεί ο συνταξιούχος από τη μείωση του ν. 4093/2012.

Με τις διατάξεις της παρ. 6 προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο παρακρατήθηκαν εσφαλμένα από τις αποδοχές ενέργειας του υπαλλήλου, μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, το επιπλέον οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται από τον υπάλληλο σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/6 των αποδοχών του.

Οι διατάξεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες προκειμένου αφενός να εξασφαλισθεί η είσπραξη των οφειλομένων ποσών και αφετέρου να διευκολυνθεί ο υπάλληλος στην εξόφληση του κατά τα ανωτέρω οφειλόμενου ποσού.

Άρθρο 24 Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικών θεμάτων υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 24, προτείνεται η υπαγωγή του τακτικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 11 του ν.δ. 4277/1962).

Βασικός λόγος για την ένταξη των ανωτέρω προσώπων στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είναι αφενός λειτουργικά και οικονομικά προβλήματα του εν λόγω Ν.Π.Δ.Δ., καθώς αποτελούσε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 6302/34 ασφαλιστικό φορέα για το τακτικό προσωπικό του και αφετέρου δε λόγοι ισότητας με τους αντίστοιχους τακτικούς υπαλλήλους άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι εν λόγω διατάξεις έχουν εφαρμογή και

για το πρώην τακτικό προσωπικό του Ο.Δ.Α.Ζ. το οποίο έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών.

Υπόχρεο για την κρίση των αιτήσεων συνταξιοδότησης τακτικών υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., και για την καταβολή των συντάξεων είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς) από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού και μετά.

Προβλέπεται τέλος, η κατάργηση των διατάξεων του ν.δ. 2487/53 με τις οποίες καθίστατο ο Ο.Δ.Α.Ζ. συνταξιοδοτικός φορέα των υπαλλήλων του καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.

Άρθρο 25 Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικών θεμάτων υπαλλήλων του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ)

Με τις διατάξεις του ν. 4239/1962, προβλεπόταν η συνταξιοδότηση των τακτικών υπαλλήλων του ΤΑΔΚΥ από το ίδιο το Ταμείο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων συνταξιοδότησης των δημοτικών υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 84 του ν. 3655/2008, ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ) εντάχθηκε στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ), ως Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ), ενώ με το αρ. 115 του ίδιου νόμου ο Κλάδος Πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων εντάχθηκε στο Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), ως Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 91 του ως άνω νόμου, προβλέφθηκε η μεταφορά του ½ από το προσωπικό που υπηρετούσε στο ΤΑΔΚΥ κατά το χρόνο ένταξης στο ΤΕΑΔΥ και του λοιπού προσωπικού στο ΤΠΔΥ.

Με τις διατάξεις του αρ. 4 παρ. 2 του ν. 4002/2011, προβλέφθηκε ότι στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ και στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ αντίστοιχα, θα καταβάλλονται εφεξής οι ασφαλιστικές εισφορές για τον κλάδο κύριας σύνταξης των υπαλλήλων του Ταμείου, οι οποίοι υπηρετούσαν σε αυτό κατά την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3655/2008 και οι ίδιοι Τομείς θα βαρύνονται και με την καταβολή των συντάξεων τόσο των υπηρετούντων υπαλλήλων, όσο και εκείνων που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί.

Επιπλέον, προβλεπόταν ότι, για τους υπαλλήλους που είχαν ήδη μεταταγεί ή μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3655/2008 και είχαν διατηρήσει το προηγούμενο καθεστώς ασφάλισης, οι εισφορές τους για τον κλάδο κύριας ασφάλισης καταβάλλονται στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ, ο οποίος βαρύνεται και με την καταβολή της σύνταξής τους (νυν ΕΤΕΑ).

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΕΤΕΑ, στο οποίο -από τη σύστασή του με τις διατάξεις του ν. 4052/2012- έχει ενταχθεί -μεταξύ άλλων επικουρικών ταμείων- το ΤΕΑΔΥ και ο Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, χορηγεί συντάξεις στους ήδη συνταξιούχους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η μεν απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη βαρύνει το ίδιο το ΕΤΕΑ. Επιπλέον, ο Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, χορηγεί σύνταξη στους τακτικούς υπαλλήλους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη επίσης βαρύνει τον ίδιο τον Τομέα.

Επειδή, ωστόσο, το ΕΤΕΑ είναι φορέας αποκλειστικά επικουρικής ασφάλισης, με κύριο αντικείμενο την απονομή επικουρικής σύνταξης στους ασφαλισμένους του, το δε ΤΠΔΥ είναι φορέας Πρόνοιας με κύριο αντικείμενο αντίστοιχα την απονομή εφάπαξ παροχών και όχι την απονομή κύριων συντάξεων και δεδομένου ότι η συντριπτική πλειοψηφία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται στις διατάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (ν. 3163/1955, ν.δ. 4277/1962), με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 4, προβλέπεται ότι οι τακτικοί υπάλληλοι των ΕΤΕΑ και του ΤΠΔΥ, οι οποίοι προέρχονται από το πρώην ΤΑΔΚΥ, ασφαλιζονται σε φορέα αποκλειστικά κύριας ασφάλισης, ο οποίος και θα βαρύνεται με την καταβολή των συντάξεών τους, καθώς και με την καταβολή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων υπαλλήλων του πρώην ΤΑΔΚΥ.

Άρθρο 26 Έκταση Εφαρμογής

Στο άρθρο 26 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος κεφαλαίου. Συγκεκριμένα οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το

προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276).

Κεφάλαιο Γ' Ρυθμίσεις ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα

Άρθρο 27 Εφαρμογή κοινών κανόνων ασφαλισμένων στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 προβλέπεται ότι, βάσει των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών ισονομίας των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4-20 του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται και σε όλους τους ασφαλισμένους εξαιρουμένων των ασφαλισμένων στο Δημόσιο και την Τράπεζα της Ελλάδας, για τους οποίους εφαρμόζεται το Κεφάλαιο Γ'.

Σκοπός του νόμου είναι η εγκαθίδρυση ενιαίων κανόνων για όλες τις κατηγορίες ασφαλισμένων, χωρίς ευμενείς διακρίσεις για ειδικότερες κατηγορίες ασφαλισμένων. Παράλληλα, ορίζεται, όπως και στο Κεφάλαιο Β', ότι η συνταξιοδοτική παροχή αποτελεί το άθροισμα της εθνικής σύνταξης, που χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και στοχεύει ιδίως στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, και της ανταποδοτικής σύνταξης, που υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπλήρωσης σύμφωνα με το άρθρο 8.

Λόγω της διαφορετικής πρόβλεψης του νόμου 3863/2010 σε σχέση με αυτήν του νόμου 3865/2010 για τους δικαιούχους σύνταξης αναπηρίας, διατηρούνται προσωρινά οι διαφορετικές ρυθμίσεις, προβλέπεται όμως ότι αυτές θα εναρμονιστούν έως την 31.12.2016 για όλους τους αναπήρους που εργάζονται στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Περαιτέρω, δεδομένου ότι το Κεφάλαιο Γ' καλύπτει κατηγορίες ασφαλισμένων που δεν υπάγονται στο Κεφάλαιο Β', όπως αυτοαπασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες, το συγκεκριμένο κεφάλαιο περιέχει επιπρόσθετες διατάξεις ώστε να ρυθμίζονται ζητήματα που δεν καλύπτονται από το Κεφάλαιο Β'. Συνεπώς, με την εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' και των ειδικότερων επιφυλάξεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται αναλογικά και στους ασφαλισμένους του Κεφαλαίου Γ', με εξαίρεση

των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' που, από τη φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.

Άρθρο 28 Ανταποδοτική σύνταξη

Με τις διατάξεις του άρθρου 28 ρυθμίζεται το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης για τους ασφαλισμένους του Κεφαλαίου Γ', το οποίο χορηγείται, εφόσον ο ασφαλισμένος κύριας ασφάλισης θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου. Το ποσό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των συντάξιμων αποδοχών και του χρόνου ασφάλισης του ασφαλισμένου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του παρόντος νόμου, καθώς και βάσει των ποσοστών αναπλήρωσης του πίνακα της παραγράφου 4 του άρθρου 8.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης καθορίζεται κατά δίκαιο και όμοιο με αυτόν του Κεφαλαίου Β' τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη το εισόδημα των ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η παρούσα ρύθμιση εξασφαλίζει το σύνδεσμο μεταξύ εισφορών, παροχών και εισοδήματος και, συνακόλουθα, εγγυάται την ισότιμη αντιμετώπιση των ασφαλισμένων βάσει των αρχών της ισονομίας και της ανταποδοτικότητας, χωρίς ευμενή μεταχείριση ειδικών κατηγοριών.

Οι συντάξιμες αποδοχές καθορίζονται ανάλογα με την κατηγορία, στην οποία ανήκει ο ασφαλισμένος. Ειδικότερα, ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου λαμβάνονται υπόψη:

- α. για τους μισθωτούς, ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, πλην του τελευταίου έτους ή τμήματος έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, η οποία και υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.
- β. για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αγρότες, το εισόδημα, το οποίο υπόκειται σε εισφορές σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 40 του

παρόντος, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου. Για το διάστημα μέχρι την θέση σε ισχύ του νόμου αυτού εισόδημα νοείται το ποσό που θα αποτελούσε το ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα αν εκλαμβάνονταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε για την εξαγορά έκαστου μήνα ασφάλισης συνυπολογιζομένων, με αναγωγή κατά κεφαλήν τυχόν υφιστάμενων κατά το διάστημα αυτό κοινωνικών πόρων υπέρ των αντίστοιχων ταμείων. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, πλην του τελευταίου έτους ή τμήματος έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης.

γ. για το χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά, κατόπιν καταβολής του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς ως συντάξιμες αποδοχές ορίζεται το ποσό που θα αποτελούσε τον ασφαλιστέο μηνιαίο μισθό-εισόδημα αν εκλαμβάνονταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε για την εξαγορά έκαστου μήνα ασφάλισης. Οι πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίστηκαν χωρίς εξαγορά δεν συνυπολογίζονται για τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

Λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, που οφείλεται στην έλλειψη στοιχείων των ασφαλιστικών ταμείων ως προς τις αποδοχές ή τα εισοδήματα των ασφαλισμένων καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού τους βίου, ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών, για αιτήσεις συνταξιοδότησης που κατατίθενται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντός του έτους 2016, γίνεται βάσει του μέσου μηνιαίου εισοδήματος ή αποδοχών με έτος βάσης το 2002. Εφεξής, ετησίως η περίοδος αυτή αναφοράς αυξάνεται κατ' ένα έτος.

Άρθρο 29 Προσωρινή σύνταξη

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6, ορίζεται ότι στην περίπτωση ασφαλισμένου με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς, η αίτηση για προσωρινή σύνταξη υποβάλλεται και επεξεργάζεται από τον τελευταίο Κλάδο του ΕΦΚΑ στον οποίο υπάγονται ο ασφαλισμένος κατά την τελευταία χρονική περίοδο πριν την αίτησή του.

Στην περίπτωση που για τον υπολογισμό του ποσού της προσωρινής σύνταξης, ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης της παρ. 1 του παρόντος δεν επαρκεί, λόγω αλλαγής επαγγελματικής κατεύθυνσης του ασφαλισμένου, λαμβάνεται υπόψη και ο διαδοχικά διανυθείς χρόνος ασφάλισης και καταβάλλεται ποσό προσωρινής σύνταξης όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Το ανωτέρω ισχύει και στις περιπτώσεις διαδοχικά ασφαλισμένων που έχουν οφειλή μέχρι του ποσού που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 30 Προσαύξηση σύνταξης όσων κατέβαλαν αυξημένες εισφορές

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 προβλέπεται η προσαύξηση της σύνταξης για τους ασφαλισμένους που υπό την ισχύ του προηγούμενου καθεστώτος κατέβαλαν υψηλότερες εισφορές από αυτές του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

Άρθρο 31 Ασφαλιστικές παροχές λόγω εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος εκτός εργασίας

Με το άρθρο 31 ρυθμίζεται, κατά ενιαίο τρόπο, η χορήγηση σύνταξης αναπηρίας και σύνταξης λόγω θανάτου, όταν η αναπηρία και ο θάνατος αντίστοιχα οφείλονται σε εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση, χωρίς προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης. Σε καμία περίπτωση το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης δε μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της εθνικής σύνταξης για είκοσι (20) έτη ασφάλισης στο ύψος που εκάστοτε διαμορφώνεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος. Προβλέπεται ρητά ότι με εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση εξομοιώνονται και οι επαγγελματικές ασθένειες. Έως την πλήρη έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ, επί ατυχήματος εκτός εργασίας ή απασχόλησης, κρίνουν τα υφιστάμενα αρμόδια όργανα ή επιτροπές των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Οι ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής και η διαδικασία για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας και σύνταξης λόγω θανάτου θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής, προβλέπεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του Κανονισμού Ασθενείας του οικείου φορέα κύριας ασφάλισης και για όσους ασφαλίζονται μετά την 1.1.2016 αυτές του ΙΚΑ-Ε.Τ.Α.Μ., όπως ισχύουν κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού.

Ευνοϊκότερες προϋποθέσεις θεσπίζονται, επίσης, και για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας και σύνταξης λόγω θανάτου, όταν η αναπηρία και ο θάνατος αντίστοιχα οφείλονται σε ατύχημα εκτός εργασίας ή απασχόλησης, αφού στην περίπτωση αυτή απαιτείται η πραγματοποίηση του μισού χρόνου ασφάλισης από αυτόν που

προβλέπεται στην συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο σύμφωνα με το άρθρο 11. Προβλέπεται επίσης, ότι οι καταβαλλόμενες συντάξεις που εκδόθηκαν βάσει ρυθμίσεων που καταργούνται στο εξής, διατηρούνται ως έχουν, με την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 14 και 33.

Άρθρο 32 Παροχές ασθενείας σε χρήμα

Σύμφωνα με το άρθρο 32, μέχρι την πλήρη εναρμόνιση των παροχών σε χρήμα που χορηγούν το Δημόσιο και οι εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, Κλάδοι και Λογαριασμοί, ως προς το ύψος παροχών, την έκταση, τα δικαιούχα πρόσωπα, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα ή λεπτομέρεια, εφαρμόζονται οι γενικές, ειδικές και καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, Κλάδων και Λογαριασμών, όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Η ως άνω εναρμόνιση θα λάβει χώρα με τον Κανονισμό Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι την 31.12.2016 μετά από αναλογιστική μελέτη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Άρθρο 33 Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

Με βάση το άρθρο αυτό, αναπροσαρμόζονται οι συντάξεις που ήδη καταβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου και, συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή ο του άρθρου 14 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28 και 12. Λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, που οφείλεται στην έλλειψη στοιχείων των ασφαλιστικών ταμείων ως προς τις αποδοχές ή τα εισοδήματα των ασφαλισμένων καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού τους βίου, για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, συντάξεων, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου υπολογίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη. Στις περιπτώσεις που ο συντάξιμος μισθός συνδέεται με ασφαλιστικές κατηγορίες ή ασφαλιστικές κλάσεις ή με τεκμαρτά ποσά, αυτός υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα τιμή τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Στις λοιπές περιπτώσεις ο συντάξιμος μισθός λαμβάνεται σε τρέχουσες τιμές με τη χρήση των ποσοστών αναπροσαρμογής των συντάξεων όλων των ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ημερομηνία συνταξιοδότησης ως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος.

Άρθρο 34 Χρόνος ασφάλισης

Το άρθρο 34 αποσκοπεί στην ομαλή μετάβαση των ασφαλισμένων από τους εντασσόμενους ασφαλιστικούς φορείς στον νέο Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 34, ο χρόνος ασφάλισης που διανύθηκε στους υφιστάμενους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε, εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Αναγνωρίσεις ετών εργασίας που δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί με την πλήρη εξόφληση του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς συνεχίζονται στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι την ολοκλήρωση της εξαγοράς.

Παράλληλα, το άρθρο 34 απαριθμεί τις ειδικότερες περιπτώσεις χρόνου ασφάλισης (χρόνος πραγματικής ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ή οφείλονται εισφορές από τους μισθωτούς, λογιζόμενος χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, πλασματικός χρόνος, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης, χρόνος διαδοχικής ασφάλισης). Επιπροσθέτως, προβλέπεται ειδική ρύθμιση για τα πρόσωπα που καλόπιστα υπήχθησαν στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Άρθρο 35 Εφάπαξ παροχή

Ο κατακερματισμός των φορέων πρόνοιας που υφίστατο έως σήμερα είχε ως αναπόφευκτη συνέπεια την πολυνομία και κατ' επέκταση την πολυπλοκότητα στην εφαρμογή των διατάξεων, με αποτέλεσμα το ύψος της τελικά χρησιμοποιούμενης από τον κάθε επιμέρους φορέα εφάπαξ παροχής να ποικίλλει, υπολογιζόμενος με τρόπους που σε πολλές περιπτώσεις δεν υπηρετούν την ισονομία και την κοινωνική δικαιοσύνη. Ο προβλεπόμενος άλλωστε υπό τις ισχύουσες διατάξεις μαθηματικός τύπος για τον υπολογισμό της παροχής είναι πρακτικά ανεφάρμοστος, με αποτέλεσμα να μην έχουν καταβληθεί παροχές εφάπαξ από το έτος 2013 έως σήμερα.

Με την προτεινόμενη διάταξη του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται θέματα του Κλάδου Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., όπως η υπαγωγή στην ασφάλιση, οι πόροι, ο χρόνος ασφάλισης, οι προϋποθέσεις χορήγησης της εφάπαξ παροχής, ο τρόπος υπολογισμού κ.α., με τρόπο ενιαίο για όλους τους ασφαλισμένους και για όλο το

χρονικό διάστημα ασφάλισής τους. Σκοπός της ρύθμισης είναι αφενός να εξασφαλιστεί η μελλοντική συνέχιση χορήγησης της εφάπαξ παροχής στους δικαιούχους και, αφετέρου δε, η απλοποίηση του πλαισίου των φορέων πρόνοιας, το οποίο είχε καταστεί ιδιαίτερα περίπλοκο και δαπανηρό με τη λειτουργία μεγάλου αριθμού φορέων και τομέων- κλάδων πρόνοιας.

Παράλληλα, καταργούνται στο εφεξής οι επιμέρους τρόποι υπολογισμού της παροχής που προβλέπονταν στα εκάστοτε υφιστάμενα καταστατικά των εντασσόμενων με το παρόν στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων - κλάδων πρόνοιας, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού που βασίζεται στη νέα τεχνική βάση, ο οποίος, λόγω της ενσωμάτωσης συντελεστή βιωσιμότητας, παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσχέρεια στην εφαρμογή και επιφέρει σημαντικές μειώσεις στο τελικό ύψος της παροχής.

Η απλοποίηση του τρόπου υπολογισμού καταλαμβάνει και το πλήθος των ΝΠΔΔ που αποδίδουν το εφάπαξ βοήθημα του ν. 103/1975 (Α'167). Λόγω του ότι οι εντασσόμενοι φορείς, τομείς- κλάδοι πρόνοιας, στην πλειονότητά τους, έχουν συσσωρευμένα ελλείμματα και αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, είναι επιτακτική η ανάγκη εισαγωγής ενός ενιαίου τρόπου υπολογισμού, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική λύση που θα είναι ταυτόχρονα και βιώσιμη, εξασφαλίζοντας τα ασφαλιστικά δικαιώματα των ασφαλισμένων και την οικονομική ισορροπία του συστήματος με κοινωνικά αποδεκτό τρόπο.

Συνεπώς, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και με δεδομένες τις δημοσιονομικές συνθήκες στη χώρα μας, κρίνεται σκόπιμη η αναθεώρηση του συστήματος, έτσι ώστε να κινείται γύρω από τις βασικές αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης και της διασφάλισης του δημόσιου χαρακτήρα του, με την παράλληλη πρόνοια για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητάς του.

Συγκεκριμένα, προτείνεται η θέσπιση των διατάξεων του άρθρου αυτού, στις οποίες προβλέπονται, κατά παράγραφο, τα ακόλουθα:

Στις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προσδιορίζονται τα υπαγόμενα υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Κλάδου Εφάπαξ Παροχών πρόσωπα. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η συνέχιση της ασφάλισής τους. Επιπλέον, προβλέπεται και η υπαγωγή όσων αναλαμβάνουν εργασία ή απασχόληση ή αποκτούν ιδιότητα, η οποία σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων - κλάδων, δημιουργούσε υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλισή τους. Ως εκ τούτου, διασφαλίζεται, αφενός, η ασφαλιστική κάλυψη για εφάπαξ παροχή των προσώπων

που αναλαμβάνουν εργασία για πρώτη φορά μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α και, αφετέρου, η υπαγωγή στην ασφάλιση νέων ασφαλισμένων στον Κλάδο. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού καθορίζονται οι πόροι του Κλάδου.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 α του άρθρου αυτού προσδιορίζεται ο χρόνος ασφάλισης στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών που είναι: α) ο χρόνος, για τον οποίο καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές και β) ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στους εντασσόμενους φορείς, τομείς- κλάδους, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του.

Με τις διατάξεις της παρ. 3β του παρόντος άρθρου καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής από τον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών.

Στην παρ. 4 του παρόντος άρθρου καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της εφάπαξ παροχής. Με το ισχύον νομικό πλαίσιο που προβλέπει την εφαρμογή συντελεστή βιωσιμότητας, για τον καθορισμό του οποίου λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα, η περιουσία κάθε ασφαλιστικού οργανισμού και οι συνολικές αιτήσεις του έτους συνταξιοδότησης, έχουν παρουσιαστεί πρακτικά προβλήματα λειτουργίας και υπολογισμού του. Η εφαρμογή του, συνεπαγόταν την κατάργηση της ανταποδοτικότητας των εισφορών, αφού ασφαλισμένοι, οι οποίοι κατέβαλαν την ίδια εισφορά και για τα ίδια χρόνια ασφάλισης, θα ελάμβαναν διαφορετικό ποσό εφάπαξ, αναλόγως των οικονομικών και στατιστικών δεδομένων του έτους συνταξιοδότησής τους και ιδίως του αριθμού των αιτήσεων συνταξιοδότησης του έτους αναφοράς.

Ο συντελεστής βιωσιμότητας αποτελούσε εγγενές πρόβλημα στον τρόπο υπολογισμού, όντας αντίθετος στην φύση του εφάπαξ βοηθήματος, το οποίο χορηγείται μία φορά και όχι περιοδικά και αποσυνδεόταν από τις καταβληθείσες εισφορές, εξαρτώντας την παροχή από το τυχαίο γεγονός του αριθμού των αποχωρούντων από την υπηρεσία ή το επάγγελμα ή την εργασία κατά το έτος υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Η εφαρμογή του συντελεστή βιωσιμότητας θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχείρισης καθώς θα προέκυπταν εξαιρετικά σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ποσών που θα χορηγούνταν στους ασφαλισμένους με μόνη αιτία διαφοροποίησης το έτος αποχώρησής τους. Εξάλλου με την εφαρμογή του, θα προέκυπταν αντικειμενικοί λόγοι καθυστέρησης, καθώς ο αιτών θα έπρεπε να περιμένει τουλάχιστον έως το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους για να καταστεί δυνατός ο υπολογισμός του συντελεστή.

Η αρχή της ισονομίας επιτάσσει τον αντικειμενικό προσδιορισμό του υπολογισμού της εφάπαξ παροχής με ενιαίο τρόπο για όλους τους ασφαλισμένους, ήτοι τόσο για

τους ασφαλισμένους μέχρι την 31.12.1992 («παλαιούς ασφαλισμένους») όσο και για τους ασφαλισμένους από την 1.1.1993 και μετά («νέους ασφαλισμένους»).

Με τη ρύθμιση αυτή η εφάπαξ παροχή θα αποτελείται στο εξής από το άθροισμα δύο τμημάτων: α) το τμήμα που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης μέχρι την 31.12.2013 και β) το τμήμα που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης μετά την 1.1.2014. Για το τμήμα για τα έτη ασφάλισης μέχρι την 31.12.2013 το ποσό της εφάπαξ παροχής θα προκύπτει βάσει των καταβληθεισών εισφορών προσαρμοσμένο με πάγιο ποσοστό του 60% για τους μισθωτούς και 75 % για τους αυτοαπασχολούμενους αποσυνδεδεμένο με τυχαία κριτήρια, όπως αυτό του πλήθους των αιτήσεων συνταξιοδότησης κατά το έτος αναφοράς.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται αφενός η βιωσιμότητα των φορέων πρόνοιας και αφετέρου οι ασφαλισμένοι δεν κινδυνεύουν με πιθανή απονομή ελαχίστων ποσών λόγω του μεγάλου αριθμού αιτήσεων συνταξιοδότησης κατά το έτος αποχώρησής τους. Με την προγενέστερη αυτής νομοθετική ρύθμιση το αρχικά ορισμένο ποσοστό του 70% και 85% για μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους αντίστοιχα δεν ανταποκρίνονταν στην τελική τους διαμόρφωση καθώς το τελικό τους ύψος ήταν συνάρτηση του αριθμού των αιτήσεων απονομής εφάπαξ παροχής. Όσο μεγαλύτερος αριθμός ασφαλισμένων κατέθετε αίτηση απονομής εφάπαξ ανά έτος τόσο περισσότερο μειώνονταν τα ποσοστά αυτά αφού ήταν συνδεδεμένα με τον συντελεστή βιωσιμότητας.

Για έτη ασφάλισης από 01.01.2014 και εξής το τμήμα της εφάπαξ παροχής θα υπολογίζεται με βάση το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση για το σύνολο των ασφαλισμένων (βλ. συνυποβαλλόμενο με αρ.πρωτ.132/1-3-2016 τεχνικό σημείωμα για τη νέα τεχνική βάση). Επίσης, προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη, έτσι ώστε με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται μετά από τη σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση του τρόπου υπολογισμού της εφάπαξ παροχής.

Στην παρ. 5 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι, οι εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής για αποχωρήσεις από την υπηρεσία, την εργασία ή το επάγγελμα από την 1.9.2013 και εφεξής κρίνονται με βάση τον τρόπο υπολογισμού που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας και αν ευρίσκονται.

Με την παρ. 6 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι, οι φορείς (ν.π.δ.δ.), στους οποίους ετηρείτο ο λογαριασμός του ν. 103/1975 (Α'167) και χορηγούν εφάπαξ βοηθήματα σε αποχωρούντες υπαλλήλους, ασφαλισμένους στο καθεστώς του ν.103/1975 (Α'167), για το χρόνο υπηρεσίας τους που πραγματοποιήθηκε μέχρι 31.12.2005, εξακολουθούν να τα καταβάλλουν οι ίδιοι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Με την παρ.7 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι όπου προβλέπεται επιστροφή εισφορών τα ποσά επιστρέφονται στον δικαιούχο κατά την έκδοση της πράξης συνταξιοδότησης του φορέα κύριας ασφάλισης. Για επιστροφή εισφορών χρόνου ασφάλισης έως 31/12/2013 η παροχή προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων καταστατικών και τη γενικότερη νομοθεσία που ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αυτή. Για επιστροφή εισφορών χρονικών διαστημάτων από 01/01/2014 και μετά το ύψος του ποσού της παροχής προκύπτει από τη συσσωρευμένη αξία των εισφορών στην ατομική μερίδα.

Με την παρ. 8 του παρόντος άρθρου προβλέπεται ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε άλλη γενική ή ειδική ή καταστατική διάταξη που προβλέπει διαφορετικά από τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό καταργείται.

Άρθρο 36 Παράλληλη ασφάλιση

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36, ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση σε δύο ή περισσότερους φορείς ή Τομείς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο. Παράλληλα, όσον αφορά τις πλέον της πρώτης αναληφθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες ο ασφαλισμένος δεν έχει υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς. Για λόγους ευχερούς συστηματικής ερμηνείας, επαναλαμβάνονται στο παρόν άρθρο οι διατάξεις του άρθρου 17 του παρόντος.

Ειδικότερα, ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και ταυτόχρονα αυταπασχολούνται, δραστηριότητες για τις οποίες υπάγονταν ή θα υπάγονται βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου,

στην ασφάλιση ενός φορέα ή Τομέα ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.: α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών και β) ασφαλιστική εισφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39 του παρόντος, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 39 του παρόντος.

Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για τους οποίους προέκυπτε, βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων κάθε φορέα από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α., όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεωτική υπαγωγή λόγω ιδιότητας σε δύο ή περισσότερους φορείς για την ίδια απασχόληση, καταβάλλουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 39 του παρόντος ασφαλιστικές εισφορές.

Όσα από τα πρόσωπα της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, παλαιοί ασφαλισμένοι, για τους οποίους υπολογίζονταν και καταβάλλονταν εισφορές σε δύο ή περισσότερους φορείς, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να καταβάλλουν προαιρετικά, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, τις προβλεπόμενες εισφορές επί των αποδοχών τους και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να συμπληρώσουν το χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος και δεύτερης σύνταξης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν το συνολικό ποσοστό εισφοράς εργοδότη και εργαζομένου.

Σύμφωνα με την παρ. 6, οι διατάξεις του παρόντος πλην της παρ. 5, έχουν εφαρμογή από την 1.1.2017. Σύμφωνα με την παρ. 7, το άρθρο 39 του Ν. 2084/1992 καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος καταργείται. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 8 του παρόντος, σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης σε φορείς ασθένειας εκτός Ε.Φ.Κ.Α. ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει το φορέα παροχών υγειονομικής περίθαλψης

Άρθρο 37 Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

Σύμφωνα με το άρθρο 37, όσον αφορά στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 18 υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου 37. Συγκεκριμένα, για τις κατηγορίες των μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών, καταβάλλεται

μηνιαία εισφορά κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στα άρθρα 38-40 και 101 αντίστοιχα. Τέλος, προϋπόθεση για την υπαγωγή αυτοαπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών είναι να μην υπάρχει οφειλή από οποιαδήποτε αιτία του ασφαλισμένου προς τον φορέα ή σε περίπτωση οφειλής έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης της οποίας οι όροι τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της υπαγωγής στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

Οι διατάξεις των άρθρων 42 του ν. 2084/1992, 41 ΑΝ 1846/1951, 22 παρ. 1 του ν. 1654/1986, 26 παρ. 14 του ν. 4075/2012 καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

Κεφάλαιο Δ' Ενιαίοι Κανόνες Εισφορών – Πόροι του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης

Άρθρο 38 Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών

Με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου αυτού ορίζονται οι εισφορές των ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ με ενιαίο τρόπο, όπως είναι πλέον αναγκαίο λόγω της ύπαρξης ενός μόνο φορέα κοινωνικής ασφάλισης. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων. Από τις ως άνω αποδοχές εξαιρούνται οι κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας. Όσον αφορά στο συνολικό ποσοστό εισφοράς 20%, κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένου από 1.1.2017 και του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου.

Περαιτέρω, καθορίζεται ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς μισθωτών και εργοδοτών, το οποίο ισούται με το δεκαπλάσιο του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ως άνω ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου. Η προσθήκη ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών αποσκοπεί στην αποτροπή της καταβολής υπερβολικά υψηλών ασφαλιστικών εισφορών, που θα επιβαρύνουν υπέρμετρα το ασφαλιστικό κόστος για μισθωτούς και

εργοδότες και θα λειτουργήσουν σε βάρος της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητας.

Ως προς την καταβολή ασφαλιστικής εισφοράς εργοδότη-εργαζόμενου για τον κλάδο σύνταξης, αντιμετωπίζονται ως μισθωτοί οι ακόλουθες κατηγορίες ασφαλισμένων, υπό την επιφύλαξη του τεκμηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του ΑΝ 1846/51: α) Οι ασφαλισμένοι που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του Ο.Α.Ε.Ε., ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, β) Οι ασφαλισμένοι που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α. και παρέχουν εξαρτημένη εργασία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, γ) ο διευθυντής, γενικός διευθυντής, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με την εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας, δ) τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη διοικητικού συμβουλίου ΑΕ και λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής, ε) τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών εφόσον λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής, στ) Οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, και άλλα πρόσωπα ασφαλιστέα λόγω ιδιότητας, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση. Ως προς το εισόδημα από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39, με την εξαίρεση της υποχρέωσης υπαγωγής στην κατώτατη ασφαλιστική κλάση χαμηλότερου εισοδήματος.

Ειδικά για τα πρόσωπα της περίπτωσης α προβλέπεται μεταβατική περίοδος ως προς το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς εργοδότη και εργαζόμενου. Όσον αφορά στον καθορισμό του προσώπου του εργοδότη, προβλέπεται πως υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικώς. Κατά τα λοιπά, ως προς τις κατηγορίες αυτές, γίνεται αναλογική εφαρμογή των πάσης φύσεως διατάξεων περί εισφορών του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

Ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που υπερβαίνουν ή υπολείπονται των ποσοστών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται ετησίως, ισόποσα και σταδιακά, από 1.1.2017, ώστε από

1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 1. Η εναρμόνιση των ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών εξυπηρετεί τη γενική αρχή της ισονομίας και την εγκαθίδρυση ενιαίων κανόνων μεταξύ των ασφαλισμένων, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζεται μία μεταβατική περίοδος, ώστε η ως άνω εναρμόνιση να γίνει σταδιακά.

Η παράγραφος 5 του παρόντος άρθρου προβλέπει συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, για τους οποίους οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών δεν αναπροσαρμόζονται και παραμένουν στο ύψος που προβλεπόταν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, τα ποσοστά εισφορών των ασφαλισμένων που υπάγονται ή θα υπάγονταν βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πρ. Ν.Α.Τ., υπολογίζονται μηνιαίως επί του βασικού μισθού που δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην ισχύουσα ή την τελευταία ισχύουσα ΣΣΕ του κλάδου, πλέον των επιδομάτων που προβλέπονται στα άρθρα 84 και 85 του ΠΔ 913/1978, τα οποία επίσης δεν μπορεί να είναι κατώτερα όσων προβλέπουν οι ισχύουσες ή οι τελευταίες ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Οι εισφορές καταβάλλονται ανά τρίμηνο.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, οι εισφορές δηλώνονται από τον εργοδότη στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νομοθεσία του τελευταίου.

Στην παρ. 8 προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για τον επαναπροσδιορισμό των ποσοστών, οι προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα, η αναπροσαρμογή των ποσοστών των κατά την παρ. 5 εξαιρούμενων κατηγοριών ασφαλισμένων, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Στην παρ. 9 ορίζεται ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος η εισφορά που προβλέπεται στους ν. 248/1967, 1989/1991 καθώς και στην Φ. 146/1/10978/1969 καταργείται. Οι ασφαλισμένοι μισθωτοί, οι οποίοι υπάγονταν σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις εκάστου Τομέα, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Π.- Μ.Μ.Ε.,

καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του παρόντος, εφαρμοζομένων και στην περίπτωση αυτή της παρ. 4 του παρόντος.

Στην παρ. 10 ορίζεται η υποχρεωτική ταυτόχρονη καταβολή μισθού, ασφαλιστικών εισφορών και φόρου μισθωτών υπηρεσιών μέσω τραπεζών. Τα περιστατικά τόσο της μη καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών των εργαζομένων όσο και της ανασφάλιστης εργασίας έχουν διογκωθεί με αποτέλεσμα χιλιάδες εργαζόμενοι να βρίσκονται σε εξαιρετικά δυσχερή οικονομική κατάσταση. Η υποχρεωτική καταβολή μισθού, ασφαλιστικών εισφορών και φόρου μισθωτών υπηρεσιών μέσω τραπεζών θα επιτρέψει τον πληρέστερο έλεγχο της παραβατικότητας της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και θα ενισχύσει την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.

Άρθρο 39 Εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών

Με το άρθρο 39 εισάγονται ενιαίοι κανόνες για τους ασφαλισμένους που προέρχονται από τον Ο.Α.Ε.Ε. και το Ε.Τ.Α.Α. ως προς το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, καθώς και ως προς τη βάση υπολογισμού της ως άνω εισφοράς. Κατ' αρχήν ορίζεται ενιαίο ύψος ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζεται με βάση το πραγματικό εισόδημα του ασφαλισμένου και καταργείται το προϊσχύσαν σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων, κατηγοριών ή τεκμαρτών ποσών που αποτελούσε άδικη βάση υπολογισμού, καθώς δεν αντανακλούσε τις πραγματικές οικονομικές δυνατότητες του ασφαλισμένου.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζονται ενιαίοι και κανόνες για όλες τις κατηγορίες των ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ και τα βάρη κατανέμονται κατά δίκαιο τρόπο ανάλογα με τις δυνάμεις του εκάστοτε ασφαλισμένου. Επιπροσθέτως, με δεδομένο ότι, λόγω της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ένας μεγάλος αριθμός επιστημόνων, ιδίως νέων, έχει εγκαταλείψει τη χώρα, στρεφόμενος στην αγορά εργασίας άλλων χωρών, παρέχεται μία ευνοϊκότερη ασφαλιστική επιβάρυνση για συγκεκριμένες κατηγορίες νέων ασφαλισμένων, ώστε να δοθούν πρόσθετα κίνητρα παραμονής στην ελληνική αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζεται το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν οι αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992.

Συγκεκριμένα ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν σύμφωνα με τις

γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και για τους οικονομολόγους ασφαλισμένους στον Ο.Α.Ε.Ε., εγγεγραμμένους στο Οικονομικό Επιμελητήριο, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 14% για τα πρώτα δύο (2) έτη από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση, σε ποσοστό 17% για τα επόμενα τρία (3) έτη και σε ποσοστό 20% για το διάστημα μετά το 5^ο έτος της υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος. Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος, το πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού μερίσματος της εταιρίας δια του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή. Σε περίπτωση μηδενικού μερίσματος τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν εισφορές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του παρόντος.

Επειδή ο ΕΦΚΑ αποτελεί ενιαίο φορέα ασφαλισμένων, ευμενέστερη μεταχείριση σε μία κατηγορία ασφαλισμένων θα συνεπαγόταν μεταφορά πόρων προς αυτή από τις υπόλοιπες κατηγορίες, με συνέπεια την παραβίαση των αρχών ισονομίας του συστήματος. Για το λόγο αυτό προβλέπεται επιστροφή της ανωτέρω ασφαλιστικής ελάφρυνσης των νέων ασφαλισμένων. Ειδικότερα προβλέπεται ότι το συνολικό ποσό που υπολείπεται του ποσοστού 20% μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κατά τα πέντε πρώτα έτη ασφάλισης οφείλεται και σε κάθε περίπτωση πρέπει να καταβληθεί εφόσον ο ασφαλισμένος πληροί συγκεκριμένο εισοδηματικό κριτήριο και σε κάθε περίπτωση έως και το έτος συνταξιοδότησης του ασφαλισμένου, υπολογιζόμενο επί του μηνιαίου εισοδήματος σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο προσαυξημένο κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως αυτή καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Ειδικά στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου η ως άνω μηνιαία βάση υπολογισμού δεν δύναται να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Ως προς το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος εφαρμόζεται σε η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 38. Προβλέπεται, επίσης, ότι διατάξεις νόμου που προβλέπουν την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από το ΕΤΑΑ, κατά την πρώτη πενταετία υπαγωγής στην ασφάλιση, καταργούνται από 1.1.2017. Οι παρ. 1-4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους υγειονομικούς που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, καθώς και για τους δικηγόρους που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Δικηγόρων. Οι δικηγόροι αυτοί καταβάλλουν την εισφορά του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3.

Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του Ο.Α.Ε.Ε. και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, καταβάλλουν, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1, 2 και 3 ασφαλιστικές εισφορές.

Στην παρ. 7 προσδιορίζεται ποιοι άλλοι έχουν υποχρέωση εισφοράς κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, πέραν των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου. Περαιτέρω, στους ασφαλισμένους της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά) εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38.

Από 1.7.2016 οι διατάξεις που προβλέπουν ένσημα υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης για τους δικηγόρους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες καταργούνται. Ομοίως και οι αναλογικές εισφορές υπέρ των Τομέων Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Συμβολαιογράφων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) επί των αναλογικών δικαιωμάτων από τη σύνταξη συμβολαίων που αναγράφονται στα άρθρα 115, 117 και 118 του Ν. 2830/2000. Τα καταργούμενα ποσοστά επί των αναλογικών δικαιωμάτων των Συμβολαιογράφων στα κρατικά - τραπεζικά συμβόλαια προσανξάνουν αντιστοίχως τα ποσοστά υπέρ του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, προς τον οποίο αποδίδονται, προκειμένου να διανεμηθούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

Ειδικά για τους δικηγόρους, υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλεται ποσοστό 20% επί της ελάχιστης αμοιβής ανά δικηγορική πράξη ή παράσταση, για την οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία έκδοση γραμματίου προείσπραξης. Ο οικείος δικηγορικός Σύλλογος αποστέλλει στον Ε.Φ.Κ.Α. τη σχετική συγκεντρωτική κατάσταση ανά δικηγόρο. Για τους δικηγόρους που απασχολούνται με έμμισθη εντολή, τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω ενσήμων ή της ανωτέρω διαδικασίας που τα αντικαθιστά, αφαιρούνται από την εισφορά του ασφαλισμένου.

Από 1.1.2017 ο Ε.Φ.Κ.Α. συνεισπράττει με τις ασφαλιστικές εισφορές και την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 3986/2011 εισφορά, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4144/2013, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Κλάδος ασφαλισμένων Ο.Α.Ε.Ε. και Ε.Τ.Α.Π. – Μ.Μ.Ε. καθώς και υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Κλάδος ασφαλισμένων Ε.Τ.Α.Α., την οποία και αποδίδει στον Ο.Α.Ε.Δ.. Επί εμμίσθων ασφαλισμένων που εκ της ιδιότητάς ασκούν και ελευθέριο επάγγελμα οι ως άνω εισφορές επιβάλλονται μόνον επί των μηνιαίων αποδοχών τους.

Σε ικανοποίηση σχετικού αιτήματος συλλόγων επιστημόνων, όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν 40 χρόνια ασφάλισης, με αίτηση τους μπορεί να καταβάλλουν μειωμένη κατά το 50% ασφαλιστική εισφορά, παραιτούμενοι από την προσαύξηση της σύνταξής τους ως προς τα επόμενα έτη ασφάλισης.

Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή κλάσεις ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Ο.Α.Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλισμένων που υπάγονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016.

Η σταθερή μηνιαία εισφορά, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στους Τομείς του κλάδου κύριας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. (Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Τομέας

Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016, εξαιρουμένης της εισφοράς που καταβαλλόταν για την Ειδική προσαύξηση καθώς και του κλάδου μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ. τα οποία καταργούνται από την 1.1.2016.

Μέχρι την 31.12.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να εισπράττονται από τους υφιστάμενους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος ασφαλιστικού φορέως.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του ΔΣ του ΕΦΚΑ, εξειδικεύονται οι κατηγορίες αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών των κατηγοριών αυτών, οι οποίοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση άλλων Φορέων Κύριας Ασφάλισης, πλην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ. Μέχρι την έκδοση της Απόφασης αυτής η ασφάλιση και η καταβολή των εισφορών συνεχίζει με το καθεστώς που ίσχυε έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 40 Εισφορές ασφαλισμένων στον Ο.Γ.Α.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40, οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι ασφαλιζόνταν ως αυτοαπασχολούμενοι στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του Ο.Γ.Α., καταβάλλουν, από 1.1.2017, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Η καταβολή ασφαλιστικής εισφοράς, βάσει του εισοδήματος του ασφαλισμένου εξασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή των ασφαλιστικών βαρών, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του καθενός, και στηρίζεται στη θεμελιώδη αρχή του νέου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εγκαθιδρύει σύνδεσμο μεταξύ εισοδήματος, εισφορών και παροχών. Επίσης, προς το σκοπό της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση. Τέλος, προβλέπεται ειδική ρύθμιση για τον υπολογισμό του ασφαλιστέου εισοδήματος σε περιπτώσεις οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης.

Στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, καθορίζεται το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς σε ποσοστό 20% από την 1.1.2022. Παράλληλα, προβλέπεται μεταβατική περίοδος σταδιακής αύξησης του εν λόγω ποσοστού με αφετηρία την

1.7.2015. Σκοπός της ως άνω μεταβατικής περιόδου είναι να μην υπάρξει απότομη επιβάρυνση των ασφαλισμένων, ιδιαίτερα λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικά δυσμενών συνθηκών της ελληνικής οικονομίας και, ειδικά, του κλάδου αγροτικής παραγωγής.

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το μέσω αγροτικό εισόδημα είναι πολύ κατώτερο του μέσου αστικού, ορίζεται ως πάγια ρύθμιση ότι το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα για τους αγρότες θα είναι το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών και όχι το 100% που ισχύει για τους αυτοαπασχολούμενους.

Άρθρο 41 Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

Το άρθρο 41 ορίζει τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων. Από 1.1.2017 τα ποσοστά που προβλέπονται για τους μισθωτούς και τις λοιπές κατηγορίες, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται επί των πραγματικών τους αποδοχών σε είδος ή σε χρήμα και ορίζονται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

Επίσης, στην παρ. 2 του άρθρου προβλέπεται ότι από 1.1.2017 για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους, τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης υπολογίζονται επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους και ορίζονται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξ ολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

Η διάταξη προβλέπει την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης από τους ασφαλισμένους με βάση τις οικονομικές τους δυνάμεις, προς αποφυγή κοινωνικών αδικιών. Παράλληλα, προβλέπεται μεταβατική περίοδος σταδιακής αύξησης των ανωτέρω ποσοστών. Σκοπός της ως άνω μεταβατικής περιόδου είναι να μην υπάρξει απότομη επιβάρυνση των ασφαλισμένων, ιδιαίτερα λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικά δυσμενών συνθηκών της ελληνικής οικονομίας.

Όπου το ποσοστό εισφορών είναι κατά την δημοσίευση του νόμου μικρότερο ή μεγαλύτερο των οριζόμενων στο άρθρο αυτό, αναπροσαρμόζονται ισόποσα ετησίως μέχρι την 31.12.2019 ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθεί στα ανωτέρω ποσοστά.

Άρθρο 42 Ειδικό παράβολο ασφαλιστικής κάλυψης αγροεργατών

Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι η διευκόλυνση των αγροτών να εκπληρώσουν την κοινωνικοασφαλιστική υποχρέωση και την υποχρέωση καταβολής μισθού προς τους αγροεργάτες, συμπεριλαμβανομένων και των παράτυπων αλλοδαπών εργατών γης. Η ρύθμιση αυτή συνδυάζεται με πρόσφατη ρύθμιση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που προβλέπει διαδικασία, με την οποία, εφόσον δεν έχουν εξαντληθεί τα αριθμητικά όρια μετακλητών εργατών γης (και άρα υπάρχει διαπιστωμένη ανάγκη για εργασία), ο δε αγρότης επικαλείται αντικειμενική αδυναμία για απασχόληση εργατών γης με έγκυρες συμβάσεις, θα δικαιούται ο τελευταίος να ζητήσει από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την έγκριση κατ' εξαίρεση απασχόλησης παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών

Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.. Τα παράβολα διατίθενται στον εργοδότη από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα του Ε.Φ.Κ.Α., από τις συνεργαζόμενες με τον Ε.Φ.Κ.Α. τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και από οποιονδήποτε άλλον φορέα ή δίκτυο έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με καταβολή του οικείου ποσού της ασφαλιστικής εισφοράς. Οι Τράπεζες και λοιποί φορείς αποδίδουν ανά μήνα στον Ε.Φ.Κ.Α. τα ποσά που εισέπραξαν από την διάθεση του παραβόλου

Άρθρο 43 Προθεσμία Καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

Η θεσμοθέτηση από 1.1.2017 σύντομης προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων, ήτοι ανά τρίμηνο, αποσκοπεί στο να συμβάλλει ενεργά στον ευχερέστερο έλεγχο των εσόδων του ενιαίου ταμείου του Ε.Φ.Κ.Α., με επακόλουθο την αποτελεσματικότερη διαχείριση και αξιοποίησή τους προς όφελος του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και την βιωσιμότητά του.

Άρθρο 44 Εισφορές υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων

Το άρθρο 44 προβλέπει τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης των συνταξιούχων. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του παρόντος, αντικαθίσταται η παρ. 31 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015 (Α' 80), η οποία με τις διατάξεις της περ. 2, υποπαρ. Ε2 της παρ. Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α 94) αναριθμήθηκε σε παρ. 30, ώστε από την 1.7.2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για παροχές ασθενοίας σε είδος των συνταξιούχων του Ε.Φ.Κ.Α. ορίζεται σε ποσοστό 6%, και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης, αφού αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Θεραπεύεται έτσι ο παραλογισμός της υφιστάμενης ρύθμισης να υπολογίζονται κρατήσεις στη βάση όχι των καταβαλλόμενων συντάξεων αλλά επί του ποσού που ίσχυε πριν από τις περικοπές της τελευταίας πενταετίας. Επιπλέον, στο άρθρο 44 προβλέπεται ότι από την 1.1.2016 παρακρατείται εισφορά 6% υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από τις επικουρικές συντάξεις, υπολογιζόμενης επίσης επί του καταβαλλόμενου ποσού επικουρικής σύνταξης. Για την εφαρμογή του άρθρου 44 ως καταβαλλόμενο ποσό νοείται το πράγματι καταβαλλόμενο ποσό κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νόμου συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν προσωπική διαφορά.

Άρθρο 45 Κοινό Μητρώο Εισφορών και Φόρου Εισοδήματος

Στο πλαίσιο της σύνδεσης των εισοδημάτων των ασφαλισμένων με τις εισφορές τους στον Ε.Φ.Κ.Α., η οποία αποτελεί βασική αρχή του νέου συστήματος, η θεσμοθέτηση κοινού μητρώου εισφορών και φόρου εισοδήματός τους, διευκολύνει την διασταύρωση των φορολογικών και εν γένει οικονομικών στοιχείων των ασφαλισμένων προς αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών που επιβαρύνουν την Δημόσια Διοίκηση.

Περαιτέρω, η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στο να καταπολεμηθεί αποτελεσματικότερα η εισφοροδιαφυγή και φοροδιαφυγή, που πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης για πολλές δεκαετίες.

Άρθρο 46 Αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού εισφορών

Η ανασφάλιστη εργασία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας, καθώς αποστερεί τα ασφαλιστικά ταμεία από σημαντικούς πόρους αποδυναμώνοντας τη χρηματοδοτική επάρκεια του ασφαλιστικού συστήματος, ενώ,

την ίδια στιγμή, αποτελεί μια από τις πιο ακραίες μορφές παραβατικότητας στην αγορά εργασίας παραβιάζοντας θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων. Βάσει των εκτιμήσεων επιστημονικών φορέων, αλλά και του γραφείου προϋπολογισμού της Βουλής, οι απώλειες εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων, λόγω της εισφοροδιαφυγής ανέρχονται από 6 έως 8 δις ευρώ ετησίως. Εκτός της παραβίασης της εργασιακής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, η ανασφάλιστη εργασία στρεβλώνει τον ανταγωνισμό αποτελώντας τροχοπέδη για την αναπτυξιακή προοπτική της ελληνικής οικονομίας.

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία τέσσερα έτη υπήρξε πληθώρα νομοθετικών ρυθμίσεων που αποσκοπούσαν στον περιορισμό της ανασφάλιστης εργασίας τα ποσοστά αυξήθηκαν θεαματικά την περίοδο της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας και παραμένουν σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα. Οι μέχρι σήμερα νομοθετικές ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της ανασφάλιστης εργασίας λειτουργούσαν αποκλειστικά κατασταλτικά, χωρίς την παραγωγή ουσιαστικών αποτελεσμάτων. Ακόμα και η σημαντική αύξηση του προστίμου για την ανασφάλιστη εργασία δεν επέφερε αξιοσημείωτα αποτελέσματα, καθώς η εισπραξιμότητα του προστίμου παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, μόλις στο 20-25%, ενώ είναι συχνό το φαινόμενο οι εργοδότες να καταφεύγουν στην πρακτική των νομιμοφανών προσλήψεων συμμορφούμενοι με την ελάχιστη νομιμότητα προκειμένου και να αποφεύγουν την επιβολή του προστίμου και να αποφεύγουν την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών.

Με το άρθρο 46 επιχειρείται για πρώτη φορά η θέσπιση ενός εκ των προτέρων αντικειμενικού μηχανισμού υπολογισμού εισφορών. Με Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να θεσπίζεται ένας ελάχιστος αριθμός εργαζομένων για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων, μέσω της καθιέρωσης ενός ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για αυτές. Η προσδιοριζόμενη κατά το σύστημα αυτό δαπάνη αποτελεί το ελάχιστο οφειλόμενο ποσό για ασφαλιστικές εισφορές κατά μαχητό τεκμήριο. Επιπλέον, καθορίζεται το αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων, η διαδικασία είσπραξης των επιπλέον των δηλωθέντων ποσών εισφορών και κάθε αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος ειδικότερο ζήτημα.

Ο υπολογισμός των ελαχίστων καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών ανά επιχείρηση θα λαμβάνει υπόψη του το είδος της επιχείρησης, το μέγεθος της εγκατάστασης, το ωράριο λειτουργίας, την τυχόν εποχιακή φύση της λειτουργίας της

επιχείρησης, τον κύκλο εργασιών, τις αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών ειδικότητες, τη γεωγραφική θέση της επιχείρησης, καθώς και την τυχόν εισφορά προσωπικής απασχόλησης από τον εργοδότη ή τους εταίρους εργοδοτικής επιχείρησης.

Επειδή η πολυπλοκότητα των παραμέτρων της αγοράς εργασίας είναι δυνατόν να οδηγήσει σε ανεπιεική αποτελέσματα, καθώς οι παράγοντες της αγοράς είναι διαρκώς μεταβαλλόμενοι, προβλέπεται μηχανισμός αμφισβήτησης των ελαχίστων ορίων από τη πλευρά των εργοδοτών. Από την άλλη μεριά, ο ορισμός ελαχίστου αριθμού ημερομισθίων δεν απαλλάσσει τον εργοδότη από τη νόμιμη ευθύνη του για την τήρηση της ασφαλιστικής νομοθεσίας και την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο των εργαζομένων που απασχολεί.

Άρθρο 47 Μετοχικά Ταμεία

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προβλέπεται ότι η χορήγηση παροχών από το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.), αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και από τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων και από τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων. Ο χαρακτήρας των μετοχικών ταμείων ήταν ανέκαθεν ανακεφαλαιοποιητικός, και όχι αναδιανεμητικός, και, συνακόλουθα, τα χορηγούμενα μερίσματα οφείλουν να βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις καταθέσεις του μετόχου, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ελλειμμάτων. Προς το σκοπό αυτό αποκλείεται ρητά οποιαδήποτε μεταφορά πόρων στα ταμεία από τον κρατικό προϋπολογισμό, με εξαίρεση τους πόρους έκτακτης χρηματοδότησης των μερισμάτων των εν δυνάμει μερισματούχων, των οποίων οι αιτήσεις εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 καταργούνται η υποπερίπτωση Ε' της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (ΦΕΚ Α' 85) και η παράγραφος 2 του άρθρου 220 του ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α' 160).

Άρθρο 48 Διατάξεις Μ.Τ.Π.Υ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 48 καθιερώνεται νέος τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου μερίσματος των μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.). Ο νέος τρόπος υπολογισμού εξασφαλίζει την αντιστοιχία μεταξύ χορηγούμενου μερίσματος και καταθέσεων του μέτοχου, κατά τη διάρκεια της

συμμετοχής του στο Ταμείο. Περαιτέρω, και προς το σκοπό της ίσης μεταχείρισης των μετόχων, προβλέπεται η αναπροσαρμογή των μερισμάτων, όσων έχουν εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι την προηγούμενη της δημοσίευσης του παρόντος νόμου, σύμφωνα με το νέο τρόπο υπολογισμού του μερίσματος, ενώ καταργείται κάθε διάταξη που προέβλεπε κατώτατο όριο μερίσματος.

Επιπλέον, προβλέπεται η χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος για μετόχους που δεν συμπλήρωσαν το ελάχιστο όριο συμμετοχής για χορήγηση μηνιαίου μερίσματος, καθώς οι καταθέσεις του μετόχου πρέπει να του επιστραφούν, ακόμη κι αν δεν πληροί τις προϋποθέσεις για χορήγηση μερίσματος.

Τέλος, προβλέπεται ο περιορισμός των προσώπων που δικαιούνται μέρισμα. Συγκεκριμένα, κατά το προϊσχύσαν καθεστώς ο κύκλος των δικαιούχων ήταν ιδιαίτερα ευρύς, γεγονός το οποίο επιβάρυνε τη βιωσιμότητα του Ταμείου και δεν δικαιολογείτο από λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης. Επιπροσθέτως, ορισμένες από τις τροποποιούμενες ή καταργούμενες διατάξεις δεν στηρίζονταν στη θεμελιώδη αρχή της ισότητας των φύλων.

Άρθρο 49 Πρόσθετοι πόροι Ασφαλιστικού Συστήματος

Προβλέπεται ότι στους πόρους Ε.Φ.Κ.Α συμπεριλαμβάνονται τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων των άρθρων 23 και 24 του Ν. 3996/2011 και το 20% των εσόδων που προκύπτουν από την εκποίηση και εκμετάλλευση ακινήτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ, εξαιρουμένων όσων έχουν μεταβιβαστεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο 50 Ευθύνη διοικούντων προσώπων νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς εργαζομένους

Με την παρούσα ρύθμιση, προβλέπεται αναλογική εφαρμογή των παρ. 1,2 και 4 του άρθρου 31 ν. 4321/2015 και για κάθε είδους ληξιπρόθεσμη και μη παραγεγραμμένη απαίτηση των εργαζομένων των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που πηγάζουν από τις συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας που έχουν συνάψει οι πρώτοι με αυτές και έχουν επιδικασθεί με εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις. Κατά συνέπεια, επεκτείνεται η προσωπική ευθύνη των διοικούντων προσώπων στις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας του άρθρου 3 του ν. 4174/2013 προς

τους εργαζομένους, οι οποίες απορρέουν από τη σχέση εξαρτημένης εργασίας των τελευταίων με την επιχείρηση, έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες και δεν έχουν παραγραφεί.

Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί στην κοινωνική προστασία των εργαζομένων των επιχειρήσεων, οι οποίοι, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια εν μέσω της κρίσης που διέρχεται η ελληνική οικονομία, μένουν έκθετοι απέναντι στην οικονομική δυσπραγία ή εν γένει κακοδιαχείριση του εργοδότη τους, καθώς συχνά η μη καταβολή των δεδουλευμένων τους αποτελεί την εύκολη λύση για περικοπή των εξόδων της επιχείρησης. Νομικά πρόσωπα υπερχρεωμένα έναντι των τραπεζών και συχνά μη δυνάμενα να ανταποκριθούν στις δανειακές υποχρεώσεις τους πτωχεύουν ή συγχωνεύονται, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να μην μπορούν να διεκδικήσουν αποτελεσματικά τις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους, ενόψει μάλιστα και των δυσμενών για αυτούς νέων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Πτωχευτικού Κώδικα κατ' αναλογία.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, προστίθεται νέα παράγραφος 6 στο άρθρο 31 ν. 4321/2015, με την οποία προβλέπεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 4 για την προσωπική, αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη των προσώπων της παρ. 1, στις περιπτώσεις ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων των εργαζομένων των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, οι οποίες πηγάζουν από τις συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας που έχουν συνάψει οι πρώτοι με αυτές, καταλαμβάνουν και απαιτήσεις γεγεννημένες πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εάν η παραγραφή συμπληρώνεται μετά την έναρξη ισχύος του.»

Κεφάλαιο Ε' Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

Άρθρο 51 Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης – Σύσταση - Σκοπός

Με το άρθρο 51 συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (Ε.Φ.Κ.Α.), το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η ύπαρξη ενός ενιαίου φορέα ασφάλισης πέραν του ότι υλοποιεί τη βασική αρχή ισονομίας που χαρακτηρίζει το νέο σύστημα, απλοποιεί τις εν γένει κοινωνικοασφαλιστικές διαδικασίες.

Πιο αναλυτικά, προβλέπεται ότι ο Ε.Φ.Κ.Α. θα λειτουργήσει πλήρως ως φορέας κοινωνικής ασφάλισης από 1.1.2017, οπότε και θα ενταχθούν σε αυτόν αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του

παρόντος, καθιστάμενος έτσι καθολικός διάδοχος τούτων. Το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α., μετά την ένταξή τους διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων τους. Έως τότε (μεταβατικό στάδιο), οι Φ.Κ.Α. εξακολουθούν να λειτουργούν, όπως και σήμερα, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές τους διατάξεις, πλην όσων ρητώς ορίζονται διαφορετικά, ενώ ο Ε.Φ.Κ.Α. θα λειτουργεί μόνο με τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο υπηρεσίες του και μόνο για τους σκοπούς ενοποίησης.

Επιπρόσθετα προβλέπεται ότι στον Ε.Φ.Κ.Α. περιέρχονται οι εν γένει αρμοδιότητες που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου, οι οποίες και θα καταβάλλονται εφεξής από τον Ενιαίο Φορέα. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία μέσω της χορήγησης: α) μηνιαίας κύριας σύνταξης, λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους ασφαλισμένους του ή στα μέλη οικογενείας τους, β) παροχών ασθένειας σε χρήμα, γ) ειδικών προνοιακών επιδομάτων και δ) κάθε άλλης παροχής σε χρήμα ή υπηρεσιών, για τις οποίες καθίσταται αρμόδιος ο Ε.Φ.Κ.Α.

Άρθρο 52 Οργανισμός του Ε.Φ.Κ.Α.

Στο άρθρο 52 προβλέπεται η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος Οργανισμού του νέου φορέα μέχρι 31.12.2016. Περιεχόμενο του Προεδρικού Διατάγματος αποτελεί μεταξύ άλλων:

α) η διάρθρωση των υπηρεσιών σε οργανικές μονάδες η καθ' ύλην και η κατά τόπον κατανομή των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών που τον συγκροτούν σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και θέματα λειτουργίας και αρμοδιότητάς τους, β) οι αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων, οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων και λοιπών οργανικών μονάδων, γ) οι κλάδοι προσωπικού κατά κατηγορίες, ο αριθμός και η κατανομή των θέσεων του κάθε φύσεως προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες μέσα στο πλαίσιο του συνολικού αριθμού των οργανικών θέσεων, τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα, δ) η γενική περιγραφή προσόντων και τυπικών καθηκόντων των προϊσταμένων, ε) η σύσταση ή συγχώνευση ή κατάργηση υπηρεσιών ή οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α., στ) η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού, καθώς και η κατάργηση, κατά κατηγορία και κλάδο, υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν, ζ) η σύσταση κλάδων κατά κατηγορίες, καθώς και η συγχώνευση ή κατάργηση υφιστάμενων με δυνατότητα κατάργησης αντίστοιχων οργανικών θέσεων, η) η

μεταφορά θέσεων προσωπικού σε άλλους κλάδους, υφιστάμενους ή νέους, της ίδιας ή άλλης κατηγορίας, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων ένταξης υπηρετούντων υπαλλήλων σε νέους κλάδους της ίδιας κατηγορίας, που προκύπτουν με σύσταση ή συγχώνευση υφισταμένων και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α.

Από την έναρξη ισχύος του Οργανισμού συστήνονται στο Φορέα με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Διοικητικές Επιτροπές, με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εξέταση ενδικοφανών προσφυγών. Η σύνθεση και οι λοιπές αρμοδιότητες των Επιτροπών αυτών καθορίζονται με την ίδια ως άνω απόφαση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η αποζημίωση των συμμετεχόντων στις εν λόγω επιτροπές.

Μέχρι τη σύσταση των επιτροπών αυτών, συνεχίζουν να λειτουργούν οι Διοικούσες Επιτροπές του Ε.Τ.Α.Α., μόνο όσον αφορά στην εξέταση και λήψη απόφασης επί αιτήσεων θεραπείας, οι Τοπικές Διοικητικές Επιτροπές του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του Ο.Α.Ε.Ε. καθώς και τα αρμόδια όργανα του άρθρου 40 του Καταστατικού Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών, όπως ισχύει. Τα ως άνω όργανα αποτελούν Διοικητικές Επιτροπές του Ε.Φ.Κ.Α. και διέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις εφαρμοζόμενες αναλόγως. Για τους λοιπούς εντασσόμενους φορείς, στους οποίους προβλέπεται από τη νομοθεσία που τους διέπει η διαδικασία ενδικοφανών προσφυγών, και μέχρι τη σύσταση των ανωτέρω επιτροπών, ορίζεται ότι αρμόδιο για την εξέταση αυτών είναι το Δ.Σ του Ε.Φ.Κ.Α.

Με τον Οργανισμό του Ε.Φ.Κ.Α. θα επιτευχθεί η ουσιαστική ενοποίηση των υπηρεσιών των εντασσομένων φορέων κοινωνικής ασφάλισης, θα εξορθολογιστεί η διοικητική και λειτουργική οργάνωση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος της χώρας και θα αντιμετωπιστούν διοικητικές και οργανωτικές δυσλειτουργίες, όπως το υπέρογκο διοικητικό και λειτουργικό κόστος και η γραφειοκρατία.

Επίσης, προβλέπεται ότι ο Ε.Φ.Κ.Α. εξακολουθεί να εφαρμόζει την περί ΚΕ.Π.Α. νομοθεσία.

Τέλος, με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν εισήγησης του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., καταρτίζεται Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., στη βάση πορίσματος Επιτροπής που θα συγκροτηθεί από τον ανωτέρω

Υπουργό καθώς και Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α.

Άρθρο 53 Εντάξη φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α.

Στο άρθρο 53 προσδιορίζονται οι φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος θα λειτουργεί με ενιαία διοικητική και οικονομική οργάνωση. Συγκεκριμένα, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. οι φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί κύριας ασφάλισης και παροχών σε χρήμα, ώστε αυτός να καταστεί ενιαίος φορέας κοινωνικής ασφάλισης με ενιαίους κανόνες για όλους, όσοι υπάγονται στις καταστατικές του διατάξεις. Στο πλαίσιο ενοποίησης των καταβαλλόμενων παροχών, προβλέπεται ότι, όσες παροχές σε χρήμα καταβάλλονταν από φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς πρόνοιας που με το παρόν εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α., θα καταβάλλονται από τον Ε.Φ.Κ.Α. Για τον σκοπό αυτό θα διαχωριστεί η ή περιουσία των φορέων πρόνοιας που αντιστοιχεί στις σχετικές παροχές, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου για τον διαχωρισμό της περιουσίας. Επιπλέον, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ποσό του πάγιου πόρου του άρθρου 34 του ν. 2773/1999 (Α' 286), όπως επικαιροποιήθηκε με τα οριζόμενα στο άρθρο 132 του ν. 3655/2008 (Α' 58) καθώς και το ύψος του ποσού κάθε άλλου πόρου υπέρ του ΚΑΠ - ΔΕΗ που διατηρήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 44 του ν.3863/2010 (Α' 115) , το οποίο αποδίδεται στον Ε.Φ.Κ.Α. έναντι των παροχών σε χρήμα του Τμήματος Παροχών Πρόνοιας Ασφαλισμένων του πρώην ΚΑΠ - ΔΕΗ, τη χορήγηση των οποίων αναλαμβάνει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ο Ε.Φ.Κ.Α.

Άρθρο 54 Κ.Ε.Α.Ο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 54 προβλέπεται η μεταφορά και υπαγωγή του Κ.Ε.Α.Ο. στον Ε.Φ.Κ.Α. από 1.1.2017 με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια καθώς και με την υφιστάμενη οργανωτική του δομή και το προσωπικό του. Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από το Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α. ή από Υποδιοικητή του μετά από μεταβίβαση της αρμοδιότητας αυτής.

Η εν γένει λειτουργία του Κ.Ε.Α.Ο. καθορίζεται από την οικεία νομοθεσία και εξακολουθεί να ασκεί όλες τις ανατεθειμένες σε αυτό αρμοδιότητες κατά τα οριζόμενα σε αυτή.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θα εκδοθεί μέχρι 31.7.2016

καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ενοποίηση της εισπραξης ασφαλιστικών εισφορών και φορολογικών οφειλών, η οποία θα λάβει χώρα από 1.1.2017 και εφεξής.

Άρθρο 55 Ασφαλιστέα πρόσωπα

Με το άρθρο 55 προβλέπεται ότι ασφαλιστέα στον Ε.Φ.Κ.Α πρόσωπα είναι όλοι όσοι υπάγονταν στην ασφάλιση των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές τους διατάξεις και όσοι, μετά την εν λόγω ένταξη, αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα, καθώς και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους. Καθίσταται, δηλαδή, σαφές ότι η παρούσα ασφαλιστική μεταρρύθμιση διακρίνεται από παρελθούσες ενοποιήσεις φορέων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς παύει η διασπορά των ασφαλισμένων σε διαφορετικά ταμεία, με όλες τις επιμέρους διαφοροποιήσεις που αυτό συνεπαγόταν, όπως για παράδειγμα το επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών, και τίθενται οι βάσεις για την ουσιαστική ενοποίηση των κανόνων της κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 56 Πόροι

Στο άρθρο 56 προβλέπονται οι πόροι του Ε.Φ.Κ.Α, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την πραγμάτωση των σκοπών του και την αποτελεσματική λειτουργία του. Συγκεκριμένα, πόρους του Ε.Φ.Κ.Α. αποτελούν οι ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, οι πρόσοδοι της περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών, καθώς και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που προβλέπεται από διάταξη νόμου. Επιπλέον, οι πάσης φύσεως πόροι των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών αποτελούν πόρους του Ε.Φ.Κ.Α από την ημερομηνία ένταξής τους σε αυτόν. Τέλος, ο Ε.Φ.Κ.Α. ως διάδοχος φορέας εξακολουθεί να εισπράττει και να αποδίδει εισφορές και πάσης φύσεως πόρους που εισπράττονταν και αντίστοιχα αποδίδονταν σε τρίτους φορείς από τους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς του άρθρου 56 του παρόντος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 57 Διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α.

Στο άρθρο 57 ορίζονται τα όργανα Διοίκησης του Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα ορίζεται ότι όργανα Διοίκησης του νέου φορέα είναι ο Διοικητής και το Διοικητικό Συμβούλιο. Καθορίζονται τα προσόντα του Διοικητή και ο τρόπος διορισμού του. Συστήνονται θέσεις Υποδιοικητών, που επιλέγονται σύμφωνα με τις

διατάξεις του ν. 4369/2016 και ρυθμίζονται θέματα σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και λειτουργίας του.

Άρθρο 58 Συμβουλευτικές Επιτροπές

Στο άρθρο 58 προβλέπεται η σύσταση στο νέο φορέα Συμβουλευτικών Επιτροπών, στις οποίες εκπροσωπούνται οι συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις και επιστημονικοί φορείς, όπου αυτά υφίστανται, του οικείου κοινωνικού χώρου και οι οποίες συνδράμουν το Δ.Σ., μεταξύ άλλων, στον καθορισμό της δράσης και στη χάραξη γενικών κατευθύνσεων λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. Δεδομένου ότι στον Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται ανόμοιες κατηγορίες ασφαλισμένων προερχόμενοι από διαφορετικούς κοινωνικούς χώρους, με αποτέλεσμα να έχουν διακριτά συμφέροντα, επιδιώξεις και ανάγκες, κρίνεται απαραίτητη η εισαγωγή αυτού του νέου θεσμού, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπροσώπησή τους μέσω ενός ευέλικτου συλλογικού οργάνου, με ειδική εξειδίκευση ανά κατηγορία.

Με το ίδιο άρθρο δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προκειμένου να καθορίσει τη συγκρότηση, τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία ανάδειξης των δύο εκπροσώπων των ασφαλισμένων στο Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 59 Αρμοδιότητες Διοικητή - Άρθρο 60 Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Στις διατάξεις των άρθρων 59 και 60 καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή και του Διοικητικού Συμβουλίου αντίστοιχα.

Άρθρο 61 Προσωπικό γραφείων Διοικητή και Υποδιοικητών

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η σύσταση συγκεκριμένου αριθμού θέσεων Ειδικών Συμβούλων – Συνεργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στο γραφείο του Διοικητή και στα γραφεία των Υποδιοικητών για την υποβοήθηση στο έργο τους.

Για τα προσόντα, την πρόσληψη, αποχώρηση και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτού, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις περί των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης. Η δε πλήρωση των θέσεων αυτών προβλέπεται ότι μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλου του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Άρθρα 62 - 69

Στα εν λόγω άρθρα προβλέπεται η διοικητική οργάνωση του νέου φορέα, κυρίως σε επίπεδο Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων υπαγόμενων απευθείας στο

Διοικητή, προκειμένου ο Ε.Φ.Κ.Α. να μπορεί να λειτουργήσει κατά το μεταβατικό στάδιο, μέχρι την έναρξη της πλήρους λειτουργίας του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης με το νέο οργανισμό.

Έτσι, προβλέπεται σύσταση τμημάτων Γραμματείας Διοικητή και Υποδιοικητών, Διευθύνσεων Ειδικού Προγράμματος και Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Εσωτερικών Υποθέσεων και Γενικών Διευθύνσεων Εισφορών και Ελέγχων, Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης, Απονομής Συντάξεων, Καταβολής Παροχών Υγείας, Στρατηγικής και Ανάπτυξης, Πληροφορικής και Επικοινωνιών καθώς και Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων και Εργοδοτών.

Επίσης, περιγράφονται οι στρατηγικοί σκοποί και οι αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων καθώς και οι αρμοδιότητες των υπόλοιπων συνιστώμενων με τον παρόντα νόμο οργανικών μονάδων.

Άρθρο 70 Περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία

Με τις διατάξεις του άρθρου 70 καθορίζεται η περιουσία του νέου φορέα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του, η κινητή και ακίνητη περιουσία του καθώς και η διαδικασία κτήσης τους.

Ειδικότερα προβλέπεται ότι στον Ε.Φ.Κ.Α., ως καθολικό διάδοχο των εντασσόμενων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, περιέρχεται αυτοδικαίως το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού των εντασσόμενων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, ενώ ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών. Η μεταβίβαση της περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων και χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου πράξης ή συμβολαίου.

Σε περιπτώσεις συγκυριότητας περιουσιακών στοιχείων των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων με άλλους φορείς που δεν εντάσσονται σε αυτόν, ο διαχωρισμός της περιουσίας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από οικονομική μελέτη.

Η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων των εντασσομένων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και η αποτίμηση της αξίας τους ενεργείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από τις οικονομικές υπηρεσίες τους μέχρι την παύση της λειτουργίας τους, ή από ορκωτούς λογιστές, μετά από ανάθεση.

Στο υπόψη άρθρο προβλέπονται επίσης οι βασικοί κανόνες οικονομικής λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. Το λογιστικό και οικονομικό έτος του Ε.Φ.Κ.Α. ταυτίζεται με το ημερολογιακό. Οι οικονομικές υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α. καταρτίζουν τον Προϋπολογισμό του για το ενιαίο οικονομικό έτος της λειτουργίας του, ο οποίος περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα ετήσια έσοδα και έξοδα και μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εκτελείται υπό την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Φ.Κ.Α.. Ο Ε.Φ.Κ.Α. συντάσσει προϋπολογισμό, ισολογισμό - απολογισμό, τρείς λογιστικά βιβλία, παραστατικά και αρχεία διαχείρισης και εφαρμόζεται το διπλογραφικό σύστημα για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων, σύμφωνα με το Π.Δ. 80/1997 (ΦΕΚ 68 Α') και τις διατάξεις περί λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. Ο προϋπολογισμός εκτελείται υπό την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Φ.Κ.Α.

Για τη μεταβατική περίοδο έως την 1.1.2017, οπότε και άρχεται η λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α., εξακολουθούν να εκτελούνται οι εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί των εντασσομένων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών. Μέχρι την 31.12.2016 και με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκδίδεται και ο Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. μετά από πρόταση του Δ.Σ. του. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΦΕΚ Β' 1737/29.11.2006) κατά το μέρος που δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντα νόμου. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που προβλέπεται από το άρθρο 53 του Ν.4144/2013 (Α 88) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) αρχίζει από 1η Ιανουαρίου 2019. Η αναβολή της έναρξης εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α κρίνεται αναγκαία λόγω της επικείμενης διοικητικής και οικονομικής ανασυγκρότησης των Ταμείων και του αναγκαίου χρόνου προετοιμασίας του Ε.Φ.Κ.Α..

Επίσης προβλέπεται η συνέχιση εκκρεμών δικών που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις των εντασσομένων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, ενώ οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι του Ε.Φ.Κ.Α.

Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, για τη δυνατότητα ρύθμισης ειδικότερων θεμάτων για την εφαρμογή της διάταξης με την έκδοση αντίστοιχης Υπουργικής Απόφασης.

Άρθρο 71 Θέματα Προσωπικού

Στο άρθρο 71 ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης του νέου φορέα με μεταφορά προσωπικού από τους εντασσόμενους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Προβλέπεται ότι όλες οι κενές οργανικές θέσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, πλην εκείνων της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα, καταργούνται από την ημερομηνία ένταξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α., εκτός εάν έχει προκηρυχθεί η πλήρωσή τους.

Άρθρο 72 Θέματα προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής

Στο άρθρο 72 ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στα άρθρα 71 και 101. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ειδικά για την άσκηση αρμοδιοτήτων που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου Τομέα, η δυνατότητα και η διαδικασία απόσπασης στον Ε.Φ.Κ.Α. προσωπικού που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών από 1.1.2017 στον Ε.Φ.Κ.Α. κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου.

Άρθρο 73 Διατάξεις Ν.Α.Τ. και Ο.Γ.Α.

Στο άρθρο 73 προβλέπεται ότι ο καθορισμός του προσωπικού των Φορέων που δεν εντάσσονται με το παρόν στον Ε.Φ.Κ.Α., όπως το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α., θα ρυθμιστούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ η διάρθρωση των υπηρεσιών του αυτών, οι αρμοδιότητες των οργανικών τους μονάδων, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών κ.λ.π. θα ρυθμιστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αντίστοιχα. Επίσης, ορίζεται ότι για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασής τους οι υπάλληλοι του Ν.Α.Τ. υπάγονται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Κ.Α., ενώ για τους υπαλλήλους του Ο.Γ.Α. εξακολουθεί να ισχύει η οικεία νομοθεσία, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

Κεφάλαιο Στ' Τροποποίηση διατάξεων Ε.Τ.Ε.Α. και ρυθμίσεις Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Άρθρα 74—79

Με τα άρθρα 74-79 αντικαθίστανται και προστίθενται διατάξεις στον ν. 4052/2012 (Α' 41) για το Ε.Τ.Ε.Α., στο οποίο με το παρόντα νόμο εντάσσονται τα ταμεία,

τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί πρόνοιας. Κατ' επέκταση, το Ε.Τ.Ε.Α. μετονομάζεται σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» («Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.») και τροποποιούνται αντιστοίχως ο σκοπός, η διάρθρωση, η διοίκηση και η εν γένει λειτουργία του. Προς τούτο συνιστώνται δύο (2) κλάδοι, οι οποίοι λειτουργούν με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, και συγκεκριμένα: α) ο κλάδος επικουρικής ασφάλισης και β) ο κλάδος εφάπαξ παροχών, στους οποίους παρακολουθούνται αυτοτελώς οι εισφορές και οι παροχές ανά κλάδο. Μεταξύ των σκοπών του περιλαμβάνεται πλέον και η καταβολή εφάπαξ παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένου.

Αναφέρονται αναλυτικά τα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί πρόνοιας, τα ασφαλιστέα στο ταμείο πρόσωπα, οι πόροι, το οικονομικό σύστημα λειτουργίας και ο χρόνος ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης (παράγραφος 1) και για τον κλάδο εφάπαξ παροχών (παράγραφος 2), ώστε να συστηματοποιηθούν οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. μετά την ανωτέρω ένταξη.

Άρθρα 80- 81

Ειδικότερα, με τις διατάξεις των άρθρων 80- 81 καθορίζεται η νέα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ο τρόπος επιλογής του Διοικητή και δίνεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Φορέα να αποφασίζουν από κοινού σχετικά με την νέα οργανωτική διάρθρωση του Φορέα, τις αρμοδιότητες όλων των οργανωτικών μονάδων και κάθε άλλη σχετική με τη λειτουργία του λεπτομέρεια.

Επίσης, προβλέπεται ότι η παύση λειτουργίας των εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. φορέων Πρόνοιας διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και ότι τα υφιστάμενα όργανα διοίκησης του Ε.Τ.Ε.Α. παραμένουν και στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

Άρθρο 82 Θέματα οικονομικής λειτουργίας Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

Το άρθρο 82 τροποποιεί τον Ν. 4052/2012 (Α' 41), προσθέτοντας στον τελευταίο άρθρο 45Α. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι το λογιστικό και οικονομικό έτος του Κλάδου Πρόνοιας ταυτίζεται με το ημερολογιακό. Τα έσοδα και έξοδα προσδιορίζονται στον προϋπολογισμό του κλάδου Πρόνοιας που συντάσσεται ετησίως και εγκρίνεται μαζί με τον προϋπολογισμό του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης με απόφαση του

Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από έγκρισή του από το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Προβλέπεται η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας και ορίζεται ότι στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ισχύει και εφαρμόζεται ο κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α., οι διατάξεις περί Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 83 Θέματα προσωπικού εντασσομένων νομικών προσώπων

Το άρθρο 83 τροποποιεί το άρθρο 46 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) κατά τρόπο, ώστε να ρυθμίζονται θέματα προσωπικού του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., τοποθέτησης προϊσταμένων, ενώ προβλέπεται ότι εντός 15 ημερών από την έναρξη ισχύος της κ.υ.α. του άρθρου 81 του παρόντος λήγει αυτοδίκαια η θητεία των μελών των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων του Ε.Τ.Ε.Α. και των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών και συγκροτείται Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 84 Ενιαίος Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π

Το άρθρο 84 τροποποιεί το άρθρο 47 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εντός 6 μηνών από τη συγκρότηση των κλάδων επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και αναλογιστική μελέτη, να καταρτίσει τον Ενιαίο Κανονισμό Ασφάλισης και Παροχών για τους κλάδους του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Μέχρι δε την έκδοση του Κανονισμού αυτού εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων ταμείων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών και η γενικότερη νομοθεσία, όπως ισχύουν, εφόσον αυτά δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 85 Ειδικά Οικονομικά Θέματα Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π

Στο άρθρο 85 ρυθμίζονται θέματα οικονομικής οργάνωσης των εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) φορέων πρόνοιας, προκειμένου να καταστεί ομαλή η ένταξή τους σε αυτό. Ειδικότερα, προβλέπεται η ρύθμιση θεμάτων κατάρτισης και έγκρισης οικονομικών καταστάσεων για το διάστημα μέχρι 31.12.2016, η δυνατότητα ανάθεσής τους σε εξωτερικούς αναδόχους, η ισχύς των συμβάσεων των εντασσόμενων φορέων έναντι του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ως καθολικού διαδόχου αυτών, η εκτέλεση δαπανών κλπ.

Άρθρα 86 - 89

Στα υπόψη άρθρα ιδρύεται «Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων» (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.) ως ΝΠΙΔ που θα ασκεί από 1.1.2017 τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τέως Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του Ε.Τ.Ε.Α. Επιπλέον, ορίζεται η Διοίκηση του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. από 5μελή Διοικούσα Επιτροπή και προβλέπεται η σύνθεσή της και παρέχεται, επίσης, εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για να καθορίσει κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Ορίζονται ως πόροι του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. οι πρόσοδοι από τις εν γένει δραστηριότητες Εγγυοδοσίας – Πιστοδοσίας αρμοδιότητας της τέως Διεύθυνση Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., όπως αυτές προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Τέτοιες είναι οι πρόσοδοι που προέρχονται από προμήθειες εγγυητικών επιστολών κάθε είδους (συμμετοχής, καλής εκτέλεσης, προκαταβολής κλπ), που χορηγούνται υπέρ εργοληπτικών και μελετητικών επιχειρήσεων, εταιρικής νομικής μορφής, και σε ιδιώτες. Επίσης οι προερχόμενες από κεφάλαια και τόκους εγγυητικών επιστολών που καταπίπτουν, καθώς και από προμήθειες και τόκους προεξοφλήσεων πιστοποιήσεων.

Περαιτέρω, ορίζεται ότι το προσωπικό που υπηρετεί στη Διεύθυνση Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του Ε.Τ.Α.Α. παραμένει στο εν λόγω νομικό πρόσωπο, υπό τη νέα του μορφή, διατηρώντας την ίδια εργασιακή σχέση για το σύνολο των δικαιωμάτων της προηγούμενης υπηρεσιακής του κατάστασης, προκειμένου αυτό να ασκεί τις αρμοδιότητες που διατηρεί σύμφωνα με τα ως άνω. Προβλέπεται, δε, η δυνατότητα μεταφοράς προσωπικού από τον Ε.Φ.Κ.Α. με συνεκτίμηση αίτησης προτίμησης που δύναται να υποβάλει ο υπάλληλος. Όσον αφορά στα θέματα υπηρεσιακής κατάστασής τους, οι υπάλληλοι του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. υπάγονται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Κ.Α.

Άρθρο 90 Έναρξη ισχύος

Στο άρθρο 90 ορίζεται ότι ως έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου ΣΤ' περί Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. η 1.1.2017 εκτός αν ορίζεται άλλως από επί μέρους διατάξεις του.

Κεφάλαιο Ζ' Προνοιακές παροχές ηλικιωμένων και υπερηλίκων

Άρθρο 91 Προνοιακά Επιδόματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ηλικιωμένων και υπερηλίκων

Το άρθρο 94 αφορά στην καταβολή ειδικών προνοιακών επιδομάτων στους ανασφάλιστους υπερήλικες και στους συνταξιούχους σύνταξης γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 95 και 96 του παρόντος νόμου. Η δαπάνη για την καταβολή των ανωτέρω επιδομάτων βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 92 Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ.)

Το Ε.Κ.Α.Σ. αποτελεί μία μη ανταποδοτικού χαρακτήρα προνοιακή παροχή, που χορηγείται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ασφάλισης (πλην του Ο.Γ.Α.) και αποσκοπεί στην ενίσχυση του εισοδήματος των χαμηλοσυνταξιούχων και στη διασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης. Από την θέσπισή του με το άρθρο 20 του ν. 2434/1996 (Α'188), για πρώτη φορά με τον παρόντα νόμο, και δεδομένου του προνοιακού του χαρακτήρα, η καταβολή του επιβαρύνει εξ ολοκλήρου τον κρατικό προϋπολογισμό και συναρτάται με την συνδρομή στο πρόσωπο του συνταξιούχου συγκεκριμένου ορίου ηλικίας (προκειμένου για συνταξιούχους γήρατος και θανάτου, πλην των δικαιούχων τέκνων) και εισοδηματικών κριτηρίων, τα οποία προκύπτουν από το εκκαθαριστικό της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους.

Με την παρούσα διάταξη και δεδομένης της πρόβλεψης της παραγράφου Γ («Συμφωνία Δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων»), υποπαράγραφος 2.5.1, περίπτωση ii, υποπερίπτωση (ι) του ν. 4337/2015: α) τίθενται νέα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης του Ε.Κ.Α.Σ., β) προβλέπεται η αναπροσαρμογή των εισοδηματικών κριτηρίων με ΚΥΑ των Υπουργών Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών για κάθε έτος για το διάστημα 2017-2019 και η κατάργησή του την 1.1.2020.

Πέραν της ανωτέρω διαφοροποίησης στα εισοδηματικά κριτήρια, αναπροσαρμόζεται και το ποσό του επιδόματος που καταβάλλεται στους συνταξιούχους που δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης με βάση το χρόνο ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Έτσι, αποκαθίσταται η στρέβλωση που παρατηρείται, σημαντικός αριθμός συνταξιούχων, οι οποίοι δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης στην Ελλάδα και λαμβάνουν Ε.Κ.Α.Σ., να

λαμβάνουν ποσό, το ύψος του οποίου υπερβαίνει, το ποσό της σύνταξης που θα δικαιούνται με βάση το χρόνο ασφάλισής τους.

Μέσω της σταδιακής μείωσης του ποσού του επιδόματος, καθώς και των ποσών που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια της παραγράφου 1, η αντίστοιχη δαπάνη βαίνει μειούμενη, μέχρι την ολοκληρωτική κατάργησή της από 1.1.2020. Η κάλυψη των συνταξιούχων που θα απωλέσουν το σχετικό επίδομα θα αντισταθμιστεί από την ενεργοποίηση του μηχανισμού του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Άρθρο 93 Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επέρχεται ο εξορθολογισμός των διατάξεων της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ6 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222), με τις οποίες έγιναν αυστηρότερες οι προϋποθέσεις για χορήγηση σύνταξης στους ανασφάλιστους υπερήλικες από τον Ο.Γ.Α.. Συγκεκριμένα, με τις εν λόγω διατάξεις, μεταξύ των άλλων προϋποθέσεων για την χορήγηση ή την επαναχορήγηση της σύνταξης, περιλαμβάνονταν και η πρόβλεψη να μη λαμβάνουν ή να μη δικαιούνται οι ίδιοι σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Δημόσιο, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού. Η εφαρμογή της προϋπόθεσης αυτής είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή τη μη χορήγηση σύνταξης σε όσους ελάμβαναν σύνταξη από άλλο Φορέα ή το Δημόσιο, ακόμα και αν το ποσό ήταν πολύ μικρό.

Με την παρούσα ρύθμιση προτείνεται η χορήγηση πλέον από τον Ο.Γ.Α. ενός επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης συνταξιούχων στους ανασφάλιστους υπερήλικες, ακόμα και σε όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, με κριτήρια που έχουν γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση η παροχή χορηγείται, εφόσον οι ανασφάλιστοι υπερήλικες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Έχουν συμπληρώσει το 67^ο έτος της ηλικίας τους.

β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από το κατωτέρω στην παρ. 3 πλήρες ποσό του επιδόματος. Σε περίπτωση που η κατά τα ανωτέρω σύνταξη ή παροχή που λαμβάνουν είναι μικρότερη από το επίδομα, δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού της σύνταξης ή παροχής που λαμβάνουν από το επίδομα. Αν το ποσό που προκύπτει είναι μικρότερο από είκοσι (20) ευρώ δεν καταβάλλεται το επίδομα. Σε περίπτωση

μεταβολής του ποσού της σύνταξης ή της παροχής που λαμβάνουν από το εξωτερικό ή την Ελλάδα, αντίστοιχα, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να το δηλώσουν αμέσως, προκειμένου να τροποποιηθεί αναλόγως το ποσό του επιδόματος. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή από οποιοδήποτε φορέα του εξωτερικού, η νομισματική ισοτιμία λαμβάνεται υπόψη την 1^η εργάσιμη ημέρα του έτους κατά τη χορήγηση, την επαναχορήγηση ή την τροποποίηση του ποσού της παροχής που λαμβάνουν από τον αρμόδιο για την καταβολή αυτής φορέα, λόγω αλλαγής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από τον φορέα του εξωτερικού.

γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα (10) συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής.

δ. Το ποσό του επιδόματος καταβάλλεται πλήρες ή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 για όσους πληρούν αθροιστικά τα ανωτέρω κριτήρια και έχουν συμπληρώσει στη χώρα τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) πλήρη έτη διαμονής και μειώνεται κατά 1/35 για κάθε ένα (1) έτος που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στη χώρα.

ε. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημά τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ ή, στη περίπτωση εγγάμων, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ.

Εξαιρούνται της παροχής οι μοναχοί/ες, οι οποίοι διαμένουν σε Ιερές Μονές και συντηρούνται από αυτές και όσοι εκτίουν ποινή φυλάκισης και αυτοί των οποίων ο ή η σύζυγος λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερη από την παροχή.

2. Στο εισόδημα δεν υπολογίζεται:

α. Οι οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε Α.με.Α. λόγω της αναπηρίας τους.

β. Το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους.

γ. Το επίδομα ανεργίας

δ. Η διατροφή που καταβάλλεται σε ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο.

3. Περιουσιακά κριτήρια.

α. Ακίνητη περιουσία:

Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του αιτούντος σύμφωνα με τα ανωτέρω το επίδομα δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των 90.000 ευρώ.

β. Κινητή περιουσία:

Η αντικειμενική δαπάνη της κινητής περιουσίας του αιτούντος (επιβατικά ΙΧ, ΜΧ αυτοκίνητα ή και δίκυκλα) δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολό της, το ποσό των 6.000 ευρώ.

Στην παράγραφο 4 καθορίζεται το πλήρες ποσό του μηνιαίου επιδόματος, το οποίο ανέρχεται σε 360 Ευρώ και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παράγραφος 3.

Η ως άνω παροχή καταβάλλεται σε μηνιαία βάση για όσους δικαιούχους κάνουν αίτηση από την 1^η του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα. Εκκρεμείς αιτήσεις σε οποιοδήποτε στάδιο διοικητικής διαδικασίας, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, εξετάζονται με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Ποσά συντάξεων που εισπράχθηκαν μέχρι τη διακοπή της παροχής του ανασφάλιστου υπερήλικα, όπως προβλέπονταν από τις διατάξεις της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ.6. της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 δεν αναζητούνται.

Οι ανασφάλιστοι υπερήλικες που λαμβάνουν ήδη, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, παροχή από τον Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1296/1982, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012, εξακολουθούν να λαμβάνουν την παροχή, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση διατάξεις του τελευταίου.

Κατά της απόφασης περί απονομής ή μη του παρόντος επιδόματος χωρεί ένσταση ενώπιον του οργάνου εξέτασης ενστάσεων του άρθρου 40 του Π.Δ. 78/1998 (ΦΕΚ 72/Α/7.4.1998) «Καταστατικό Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών», εντός προθεσμίας τριών μηνών, αρχομένης από την κοινοποίηση της απόφασης στον αιτούντα. Το ως άνω όργανο υποχρεούται να αποφανθεί επί της ένστασης μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 69 του ν.4144/2013 (Α' 88) εφαρμόζονται και στο παρόν άρθρο.

Κεφάλαιο Η' Διαχρονικό Δίκαιο

Άρθρο 94 Ειδικές διατάξεις για θέματα παροχών

Με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, αποσαφηνίζεται το νομικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο κρίνονται οι αιτήσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης. Όπως είναι γνωστό, μέχρι 31.12.2014, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης εφαρμόζονταν οι καταστατικές διατάξεις κάθε φορέα ασφάλισης, ενώ με το ν.3863/2010 θεσπίστηκε διαφορετικός τρόπος υπολογισμού της σύνταξης, ο οποίος μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμοστεί από τους ασφαλιστικούς φορείς. Με το παρόν σχέδιο νόμου καθιερώνεται νέος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης, ο οποίος προβλέπει την εθνική και την ανταποδοτική σύνταξη.

Προκειμένου, λοιπόν, να αποφευχθούν τυχόν συγχύσεις σχετικά με το νομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση, κρίνεται αναγκαία η παρούσα διάταξη, με την οποία διευκρινίζεται ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, για τις εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης, που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις που ίσχυαν σε κάθε φορέα ασφάλισης μέχρι 31.12.2014, ενώ για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες πριν τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις, αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον νόμο αυτό.

Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των ώριμων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, όσων δηλαδή υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης τα έτη 2016, 2017 και 2018, ώστε, σε περίπτωση που με τον προβλεπόμενο από το παρόντα νόμο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης τα ποσά συντάξεων υπολείπονται του ποσού της σύνταξης που θα χορηγείτο με το προϊσχύσαν καθεστώς κατά ποσοστό άνω του 20%, καταβάλλεται στο δικαιούχο ένα ποσοστό της διαφοράς αυτής ως προσωπική διαφορά.

Με την παρ. 3 διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση ήδη συνταξιούχων που λαμβάνουν από τους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς και κλάδους περισσότερες της μίας σύνταξης λόγω επέλευσης του ίδιου ασφαλιστικού κινδύνου, δικαιούνται από τον Ε.Φ.Κ.Α. σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων αυτών, ενώ αν οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετική αιτία, ο Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλει αυτές χωριστά.

Στην παρ. 4 ορίζεται η κατάργηση της Ειδικής Προσαύξησης του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) από 1.1.2016. Οι ασφαλισμένοι του ταμείου κατέβαλαν ένα επιπλέον ποσό προκειμένου να υπάρξει προσαύξηση της σύνταξης. Δεδομένου ότι οι ασφαλισμένοι έχουν καταβάλλει επιπλέον εισφορές, το ποσό αυτό θα προσμετράται κατά τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης. Ο προσδιορισμός του ποσού της προσαύξησης της σύνταξης θα προκύψει με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής βάσει σχετικής οικονομικής αναλογιστικής μελέτης, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις επιπλέον καταβληθείσες εισφορές για τον κλάδο, τον αντίστοιχο χρόνο καταβολής τους καθώς και τα έτη καταβολής της παροχής λόγω των προσαυξήσεων.

Στην παρ. 5 ορίζεται η κατάργηση του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) από 1.1.2016. Οι ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α.Υ. ασφαλιζόνταν προαιρετικά στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων, προκειμένου να λάβουν προσαυξημένη συνταξιοδοτική παροχή. Ο προσδιορισμός του ύψους της προσαύξησης θα προκύψει με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής βάσει σχετικής οικονομικής αναλογιστικής μελέτης, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις εισφορές υπέρ της προσαύξησης, τον αντίστοιχο χρόνο καταβολής τους καθώς και τα έτη καταβολής της παροχής λόγω της προσαύξησης.

Άρθρο 95 Παραγραφή αξιώσεων ΕΦΚΑ - Αναλογική Εφαρμογή διατάξεων-Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Δεδομένου ότι με τον παρόντα νόμο λαμβάνει χώρα για πρώτη φορά η ουσιαστική ενοποίηση των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και προκειμένου η ένταξή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα, στο άρθρο 95 ρυθμίζονται ζητήματα για χρέη προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο 1, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι απαιτήσεις από μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές προς τους Φορείς

Κοινωνικής Ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. υπόκεινται σε εικοσαετή παραγραφή.

Άρθρο 96 Παροχές ΕΤΕΑΕΠ – Αναπροσαρμογή καταβαλλόμενων συντάξεων

Κύριος σκοπός του άρθρου 96 είναι η αντιμετώπιση των συσσωρευμένων δομικών ελλειμμάτων του Ε.Τ.Ε.Α. και ο καθορισμός των συνταξιοδοτικών παροχών του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης με βάση την αρχή της ανταποδοτικότητας ανάλογα με τις συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου. Προς το σκοπό αυτό, εισάγεται μηχανισμός εξισορρόπησης για την αντιμετώπιση πιθανών ελλειμμάτων που θα δίνει τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των συντάξεων και χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης. Ο ως άνω μηχανισμός εξασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ε.Τ.Ε.Α. και εγκαθιδρύει αντιστοιχία μεταξύ εισφορών και παροχών. Παράλληλα, προβλέπεται αναπροσαρμογή των καταβαλλόμενων συντάξεων με γνώμονα την προστασία των μεσαίων και χαμηλότερων συντάξεων αλλά και την αποκατάσταση της αρχής της αναλογικότητας εισφορών-παροχών, με δεδομένο ότι ένα μεγάλο ποσοστό επικουρικών συντάξεων υπολογίστηκε βάσει ποσοστών αναπλήρωσης που παραβίαζαν βασικές αναλογιστικές αρχές ισορροπίας μεταξύ τους.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου 99 αντικαθίσταται το άρθρο 42 του ν. 4052/2012 (Α' 41). Ειδικότερα, το ποσό της καταβαλλόμενης επικουρικής σύνταξης των ασφαλισμένων του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.) ορίζεται βάσει δύο παραγόντων. Πρώτον, των δημογραφικών δεδομένων που προκύπτουν από εγκεκριμένους αναλογιστικούς πίνακες θνησιμότητας. Δεύτερον, του πλασματικού ποσοστού επιστροφής που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές. Το ως άνω ποσοστό θα υπολογίζεται βάσει της ποσοστιαίας μεταβολής των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων.

Για την αντιμετώπιση πιθανών ελλειμμάτων θα λειτουργεί μηχανισμός εξισορρόπησης οποίος θα περιλαμβάνει και χρήση περιουσιακών στοιχείων και αποθεματικών.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέχρι 1.6.2016, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (Ε.Α.Α.). Με την ως άνω Υπουργική Απόφαση εξειδικεύονται οι τεχνικές παράμετροι καθώς και άλλα θέματα

λεπτομερειακού χαρακτήρα, για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Όσον αφορά στον υπολογισμό του ποσού της επικουρικής σύνταξης, γίνεται διάκριση μεταξύ ασφαλισμένων από 1.1.2014 και ασφαλισμένων μέχρι 31.12.2013 που καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εντεύθεν. Για τους ασφαλισμένους από 1.1.2014 και εφεξής, το ποσό της επικουρικής σύνταξης υπολογίζεται βάσει των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013 που καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εντεύθεν, το ποσό της σύνταξης ισούται με το άθροισμα των εξής δύο τμημάτων: i) το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014 υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε 0,45% υπολογιζομένου επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης, ii) το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.

Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την δημοσίευση του νόμου επικουρικές συντάξεις αναπροσαρμόζονται με εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται, μετά την αναπροσαρμογή, το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης του αυτού προσώπου να είναι κατώτερο των 1300 Ευρώ. Για τον καθορισμό του κατώτατου ορίου, προσμετρούνται το καταβαλλόμενο ποσό, η εισφορά υγειονομικής περιθαλψής και η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 99. Κάθε άλλη γενική και ειδική διάταξη καταργείται. Περαιτέρω, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και όσον αφορά σε επικουρικές συντάξεις που θα εκδοθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καταργούνται τα κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων, όπως ισχύουν. Η χορήγηση των επικουρικών συντάξεων γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του νόμου αυτού.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η εργάσιμη ημέρα, κατά την οποία θα καταβάλλονται οι

συντάξεις του Ε.Τ.Ε.Α.. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 97 Εισφορές επικουρικής ασφάλισης

Με τις διατάξεις του άρθρου 97 και προς το σκοπό αντιμετώπισης των συσσωρευμένων δομικών ελλειμμάτων του Ε.Τ.Ε.Α., σε συνδυασμό με τον μηχανισμό αναπροσαρμογής του προηγούμενου άρθρου εισάγεται, για το χρονικό διάστημα από 1.6.2016 μέχρι και 31.5.2022, μεταβατική αύξηση του ποσού της μηνιαίας εισφοράς στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.). Περαιτέρω, αποβλέποντας στην ίση μεταχείριση των ασφαλισμένων, η αύξηση της μηνιαίας εισφοράς αφορά τόσο τους ασφαλισμένους προ 1.1.1993 όσο και τους ασφαλισμένους μετά την 1.1.1993. Συγκεκριμένα, από 1.6.2016 μέχρι και 31.5.2019, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς αναπροσαρμόζεται σε 3,5% για τον ασφαλισμένο και 3,5% για τον εργοδότη επί των πάσης φύσεως αποδοχών του εργαζόμενου, σύμφωνα με άρθρο 38. Από 1.6.2019 μέχρι και 31.5.2022 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς αναπροσαρμόζεται σε 3,25% για τον ασφαλισμένο και 3,25% για τον εργοδότη επί των πάσης φύσεως αποδοχών του εργαζόμενου, σύμφωνα με άρθρο 38. Μετά την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά την 31.12.2015.

Αντιστοίχως, εισάγεται, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 και για μία εξαετία, αύξηση του ποσού της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των αυταπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993. Συγκεκριμένα, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς αναπροσαρμόζεται σε 7% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 40. Μετά το πέρας της εξαετίας, η μηνιαία εισφορά διαμορφώνεται στο ύψος που ίσχυε κατά την 31.12.2015. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος, εντός της τριετίας, κατά την οποία θα εφαρμοστεί η αύξηση της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α., το ύψος της εισφοράς μπορεί να μειωθεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εφόσον υπάρξει αύξηση στην εισπραξιμότητα των εισφορών.

Η διάταξη της παρ. 4 του παρόντος άρθρου κρίνεται επιβεβλημένη για λόγους σεβασμού της αρχής της ισότητας που προάγεται από την εγκαθίδρυση ενός ενιαίου διαχειριστικού συστήματος για όλους και για λόγους διασφάλισης της βιωσιμότητας των ταμείων.

Άρθρο 98 Μεταβατική ρύθμιση – εισφορές αυτοαπασχολούμενων προερχόμενων από το Ε.Τ.Ε.Α.

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εισάγεται μεταβατική, ευνοϊκότερη ρύθμιση για τους αυτοαπασχολούμενους που προέρχονται από το Ε.Τ.Α.Α., ενόψει της μεγαλύτερης εισφοροδοτικής επιβάρυνσης που συνεπάγεται για ορισμένους από αυτούς ο νόμος. Συγκεκριμένα, για το χρονικό διάστημα από την 1.1.2017 έως και την 31.12.2019, τα ποσά των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών των ανωτέρω ασφαλισμένων για τους φορείς κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης, όπως διαμορφώνονται μετά τον, σύμφωνα με το άρθρο 39, υπολογισμό, προσαρμόζονται μειούμενα σύμφωνα με πίνακα που συνοδεύει το παρόν άρθρο. Σε καμία περίπτωση το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς για τους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης, δεν δύναται να υπολείπεται, ακόμη και μετά την εφαρμογή των ανωτέρω προσαρμογών, του ποσού που προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του παρόντος νόμου.

Οι ανωτέρω μειώσεις εφαρμόζονται αναλογικά και στους ασφαλισμένους με ασφάλιση μικρότερη της πενταετίας, αυτοαπασχολούμενους που υπάγονται ή θα υπάγονται βάσει των ειδικών, γενικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στο Ε.Τ.Α.Α, για το διάστημα από την 1.1.2017 έως και την 31.12.2019, και των οποίων το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την ασκούμενη δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος είναι άνω των 4.922 €. Ειδικά για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων, η προσαρμογή ύψους 50% εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το φορολογητέο εισόδημα ανέρχεται μεταξύ 4.922 και 13.000 €. Σε καμία περίπτωση το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς για τους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης, δεν δύναται να υπολείπεται, ακόμη και μετά την εφαρμογή των ανωτέρω προσαρμογών, του ποσού που προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 39.

Σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι η ελάφρυνση του ασφαλιστικού κόστους για τον κλάδο των αυτοαπασχολούμενων, ιδιαίτερα εν όψει των εξαιρετικά δυσμενών συνθηκών της ελληνικής οικονομίας και σε συνδυασμό με τα υψηλά φορολογικά, και άλλα, βάρη που έχουν επωμιστεί. Παράλληλα, το ύψος της μείωσης του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών είναι αντιστρόφως ανάλογο της εισοδηματικής κλίμακας που υπάγεται ο εκάστοτε ασφαλισμένος, ώστε να δίδεται μεγαλύτερη

ελάφρυνση στα χαμηλότερα εισοδήματα, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις καθενός και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Απώτερος σκοπός της ρύθμισης είναι η συνολική φορολογική και ασφαλιστική επιβάρυνση των αυτοαπασχολούμενων να μην είναι δυσανάλογα μεγάλη, να εγγυάται στους ασφαλισμένους ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερο του εισοδήματός τους προ ασφαλιστικών εισφορών και φορολόγησης, και να μην παρέχει αντικίνητρα για επαγγελματική δραστηριότητα.

Άρθρο 99 Μεταβατική διάταξη για συνταξιοδοτικές παροχές ασφαλιζομένων στον Ο.Γ.Α.

Με τη προτεινόμενη ρύθμιση ορίζονται μεταβατικές διατάξεις για τη συνταξιοδότηση των αγροτών που έχουν καταβάλλει εισφορές, σύμφωνα με το άρθρο 40 του νόμου, λόγω της αλλαγής του συστήματος εισφορών και παροχών. Ειδικότερα, για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2017 έως 31.12.2017 το ποσό της σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο επιμέρους ποσών: κατά ποσοστό 93,80% από το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του Ο.Γ.Α., όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος με την επιφύλαξη του άρθρου 40 και κατά ποσοστό 6,20% από το άθροισμα της εθνικής και τις ανταποδοτικής σύνταξης, στο ύψος που διαμορφώνονται ανάλογα με το έτος συνταξιοδότησης.

Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2018 έως 31.12. 2030 το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 12,90%, 19,60%, 26,30%, 33%, 39,70%, 46,40%, 53,10%, 59,80%, 66,50%, 73,20%, 79,90, 86,60%, 93,30% αντίστοιχα. Το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του Ο.Γ.Α. όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 87,10%, 80,40%, 73,70%, 67,00%, 60,30%, 53,60%, 46,90% 40,20% 33,50%, 26,80%, 20,10%, 13,40% και 6,70% αντίστοιχα.

Όσοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.20 31 και στο εξής λαμβάνουν ολόκληρο το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης.

Άρθρο 100 Γενικές Μεταβατικές Διατάξεις Ε.Φ.Κ.Α.

Στο άρθρο 100 ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. κατά το διάστημα από την ψήφιση του νόμου μέχρι τη θέση σε πλήρη ισχύ του οργανισμού την 1.1.2017, το οποίο συνιστά και το μεταβατικό στάδιο μέχρι την παύση λειτουργίας των

εντασσομένων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών που διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τέτοια θέματα είναι η συγκρότηση προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου, οι αρμοδιότητές του, ο διορισμός προσωρινού Διοικητή και οι αρμοδιότητές του, τρόπος κατάρτισης του πρώτου ισολογισμού - απολογισμού κλπ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως διαπιστώνεται η μεταφορά των αρμοδιοτήτων των συντάξεων του Δημοσίου που περιέχονται στον Ε.Φ.Κ.Α. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 48 έως 53 του π.δ. 111/2014.

Ορίζεται ρητά ότι μέχρι την ημερομηνία ένταξης στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο, οι εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις τους, κατά το μέρος που αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

Με την ένταξη των ως άνω φορέων στον Ε.Φ.Κ.Α. καταργούνται αυτοδίκαια οι θέσεις των Διοικητών, Υποδιοικητών, Προέδρων των Διοικητικών Συμβουλίων καθώς και των Διοικητικών Συμβουλίων τους, δεδομένης της ενιαίας πλέον διοίκησης του ενιαίου φορέα. Ρητά εξαιρούνται τα όργανα Διοίκησης του Ν.Α.Τ. και του Ο.Γ.Α., η νομική προσωπικότητα των οποίων διατηρείται για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς λειτουργούν κατά το μεταβατικό διάστημα με την υφιστάμενη οργανωτική τους δομή εφαρμόζοντας τις διατάξεις του παρόντος νόμου που τίθενται σε ισχύ κατά το χρόνο αυτό.

Ορίζεται δε ότι εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος συντάσσεται ο πρώτος προϋπολογισμός του Ε.Φ.Κ.Α., ενώ μέχρι 31.12.2016 προκειμένου η ένταξη των ασφαλιστικών ταμείων στον Ε.Φ.Κ.Α. να βασίζεται σε εγκεκριμένα και ακριβή στοιχεία με στόχο την ικανοποίηση των αρχών της ειλικρίνειας και της αντικειμενικότητας, καταρτίζονται και εγκρίνονται προβλεπόμενες οικονομικές καταστάσεις των εντασσόμενων φορέων για την περάτωση των οικονομικών χρήσεών τους για την περίοδο έως 31.12.2016.

Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τις εν λόγω οικονομικές καταστάσεις συντάσσουν οι αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του διαδόχου φορέα Ε.Φ.Κ.Α., ενώ το σχετικό έργο μπορεί σε περιπτώσεις διαπίστωσης αντικειμενικών δυσχερειών π.χ. έλλειψη προσωπικού, να ανατεθεί κατά τις νόμιμες διαδικασίες σε εξωτερικούς αναδόχους.

Επειδή οι εν λόγω Φορείς αντιμετωπίζουν αντικειμενικές δυσκολίες στην κατάρτιση του απολογισμού και προκειμένου να καταστεί δυνατή η απρόσκοπτη χρηματοδότησή τους, θεσπίζεται διάταξη που προβλέπει την εξάντληση της υποχρέωσης αναφορικά με τα οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, με την υποβολή όσων προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 157 του ν.4270/2014 (Α 143), όπως ισχύει σήμερα, ώστε να θεωρούνται ως απολογιστικά στοιχεία (προσωρινός απολογισμός κλειόμενης χρήσης) οι δημοσιονομικές αναφορές που υποβάλλονται από τους ανωτέρω Φορείς στις αρμόδιες Υπηρεσίες των Υπουργείων Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157 του ν. 4270/2014 (Α 143), όπως ισχύει.

Παρέχεται δε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α. ώστε να ρυθμιστεί κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού. Ειδικά για τα ζητήματα συντάξεων του Δημοσίου στην ως άνω απόφαση προβλέπεται ότι συμπράττει ο Υπουργός Οικονομικών.

Άρθρο 101 Μεταβατικές διατάξεις για θέματα προσωπικού Ε.Φ.Κ.Α.

Στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης του Ε.Φ.Κ.Α. κατά το ως άνω μεταβατικό στάδιο. Ειδικότερα, το διάστημα αυτό ο Ε.Φ.Κ.Α. θα λειτουργεί μόνο με εκείνες τις οργανικές μονάδες, οι οποίες είναι αναγκαίες για την επίτευξη του σκοπού του κατά τη μεταβατική αυτή περίοδο, ήτοι για την ένταξη σε αυτόν των φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53 και για την πλήρη λειτουργία του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος.

Ενόψει των ανωτέρω, ρυθμίζονται στο άρθρο αυτό οι διαδικασίες στελέχωσης των ως άνω απαραίτητων υπηρεσιών, η οποία πρέπει να λάβει χώρα κατά αψάτατο όριο μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του νόμου, και ιδίως της Διεύθυνσης Ειδικού Προγράμματος, η οποία λόγω της σπουδαιότητας του σκοπού της και κατ' επέκταση των αυξημένων αρμοδιοτήτων της θα αποτελέσει και την κύρια οργανική μονάδα του Ε.Φ.Κ.Α. κατά το μεταβατικό διάστημα.

Επιπλέον, με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται και θέματα τοποθέτησης προϊσταμένων κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, για την οποία θα τηρηθεί το κριτήριο της αρχαιότητας ανά επίπεδο, μέχρι την επιλογή τους, κατόπιν αξιολόγησης, σύμφωνα με τον ν. 4369/2016, καθώς και λειτουργίας Υπηρεσιακού και Πειθαρχικού Συμβουλίου. Προβλέπεται, δε, να μεταφορά στον Ε.Φ.Κ.Α. δικηγόρων με έμμισθη εντολή από τους εντασσόμενους φορείς.

Κεφάλαιο Θ' Λοιπές Διατάξεις Κοινωνικοασφαλιστικού

Άρθρο 102 Εισφορά υπέρ συλλογικών οργάνων συνταξιούχων

Στόχος της ρύθμισης είναι η οικονομική αυτάρκεια των συλλογικών οργάνων εκπροσώπησης των συνταξιούχων χωρίς να υπάρχει ανάγκη κρατικής οικονομικής ενίσχυσης. Η κράτηση υπέρ των συλλογικών οργάνων ορίζεται ως προαιρετική καθώς προβλέπεται η δυνατότητα δήλωσης μη παρακράτησης της εισφοράς για την στήριξη της λειτουργίας των συνταξιοδικών συλλογικών οργάνων.

Άρθρο 103 Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι παροχές που έχουν εισπραχθεί από ασφαλισμένους και συνταξιούχους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αχρεώστητα, χωρίς δηλαδή να τις δικαιούνται, επιστρέφονται εντόκως προς 5%. Έχοντας ως δεδομένο ότι τα επιτόκια του τραπεζικού τομέα παρουσιάζουν πτωτική τάση κρίνεται σκόπιμη η μείωση του επιτοκίου των ασφαλιστικών ταμείων που βαραίνει την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών και γι' αυτό κρίνεται σκόπιμο να μην υπερβαίνει το 3%.

Με έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης παρέχεται δυνατότητα για ανακαθορισμό του επιτοκίου, ώστε να εναρμονίζεται στην κάθε φορά ισχύουσα τάση στην τραπεζική αγορά.

Επίσης με την προτεινόμενη διάταξη καθίσταται σαφές το δικαίωμα της υπηρεσίας προς αναζήτηση των παροχών που καταβλήθηκαν αχρεώστητα. αναζητείται σύμφωνα με τις διατάξεις Παράλληλα όμως εισάγει σαφή διάκριση των περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν συντρέχει υπαιτιότητα του λαβόντος και σε εναρμόνιση με τη σχετική νομολογία απαλλάσσει από την έντοκη επιστροφή, όσους εισέπραξαν καλόπιστα.

Ο συμψηφισμός της οφειλής προς στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με παροχές που δικαιούται ο οφειλέτης, π.χ παρακράτηση από τη σύνταξη, παράλληλα με την εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ διευκολύνει τον υπόχρεο για την αποπληρωμή του χρέους και διασφαλίζει τις απαιτήσεις του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Η πρόβλεψη για έκδοση απόφασης καταλογισμού από τον Διευθυντή διασφαλίζει τη νομιμότητα της διοικητικής διαδικασίας προκειμένου να ασκούνται τα προβλεπόμενα, από το νόμο, ένδικα μέσα.

Άρθρο 104 Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι εισφορές που έχουν καταβληθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αχρεώστητα, κυρίως από εργοδότες, επιστρέφονται σε αυτούς εντόκως προς 5% , χωρίς να ελέγχεται τυχόν υπαιτιότητα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για την καταβολή αυτή. Το επιτόκιο αυτό που είναι αρκετά υψηλό ιδιαίτερα στην παρούσα οικονομική συγκυρία, κατά την οποία τα επιτόκια έχουν πτωτική τάση, περίπου 1%, προφανώς θεσμοθετήθηκε για άλλες εποχές που τα τραπεζικά επιτόκια κυμαινόταν άνω του 23%. Υπάρχουν εργοδότες που καταβάλλουν εισφορές κατά πολύ μεγαλύτερες από αυτές που οι ίδιοι δηλώνουν στις μηνιαίες Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις, πιθανόν εκ παραδρομής.

Περαιτέρω, το υψηλό επιτόκιο με το οποίο επιστρέφει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ποσά, πιθανόν να οδηγεί σε παραβατικές συμπεριφορές.

Έπειτα από έλεγχο του μηχανογραφικού αρχείου του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, διαπιστώθηκαν ενδεικτικά τα εξής:

Εργοδότες καταβάλουν εισφορές στο ΙΚΑ κατά πολύ μεγαλύτερες από αυτές που οι ίδιοι δηλώνουν στις μηνιαίες Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις και μάλιστα το επαναλαμβάνουν για περισσότερες φορές,. Σε συνέχεια αιτούνται την έντοκη επιστροφή αυτών.

Έχουν επιστραφεί τόκοι, οι οποίοι ανέρχονται μέχρι και του ποσού των 150.000 €, καθώς και ποσά σε εργολάβους, εντόκως, από εκτέλεση Δημοσίων έργων. Τίθεται θέμα αν δηλώνεται στην εφορία τόσο το επιστρεφόμενο ποσό εισφορών, όσο και το ποσό που έλαβαν ως τόκο.

Κατά συνέπεια, στην παρούσα οικονομική συγκυρία κρίνεται σκόπιμο να επιστρέφονται ποσά που καταβλήθηκαν αχρεώστητα από τους εργοδότες, χωρίς καθόλου τόκο. Θα επιστρέφονται ποσά μόνο μετά από συμφωνισμό:

- α) με τις τρέχουσες εισφορές βάσει ΑΠΔ στα πλαίσια ενός εξαμήνου(ή έτους) από την αχρεώστητη καταβολή.
- β) με λοιπές βεβαιωμένες οφειλές προς το ΙΚΑ
- γ) με βεβαιωμένες οφειλές στα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία, και
- δ) στις οικονομικές υπηρεσίες του Κράτους

Στις περιπτώσεις έκδοσης αμετάκλητης απόφασης και ακύρωσης πράξεων καταλογισμού εισφορών, μπορεί να γίνει έντοκη επιστροφή, προτείνεται δε ως επιτόκιο το εκάστοτε ισχύον τραπεζικό επιτόκιο

Τέλος, επειδή υπάρχουν διατάξεις που προβλέπουν έντοκη επιστροφή είτε ρητά είτε με παραπομπή στο άρθρο 27, προτείνεται η κατάργηση και αυτών των διατάξεων.

Άρθρο 105 Ασφαλιστική ενημερότητα κοινοφελών επιχειρήσεων

Λόγω της καθυστέρησης των μεταβιβαστικών πληρωμών προς τις κοινοφελείς επιχειρήσεις του αρ. 252 του Ν.3463/06, αυτές δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις με αποτέλεσμα να μην τους παρέχεται ασφαλιστική ενημερότητα και να μην μπορούν να είναι συνεπείς ούτε στις υποχρεώσεις τους απέναντι σε κρατικούς φορείς και εργαζόμενους ούτε στην εκπλήρωση των λειτουργικών σκοπών τους. Η διάταξη αυτή θα επιτρέψει την ομαλοποίηση της χρηματοδοτικής ροής για την εκπλήρωση των νόμιμων υποχρεώσεων και των σκοπών των επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 106 Ασφαλιστική ενημερότητα ΕΑΣ

Με την πρώτη παράγραφο χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητας στην ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 , προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα είσπραξης οφειλομένων από το Ελληνικό Δημόσιο αλλά και η δυνατότητα συμμετοχής της σε δημόσιους διαγωνισμούς, εξασφαλίζοντας έτσι τις ελάχιστες αρχικές προϋποθέσεις προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες διάσωσης και ανασυγκρότησης της εταιρείας στο πλαίσιο του άρθρου 346 ΣΛΕΕ.

Με τη δεύτερη παράγραφο χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.), προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης που έχει συναφθεί με την πρώτη, για την παραγωγή υλικών τα οποία αποτελούν απαραίτητο μέρος πυρομαχικών, τα οποία προορίζονται για την κάλυψη επείγουσών επιχειρησιακών αναγκών των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, στο πλαίσιο και κατά την έννοια του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 107 Θωράκιση ελεγκτικών μηχανισμών αγοράς εργασίας

Δεδομένου οι Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ και τα ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αντιμετωπίζουν τους ίδιους κινδύνους και χρήζουν της ίδιας προστασίας κρίνεται σκόπιμη η επέκταση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 17 του

N.3996/2011 και για τους υπαλλήλους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ασκούν ελέγχους της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας.

Άρθρο 108 Πρόσβαση ΚΕΑΟ στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών

Με τις διατάξεις του άρθρου 108 παρέχεται στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) που ιδρύθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η δυνατότητα αυτοματοποιημένης πρόσβασης στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.), ώστε να εξασφαλίζεται η άμεση συνεργασία και η απευθείας διασύνδεσή του με τα πιστωτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών, με τους όρους, τη διαδικασία και τους περιορισμούς που προβλέπονται για τις λοιπές αρχές και υπηρεσίες που έχουν υπαχθεί στο σύστημα αυτό.

Με το άρθρο 62 παράγραφος 1 του Ν.4170/2013 (ΦΕΚ Α 163) θεσμοθετήθηκε το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.), το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε φορείς του Δημοσίου που ασκούν ελεγκτικό και διακτικό έργο, αυτοματοποιημένης πρόσβασης σε ορισμένα στοιχεία τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών πληρωμών και δανείων.

Το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) που ιδρύθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, δεν περιλήφθηκε μεταξύ των αρχών και υπηρεσιών που έχουν υπαχθεί στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.) καθόσον συστάθηκε μεταγενέστερα, με το ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α 167).

Στο σκοπό του ΚΕΑΟ, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 περιλαμβάνονται η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης με ενιαίες διαδικασίες, η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των οφειλετών των Ασφαλιστικών Οργανισμών (μητρώο οφειλετών), ο προσδιορισμός του ύψους των οφειλόμενων ποσών, της αιτίας και της χρονικής περιόδου που ανάγονται.

Κατά συνέπεια με βάση το σκοπό του και λόγω του δημόσιου χαρακτήρα του, το ΚΕΑΟ πρέπει να συμπεριληφθεί μεταξύ των φορέων που έχουν αυτοματοποιημένη πρόσβαση στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.), με στόχο την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εκτέλεση του έργου για το οποίο συστάθηκε.

Άρθρο 109 Διάκριση ασφαλιστικών οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης

Με το άρθρο 109 θεσμοθετείται η διαδικασία εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων Ληξιπρόθεσμες οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από εκείνες που πραγματικά και εμπειριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, προκειμένου οι φορείς να διαθέτουν μια ολοκληρωμένη, διαφανή, αποτελεσματική και ελέγξιμη διαδικασία είσπραξης των οφειλών, βάσει της οποίας θέτουν στόχους και λογοδοτούν.

Ειδικότερα, ορίζονται οι προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ως ανεπίδεκτες, η διαδικασία καταχώρισης τους σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης με απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθώς και οι συνέπειες από την καταχώριση της οφειλής στα εν λόγω βιβλία.

Στην παρ. 1, περ. α , β και γ, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, προκειμένου να χαρακτηρίζονται οι οφειλές ως ανεπίδεκτες είσπραξης ήτοι να έχουν ολοκληρωθεί: οι έρευνες για τη διαπίστωση ύπαρξης περιουσιακών στοιχείων, ο έλεγχος της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, εφόσον πρόκειται για πτωχό ή η διαδικασία εκκαθάρισης, εφόσον πρόκειται για οφειλέτη υπό καθεστώ εκκαθάρισης. Επίσης, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και η άσκηση ποινικής δίωξης, κατά τις ισχύουσες για κάθε φορέα διατάξεις, εάν είναι δυνατή η άσκησή της.

Στην παρ. 2 ορίζεται η διαδικασία και το όργανο έκδοσης των πράξεων χαρακτηρισμού των οφειλών ως επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και η καταχώριση των απαιτήσεων αυτών μετά το χαρακτηρισμό τους σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης. Στις περιπτώσεις που η συνολική βασική οφειλή υπερβαίνει το ποσό του ενάμισυ εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ απαιτείται για το χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης, προβλέπεται ότι με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον πρόκειται για συνολική κύρια οφειλή άνω του ενάμισυ εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ.

Στην παρ. 3 ορίζονται οι συνέπειες της καταχώρισης της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη του

έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση και προβλέπεται ρητά ότι το ΚΕΑΟ και οι αρμόδιες υπηρεσίες κάθε φορέα διατηρούν ακέραιο το δικαίωμά τους για την είσπραξη ή συμψηφισμό της οφειλής και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι οφειλή που έχει καταχωρισθεί ως ανεπίδεκτη είσπραξης επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν πριν την παραγραφή της, διαπιστωθεί με νέα στοιχεία ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησης της, είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί με απόφασή του να ορίζει άλλα όργανα ως αρμόδια για την υποβολή της σύμφωνης γνώμης της περίπτωσης α' της παρ. 2, να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών. Επίσης, μπορεί με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να ορίζονται τα θέματα της μεταβολής των κριτηρίων και των προϋποθέσεων καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης.

Άρθρο 110 Διαγραφή οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η δυνατότητα διαγραφής ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης είτε αυτές έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης είτε όχι, ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι διαγραφής τους, η διαδικασία καταχώρισης τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών με απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθώς και οι συνέπειες από την καταχώριση της οφειλής στα εν λόγω βιβλία.

Το μεγάλο ύψος των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης καταδεικνύει και την αδυναμία τους να διερευνήσουν την πιθανότητα εισπραξιμότητάς τους και να διαγράψουν από τα βιβλία του φορέα όσες απαιτήσεις είναι αντικειμενικά ανέφικτο να εισπραχθούν. Τα ανωτέρω έχουν ως συνέπεια αφενός την αλλοίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του φορέα, που προέρχεται από την αύξηση του ενεργητικού με απαιτήσεις αμφιβόλου εισπραξιμότητας αφετέρου την αδυναμία αξιόπιστων προβλέψεων της ταμειακής ρευστότητας του οργανισμού. Η

έλλειψη αξιόπιστης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τη θέση του οργανισμού συνεπάγεται και ουσιαστική αδυναμία για το στρατηγικό προγραμματισμό, τη στοχοθεσία καθώς και την εκπλήρωση των σκοπών του.

Η παρούσα διάταξη παρέχει στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, με βάση συγκεκριμένους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες, τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε διαγραφή παλαιών απαιτήσεων, οι οποίες πρακτικά είναι αδύνατον να εισπραχτούν.

Ειδικότερα με την παρ. 1 ορίζεται, ότι όσες από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με τη διαδικασία του ανωτέρω άρθρου, αυτές μπορούν να κριθούν διαγραπτές και να διαγραφούν πριν από την παρέλευση της δεκαετίας εάν συντρέχουν σωρευτικά οι οριζόμενες στην παρ. 1, περ. α, β και γ του προηγούμενου άρθρου προϋποθέσεις, εάν έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες στην αλλοδαπή κατόπιν αξιοποίησης πληροφοριών και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων έχει ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών εφόσον προβλέπεται, με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Στην παρ. 2 ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες κατ' εξαίρεση χωρεί διαγραφή χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση των διαδικασιών της παρ. 1. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν αποκλειστικά και μόνο οφειλές αποβιωσάντων που δεν καταλείπουν περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά καθώς και όταν το ποσό της κύριας οφειλής από εισφορές κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τα πενήντα ευρώ ή όταν το ποσό της συνολικής οφειλής από οποιαδήποτε αιτία δεν υπερβαίνει τα εκατό ευρώ και δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξη τους μέσα σε δέκα έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκαν.

Στην παρ. 3 ορίζεται η διαδικασία και το όργανο έκδοσης των αποφάσεων διαγραφής των απαιτήσεων. Για τη διαγραφή των οφειλών αρμόδιο όργανο είναι το Κλιμάκιο, Τμήμα ή Διεύθυνση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις περιπτώσεις της παρ. 1 και ο Διοικητής του Ταμείου για τις περιπτώσεις της παρ. 2 καθώς και για τις περιπτώσεις που έχει παρέλθει η προθεσμία των 10 ετών.

Στην παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα εκκαθάρισης του χαρτοφυλακίου μέχρι το τέλος του 2016 με τη διαγραφή μικρών κύριων οφειλών που έχουν γεννηθεί πριν από το 1993 ύψους μέχρι 200 ευρώ ανά οφειλέτη με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου.

Τέλος, στην παρ. 5 απόφαση παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων για τον τρόπο, τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών και λοιπών, ενώ ορίζεται ότι για τη μεταβολή των κριτηρίων και των προϋποθέσεων καταχώρισης των οφειλών πρέπει να έχει διατυπωθεί πριν από την έκδοση της απόφασης η σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κεφάλαιο Γ' Λοιπές Διατάξεις Αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο 111 Τροποποίηση αρ. 4 του Π.Δ. 370/1987

Σύμφωνα με την παρ. 6 του αρ. 49 του Π.Δ. 24/1997 (Α 24), όπως προστέθηκε με το αρ. 2 του Π.Δ. 164/2013 (Α 264), παρέχεται η δυνατότητα στους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν βαθμό μέχρι Αστυνομικού Διευθυντή να παραμείνουν στην υπηρεσία για ένα (1) επιπλέον έτος μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 1 του Π.Δ. 128/2010 (Α 221), Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας, που καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας που προβλέπει η παρ. 1 του αρ. 25 του ν. 1481/1994 (Α 152), μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας και κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Αντιστοίχως στο Λιμενικό Σώμα, σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 45 του Ν. 3079/2002 (Α 311), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του αρ. 56 του Ν. 4310/2014 (Α 258), οι Αξιωματικοί μέχρι το βαθμό του Πλοιάρχου μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία για δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.

Η απουσία αντίστοιχων διατάξεων για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος του εν λόγω προσωπικού που δεν δικαιολογείται από κάποιον αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, προς το σκοπό ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των τριών Σωμάτων Ασφαλείας παρέχεται και στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί πως η παραμονή του ως άνω προσωπικού στην υπηρεσία για επιπλέον έτη συμβάλλει στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς το ως άνω προσωπικό συνεχίζει

να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές αντί να συνταξιοδοτείται και να εισπράττει συνταξιοδοτικές παροχές.

Άρθρο 112

Η κοινωνική εργασία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και ευημερίας ενός ατόμου, μίας ομάδας ή κοινότητας. Προασπίζεται συνταγματικά δικαιώματα και ελευθερίες προσώπων ή ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιδιώκει τη διευθέτηση και επίλυση προσωπικών προβλημάτων, καθώς και ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, όπως είναι η ένδεια, η ανεργία ή η ενδοοικογενειακή βία. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας καλύπτουν ένα διευρυμένο πεδίο δράσεων συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και συνεισφοράς στη διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός λειτουργός καλείται να εκπληρώσει το ρόλο του παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε πολλαπλούς τομείς, ήτοι σε δομές κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο σωφρονιστικό σύστημα και γενικότερα στον κοινωνικό σχεδιασμό. Ως θεσμός αναγνωρισμένος με το υπ' αριθμ. 4018/1959 νομοθετικό διάταγμα (Α' 247), οι κοινωνικοί λειτουργοί αποτελούν πρόσωπα ειδικώς εκπαιδευμένα για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας και Υγείας. Καταλαμβάνουν θέσεις σε υπηρεσίες και ιδρύματα νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και ειδικότερα σε Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, νοσηλευτικά ιδρύματα, σωφρονιστικά καταστήματα, καθώς και ιδρύματα παιδικής προστασίας, σύμφωνα και με τις διατάξεις του πδ/τος 50/1989 (Α' 23) περί καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων πτυχιούχων τμήματος Κοινωνικής Εργασίας.

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος ιδρύθηκε το 1955 ως επιστημονικό και επαγγελματικό σωματείο των κοινωνικών λειτουργών της χώρας. Ο Σύνδεσμος διαθέτει περισσότερα από πέντε χιλιάδες (5.000) εγγεγραμμένα μέλη και αριθμεί δεκαοκτώ (18) Περιφερειακά και Τοπικά Τμήματα σε ολόκληρη την επικράτεια. Ο καταστατικός σκοπός του Συνδέσμου έγκειται στην προστασία και προάσπιση των κοινωνικών δικαιωμάτων, στην εξάλειψη των κοινωνικών προκαταλήψεων, στην καταπολέμηση των διακρίσεων και στη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης και πλήρους ένταξης στην κοινωνία. Ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση των κοινωνικών λειτουργών της χώρας, ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος συμμετέχει ενεργά ως πλήρες μέλος στη Διεθνή Ομοσπονδία

Κοινωνικών Λειτουργών και στην Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Εθνικών Συνδέσμων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για θέματα Κοινωνικής Εργασίας.

Ο επιδιωκόμενος σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης έγκειται στη θεσμική αναγνώριση και αναβάθμιση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Το διευρυνόμενο αντικείμενο των επιστημονικών θεματικών ενασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών, η πολύτιμη προσφορά τους στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης αντιπροσωπευτικού οργάνου καθιστούν επιβεβλημένη την παρούσα ρύθμιση. Η νομοθετική αναγνώριση του συλλογικού χαρακτήρα των κοινωνικών λειτουργών εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο πλαίσιο καταγραφής των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών και εποπτείας της τήρησης των όρων κτήσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, διευκολύνει τον κλάδο στην προάσπιση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και στη διεκδίκηση των εργασιακών αιτημάτων του και ενισχύει το κύρος και τη ρυθμιστική παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.

Άρθρο 113- ΟΚΕ

Με το άρθρο 5 παρ. 6 του ν. 3191/2003 «Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση» (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.) προβλέφθηκε η δυνατότητα, με υπουργική απόφαση, να ορίζονται και να εντάσσονται στο σύστημα Σ1 και άλλα ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ ή Ερευνητικά Ινστιτούτα των Κοινωνικών Εταίρων που υπογράφουν την ΕΓΣΣΕ. Με την προτεινόμενη διάταξη δίδεται η δυνατότητα αυτή και σε ότι αφορά την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) της οποίας η συμμετοχή θα αποβεί ωφέλιμη του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. λόγω της σύνθεσής της, των αρμοδιοτήτων της και της εμπειρίας της.

ΜΕΡΟΣ Β' Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων

Άρθρο 114 Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 114 ορίζεται νέα κλίμακα υπολογισμού του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται μείωση του φόρου από μισθωτή εργασία και συντάξεις μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

Με τις παραγράφους 3 και 4 ορίζεται ότι οι άμεσες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, με εξαίρεση τις πράσινες και τις συνδεδεμένες, αποτελούν κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, για εισοδήματα από 1.1.2016 και εξής.

Με τις παραγράφους 5 και 6 ορίζεται ότι τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις φορολογούνται αθροιστικά με αυτά από επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ τα εισοδήματα από ατομική αγροτική επιχείρηση, φορολογούνται αυτοτελώς. Οι μειώσεις φόρου του άρθρου 16 του ν. 4172/2013 δεν εφαρμόζονται στα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με τις παραγράφους 7 και 8 αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων από 10% σε 15%. Με τη διάταξη αυτή στη φορολόγηση τόκων και μερισμάτων, εισοδήματα της ίδιας κατηγορίας (από κεφάλαιο), επιβάλλεται ο ίδιος συντελεστής.

Με την παράγραφο 9 η ειδική εισφορά αλληλεγγύης ενσωματώνεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και υπολογίζεται πλέον με οριακούς συντελεστές, έτσι ώστε ο συντελεστής του επόμενου κλιμακίου να εφαρμόζεται μόνον στο υπερβάλλον ποσό του εισοδήματος.

Με την παράγραφο 10 διατηρούνται ως ίσχυαν προ της τροποποίησής τους με το παρόν άρθρο οι συντελεστές του άρθρου 29, παράγραφος 1, για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των υπόχρεων των περιπτώσεων β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία.

Με την παράγραφο 11 προβλέπεται ότι τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1^η Ιανουαρίου 2016 και εφεξής.

Με την παράγραφο 12 γίνεται νομοτεχνική βελτίωση στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας λόγω της ενσωμάτωσης της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Άρθρο 115 Ρυθμίσεις επί των τυχερών παιγνίων

Με τις διατάξεις του άρθρου 115 καταργείται το ειδικό τέλος πέντε (0,05) λεπτών του ευρώ, ανά στήλη, κάθε παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. (άρθρο 12 του ν. 4346/2015) και αυξάνεται η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου από 30% σε 35%, στα έσοδα επί του μικτού κέρδους που αφορά στα ποσά τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας τυχερών παιγνίων του κατόχου της επίγειας ή διαδικτυακής αδειας (άρθρο 50 του ν. 4002/2011).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Ταχ.δ/ση Σταδίου 29
Τ.Κ. 101 10
Τηλέφωνο 210 3314100
Fax 210 3314300
Email εαα@εαα.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
Αρ. Πρωτ. 9824/7744

2/3/16

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2016
Αρ.Πρωτ.132/01.03.16

Προς: Γραφείο Υπουργού Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπόψη κ.Ε.Αχτσιόγλου

ΘΕΜΑ : «Αίτημα για αποστολή Τεχνικού Σημειώματος-Εφάπαξ Παροχή»

Σε συνέχεια του εγγράφου σας με αρ.πρωτ.7667/7562 και ημερομηνία 17.02.2016, σας αποστέλλουμε τεχνικό σημείωμα για τη νέα τεχνική βάση που αφορά στο τμήμα της εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισης από την 1.1.2014 και εντεύθεν, σύμφωνα με όσα περιγράφονται στο ανωτέρω έγγραφό σας.

Για την Εθνική Αναλογιστική Αρχή
Ε.Ε. ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Συνημμένο : Τεχνικό Σημείωμα (σελίδες 5)

ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Με την τεχνική βάση που αφορά στο τμήμα της εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισης από την 1.1.2014 και εντεύθεν, το οποίο θα προκύπτει από διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών νοητής κεφαλαιοποίησης και πλασματικό ποσοστό επιστροφής τη μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων, σύμφωνα με το έγγραφο του Γραφείου του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με αρ.πρωτ.7667/7562 και ημερομηνία 17.02.2016.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

1. Περιγραφή συστήματος σε ισχύ

Σήμερα υπάρχουν περίπου σαράντα Φορείς-Τομείς Πρόνοιας (εφάπαξ παροχές).

Για τους Φορείς-Τομείς αυτούς σημειώνονται τα παρακάτω:

- Οι ασφαλισμένοι είναι είτε μισθωτοί ή αυτοαπασχολούμενοι.
- Το πλήθος των ασφαλισμένων ανά Φορέα-Τομέα κυμαίνεται περίπου από 100 άτομα ως 350.000 άτομα.
- Οι εισφορές διαφοροποιούνται ανάλογα
 - ✓ με την ημερομηνία πρώτης ασφάλισης (πριν 93-μετά 93), στις περισσότερες περιπτώσεις,
 - ✓ με τον ορισμό της βάσης υπολογισμού αυτών, αλλά και ως προς το ποσοστό % που καταβάλλεται από τους ασφαλισμένους ή και τους εργοδότες.
- Στην πλειονότητα των Φορέων-Τομέων η παροχή ακολουθεί διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένης παροχής και ορίζεται ως ποσοστό του γινομένου του συντάξιμου μισθού και των ετών ασφάλισης.
- Οι παροχές διαφοροποιούνται ανάλογα
 - ✓ με την ημερομηνία πρώτης ασφάλισης (πριν 93-μετά 93), στις περισσότερες περιπτώσεις,
 - ✓ με τον ορισμό των συντάξιμων αποδοχών (π.χ. μισθός, ασφαλιστική κατηγορία, τεκμαρτά ποσά) και το ποσοστό επί των συντάξιμων αποδοχών με το οποίο οι παροχές αυτές υπολογίζονται.
- Σε ορισμένους Φορείς-Τομείς
 - ✓ υφίσταται περιουσία, λαμβάνοντας υπόψη και την εφαρμογή του PSI,
 - ✓ υφίστανται ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τους ασφαλισμένους.
- Σε ορισμένους Φορείς-Τομείς υφίστανται, εκτός των εισφορών, επιπλέον ειδικές τακτικές εισφορές.

Σημείωση :

Για τους Φορείς-Τομείς Πρόνοιας μέχρι σήμερα δεν υφίσταται ένα ενιαίο γενικό νομοθετικό πλαίσιο ανεξάρτητα από έτος πρώτης ασφάλισης, κλάδο απασχόλησης κ.λπ.

2. Συστήματα Εφάπαξ παροχών

Τα συστήματα εφάπαξ παροχών θα μπορούσαν να στηριχτούν σε μια πλήρως κεφαλαιοποιητική βάση, εφόσον αφενός από την έναρξή τους ορίζονταν σαφώς οι κανόνες λειτουργίας ως προς όλες τις παραμέτρους τους και εφόσον αφετέρου αυτά λειτουργούσαν σε ένα υγιές οικονομικό περιβάλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση της Χώρας, την οικονομική κατάσταση των Φορέων-Τομέων αλλά και το ότι πρόκειται για ένα διανεμητικό σύστημα που λειτουργεί ήδη, μια διανεμητική βάση καθορισμένων εισφορών με νηστή κεφαλαιοποίηση (NDC), αποτελεί ένα γενικό πλαίσιο το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε εξορθολογισμό του συστήματος.

Σε κάθε περίπτωση από την ημερομηνία εφαρμογής παρομοίων συστημάτων απαιτείται πλήρης μηχανογραφική εφαρμογή και ακριβής αναλυτική καταγραφή της ασφαλιστικής ιστορίας ανά άτομο.

3. Νέο Σύστημα

Το γενικό πλαίσιο που θα διέπει τον καθορισμό των εφάπαξ παροχών, είναι ένα διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC).

Το νέο αυτό σύστημα στηρίζεται σε αναλογιστικές ισοδυναμίες.

Οι παροχές πρέπει να είναι ίσες με τις συσσωρευμένες εισφορές ή εναλλακτικά το μέσο ποσοστό εισφορών.

Για τη συσώρευση των εισφορών θα γίνεται χρήση πλασματικού ποσοστού επιστροφής το οποίο θα είναι η ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών για το σύνολο των ασφαλισμένων.

Το πλασματικό ποσοστό επιστροφής αποτελεί σημαντικό παράγοντα για να δομηθεί ένα ισορροπημένο σύστημα. Ένα τέτοιο σύστημα σε ισορροπία, μπορεί να εγγυάται ως πλασματικό ποσοστό επιστροφής τη μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών. Συνεπώς, αφού η εγγύηση αυτή είναι συμβατή με τους κανόνες ισορροπίας, οι εισφορές μπορούν να κεφαλαιοποιούνται με τη μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών.

Το νέο σύστημα εφαρμόζεται για τα έτη ασφάλισης από 1.1.2014 και εντεύθεν.

4. Συσώρευση Εισφορών

Κατά τη συνταξιοδότηση, με βάση την αρχή της ισοδυναμίας η συσσωρευμένη αξία των εισφορών, για το τμήμα της απονεμόμενης εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισης από 1.1.2014 και εντεύθεν, προκύπτει από τον παρακάτω τύπο :

$$LS^{NDK} = \sum_{j=1}^a Con_j \prod_{k=j}^a (1 + g_k) \quad (1)$$

όπου

Con_j : οι συνολικές ετήσιες εισφορές του έτους j

a : τα έτη συσώρευσης εισφορών

g_k : η ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών του έτους k και υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο

$$g_k = \begin{cases} \frac{\sum W_{k+1} - \sum W_k}{\sum W_k}, & 1 \leq k \leq a-1 \\ 0, & k = a \end{cases}$$

όπου $\sum W_k$: η βάση υπολογισμού των εισφορών όλων των ασφαλισμένων του Ταμείου το έτος k

Σημείωση :

α) Όταν η εισφορά δεν ορίζεται ως ποσοστό επί συγκεκριμένου ποσού, θα πρέπει αυτό να επιτυγχάνεται με τεχνικό τρόπο, ώστε να υπάρχει δυνατότητα προσδιορισμού της βάσης εισφορών κάθε έτους (W), βάσει της οποίας θα υπολογίζεται το ετήσιο πλασματικό ποσοστό επιστροφής.

β) Όπου υπάρχει ειδική τακτική εισφορά, ολόκληρη ή μέρος της μπορεί να επιμερίζεται στους ατομικούς λογαριασμούς των ασφαλισμένων και τα ανάλογα ποσά να λαμβάνονται υπόψη αθροιστικά και να συσσωρεύονται με τον παραπάνω τύπο (1).

5. Μεταβατική Περίοδος

Αυτοί που ασφαλίστηκαν πρώτη φορά πριν την 1.1.2014 το ποσό της εφάπαξ παροχής αποτελείται από δυο τμήματα και προκύπτει από τον παρακάτω τύπο :

$$LS^{Prusa} = LS_{old}^{\alpha^*} + \sum_{j=\alpha^*+1}^{\alpha} Con_j \prod_{k=j}^{\alpha} (1+g_k) \quad (2)$$

όπου

$LS_{old}^{\alpha^*}$: τμήμα εφάπαξ παροχής που αναλογεί στα έτη ασφάλισης πριν την 1^η.1.2014 (**)

Con_j : οι συνολικές ετήσιες εισφορές του έτους j

α^* : τα έτη ασφάλισης μέχρι 31.12.2013

α : τα έτη ασφάλισης

g_k : η ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών του έτους k

(**) Ο τρόπος υπολογισμού του τμήματος αυτού της εφάπαξ παροχής δεν αποτελεί αντικείμενο του παρόντος τεχνικού σημειώματος.

6. Σημαντικές Παρατηρήσεις

- Πριν την έναρξη λειτουργίας του νέου ενιαίου φορέα πρέπει να προσδιοριστεί η χρήση/αντιμετώπιση της περιουσίας, της απόδοσης επενδύσεων της περιουσίας, των λοιπών εσόδων και των λειτουργικών εξόδων και παράλληλα να οριστεί διαδικασία για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των Φορέων-Τομέων.
- Το διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC), μπορεί να εφαρμοστεί και να λειτουργήσει ομαλά σε πολυπληθείς ομάδες ασφαλισμένων.
- Φορείς στους οποίους οι εφάπαξ παροχές Πρόνοιας δεν αντιμετωπίζονται αυτοτελώς (ενιαία αντιμετώπιση λογιστικά και διαχειριστικά με άλλες παροχές όπως επικουρική σύνταξη), πρέπει αυτές να διαχωριστούν.
- Για την εφαρμογή του παρόντος Τεχνικού Σημειώματος απαιτείται να δημιουργηθούν άμεσα μηχανογραφικές εφαρμογές, συμβατές με το νέο οικονομικό σύστημα λειτουργίας. Κατά το σχεδιασμό των εφαρμογών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι παρατηρήσεις που θα δώσει η Εθνική Αναλογιστική Αρχή.
- Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεί η περίπτωση επιστροφής εισφορών εντόκως (επιτόκιο), εάν και όπου αυτό προβλέπεται, για τις περιπτώσεις που δεν συμπληρώνονται οι προϋποθέσεις λήψης εφάπαξ παροχής. Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε αντιμετώπιση πρέπει να είναι συμβατή με το νέο σύστημα.
- Για τους Φορείς-Τομείς που προβλέπεται ή προβλεπόταν ειδική τακτική εισφορά, πρέπει να καθοριστεί αν ολόκληρη ή μέρος αυτής επιμερίζεται στους ατομικούς λογαριασμούς των ασφαλισμένων και ποιοι από αυτούς την δικαιούνται.
- Ενδεχόμενα και εφόσον αυτό προβλεφθεί νομοθετικά, κάποιος Φορέας-Τομέας που το επιθυμεί, θα μπορούσε να ακολουθήσει το κεφαλαιοποιητικό σύστημα, μετά από αναλογιστική μελέτη από την οποία θα προκύπτει η βιωσιμότητά του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aaron H., *The Social Insurance Paradox*, Canadian Journal of Economics and Political Science 32, 1966.
- Bowers N., Gerber H., Hickman J., Jones D., Nesbitt C., *Actuarial mathematics*, Schaumburg Illinois (Society of Actuaries), 1997.
- European Commission / Economic and Financial Affairs / Fiscal policy / Sustainability of public finances, *Reforming the Supplementary/Auxiliary pension schemes in Greece*, Brussels ECFIN/C2/(2011).
- Iyer S., *Actuarial Mathematics of social security pensions*, Geneva (ILO/ISSA), 1999.
- Plamondon P., Drouin A., Binet G, Cichon M., McGillivray W., Bedard M., Perez-Montas H., *Actuarial practice in social security*, Geneva (ILO/ISSA), 2002.
- Ole Settergren, Boguslaw D. Mikula, *The rate of return of pay-as-you-go pension systems: a more exact consumption-loan model of interest*, The Swedish Social Insurance Agency, 2005
- Myriam Streurer, *Extending the Aaron condition for alternative PAYG pension systems*, Australian school of business /UNSW Sydney NSW 2052 Australia, School of Economics Discussion Paper: 2009/03.

Αριθμ 22/4/2016

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΙΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ